Catalunya

> Òrgan d'expressió de les CGT de Catalunya i de Balears · 8a. època · Abril 2013 · núm. 149 · 0,50 euros · www.cgtcatalunya.cat www.cgtbalears.org

Fotografia: Roser Arques (http://www.flickr.com/photos/roserarques/)

Dipòsit legal: B 36.887-1992

Papers de Balears

> Òrgan d'expressió de les CGT de Balears i Catalunya · núm. 149 · Abril 2013 · 0,50 euros · www.cgtbalears.org · www.cgtcatalunya.cat

Fotografia: Roser Arques (http://www.flickr.com/photos/roserarques/)

Dipòsit Legal: PM 1.177-2005

> ON ENS TROBEM?

CONFEDERACIÓ GENERAL DEL TREBALL (CGT) DE LES ILLES BALEARS

Camí de Son Rapinya, s/n - Centre "Los Almendros", 2n 07013 Palma de Mallorca
Tel. 971 791 447 -Fax. 971 783 016 - lesilles@cgtbalears.org

Delegació Menorca
Plaça de la Llibertat, 5 07760 Ciutadella
Tel. 971 386 670 -Tel. 666 087 592
menorca@cgt-balears.org

SECRETARIAT PERMANENT DEL COMITÈ CONFEDERAL DE LA CGT DE CATALUNYA

Via Laietana, 18, 9è - 08003 Barcelona - spccc@cgt.es Tel. 933103362. Fax 933107110

FEDERACIONS SECTORIALS

- **Federació Metal·lúrgica de Catalunya (FEMEC)**
- **Federació de Banca, Borsa, Estalvi i Entitats de Crèdit**
- **Federació Catalana d'Indústries Químiques (FECIQ)**
- **Federació de Sanitat**
- **Federació d'Ensenyament de Catalunya (FEC)**
- **Federació d'Administració Pública (FAPC)**

Via Laietana 18, 9è - 08003 Bcn
Tel. 933103362. Fax 933107110

FEDERACIONS COMARCALS

Anoia
Carrer Clavells 11 - 08700 Igualada
Tel./fax 938042985 · cgtanoia@yahoo.es

Baix Camp/Priorat
Raval de Sta. Anna 13, 2n, 43201 Reus
baixc-p@cgtcatalunya.cat
Tel. 977340883. Fax 977128041

Baix Llobregat
Cra. Esplugues, 46 - 08940 Cornellà - cgtbaixll@cgtcatalunya.cat
Tel. 933779163. Fax 933777551

Comerç, 5. 08840 Viladecans
cgt.viladecans@yahoo.es
Tel./fax 93 659 08 14

Baix Penedès
Nord, 11-13, 3r, 43700 El Vendrell
Tel. i fax 977660932
cgt.baix.penedes@gmail.com

Barcelonès Nord
Alfons XII, 109. 08912 Badalona
cgt_bn@yahoo.es, tel. i fax 933831803

Garraf-Penedès
Lepant, 23, baixos. 08800 Vilanova i la Geltrú - cgtvng@cgtcatalunya.cat
Tel. i fax 938934261

Maresme
Unió 38 baixos, 08302 Mataró - maresme.cgt@gmail.com
Tel. i fax 937909034

Vallès Oriental
Francesc Macià, 51 08100 Mollet - cgt_mollet@hotmail.com
Tel. 935931545. Fax 935793173

FEDERACIONS INTERCOMARCALS

Girona
Av. Sant Narcís 28, ent. 2a 17005 Girona
cgt_gir@cgtcatalunya.cat
Tel. 972231034. Fax 972231219

Ponent
Av. Catalunya, 2, 8è 25002 Lleida - lleida@cgtcatalunya.cat
Tel. 973275357. Fax 973271630

Camp de Tarragona
Plaça Imperial Tarraco, núm. 1 Edifici 2, 3a Planta, 43005 Tarragona
cgttarragona@cgt.es
Tel. 977242580 i fax 977241528

FEDERACIONS LOCALS

Barcelona
Via Laietana, 18, 9è - 08003 Barcelona
flbcn@cgtbarcelona.org
Tel. 933103362. Fax 933107080

Berga
Balç 4, 08600
sad@cgtberga.org Tel. 938216747

Manresa
Circumval·lació 77, 2n - 08240 Manresa
manre@cgtcatalunya.cat
Tel. 938747260. Fax 938747559

Rubí
Colom, 3-5, 08191 Rubí, flcgt_rubi@hotmail.com Tel. i fax 93 588 17 96

Sabadell
Rosellò 10, 08207 Sabadell - cgtsabadell@hotmail.com Tel. i fax 93 745 01 97

Terrassa
Ramon Llull, 130-136, 08224 Terrassa - cgtterrassafl@gmail.com
Tel. 93 788 79 47. Fax 93 789 45 04

Castellar del Vallès
Pedrissos, 9 bis, 08211 Castellar del Vallès
cgt.castellar-v@terra.es,
Tel./fax 93 714 21 21

Sallent
Clos, 5, 08650 Sallent
sallent@cgtcatalunya.cat
Tel. 93 837 07 24. Fax 93 820 63 61

Sort
Pl. Major 5, 25560, Sort
pilumcgt@gmail.com

EDITORIAL

1r de Maig de 2013: Per l'Autogestió

Repartim el treball i la riquesa

El 1r de Maig és el Dia Internacional de la classe treballadora, un dia de lluita de la classe social a la que pertanyem el 99% de la població, un dia per sentir-nos de la mateixa classe social, per confluir totes les persones, ja siguem empleades, aturades, joves, pensionistes, migrants, estudiants, desnonades, excloses... El 1r de Maig, un dia per reivindicar als carrers la defensa de la nova societat que creiem, basada en la llibertat i la justícia social.

Aquest 1r de Maig és el cinquè consecutiu que vivim després de l'esclat d'aquesta crisi del sistema capitalista provocada conscientment pel poder, per polítics corruptes, pels rics i especuladors amos de la banca, de la gran patronal, de les multinacionals.

Ens han conduït a una situació d'emergència social. Han creat sis milions d'aturats, han rebaixat els salaris, ens neguen el dret al treball, a un conveni col•lectiu, retallen les despeses socials, privatitzen la sanitat, l'educació, redueixen la protecció social, ens fan pagar un deute il•legítim, privatitzen les grans empreses, els serveis públics, rebaixen les pensions, tots els drets els converteixen en negocis... i tot això gràcies a una classe política immoral, corrupta, que solament rep ordres de la Troica (BCE-UE-FMI) i abandona la seva obligació de servir al poble, generant un sistema polític que nega la veritable participació democràtica a aquest poble.

La perversitat d'aquest atac ideològic i estratègic no té límits. Hem de ser nosaltres, totes i tots, els qui donem les solucions des de l'autogestió, engegant projectes i accions que aturin l'agressió, i que ens condueixin a una nova societat que doni prioritat a les necessitats de les persones enfront dels mercats econòmics i financers.

Des de la CGT diem que no podem seguir resignats davant el drama de l'atur i proposem l'ocupació de les empreses que tanquin sent les i els treballadors els qui les gestionem i rebem el finançament i assessorament públic que ara es destina per tancar-les.

Enfront de l'atur proposem repartir el treball, reduint la jornada laboral, proposem avançar l'edat de jubilació, per poder treballar totes i tots. Proposem repartir la riquesa a través d'una reforma fiscal que acabi amb el frau, els paradisos fiscals, les exempcions d'impostos a les grans fortunes i empreses i que siguin els rics els qui paguin més, perquè la sanitat, l'educació, la protecció social siguin públiques i universals, per totes i tots. No podem seguir resignats, davant un sistema polític i social imposat pel capitalisme que aconsegueix portar-nos a situacions de gana, violència, desesperació, a la destrucció de la vida al planeta.

Des de la CGT proposem lluitar, ocupar els carrers, els espais públics, proposem una mobilització permanent contra el sistema, negar-nos a col•laborar amb ell, proposem convocatòries de vagues sectorials i generals perquè la població sigui la veritable protagonista de la nova societat que volem, una societat de repartiment, d'igualtat i justícia. Una societat autogestionària, antipatriarcal, ecologista, no racista ni xenòfoba... llibertària.

Aquest és l'únic camí: l'autogestió

"Volem expandir el pensament llibertari per tots els mitjans"
M. Àngels Rodríguez, entrevista al "Catalunya"número 43, 2003

Edició del **Col·lectiu La Tramuntana:** Joan Rosich, Pau Juvillà, Joan Anton T, Jose Cabrejas, Mireia Bordonada, Dídac Salau, Josep Estivilli, Xavi Roijals, Jordi Martí, Josep Torres, Txema Bofill, Paco Martín, Moisès Rial i Laura Rosich. Col·laboradors: Pepe Berlanga, Vicent Martínez, Toni Álvarez, Pep Cara, Ferran Aisa, Miquel-Dídac Piñero, Jaume Fortuño, Carlús Jové, Agurrelj, Joan Canyelles Amengual, Emili Cortavitarte, L'amo en Pep des Vivero i les federacions i seccions sindicals de CGT. Tirada: 13.000 exemplars. **Redacció i subscripcions a Catalunya:** Raval Sta. Anna, 13, 2n. 43201 Reus. Tel. (dimecres tarda) 977340883. Col·laboracions: catalunyacgt@cgtcatalunya.cat, com-cgt-cat@cgtcatalunya.cat **Redacció i subscripció a Balears:** Camí Son Rapinya s/n, Centre Los Almendros 2n, 07013 Palma. Tel. 971791447. Col·laboracions: comunicacio@cgt-balears.org **Web revista:** www.revistacatalunya.cat.
No compartim necessàriament les opinions signades de col·laboradores i col·laboradors.

>> Agurrelg

Lògiques il·lògiques...

TEMA DEL MES

El 15 de març el Consell de Ministres va sotmetre a la classe treballadora a una nova agressió que completa els plans de la reforma de les pensions, amb un enduriment de l'accés a aquest dret i una baixada de les quanties a percebre.

El govern espanyol aprova una nova i radical retallada de les pensions

Cop radical i contundent contra les pensions, o potser míssil a la línia de flotació de la jubilació. O fins i tot bomba de destrucció massiva en el cor de la Seguretat Social. Els adjectius i qualificatius es van quedant curts per a descriure la darrera reforma de les pensions aprovada pel govern espanyol el fatídic 15 de març, que sense gaire soroll mediàtic a vingut a retallar novament les pensions públiques. Acostumats com estem, aquesta nova i històrica agressió als drets dels treballadors ha passat pràcticament inadvertida.

Àlex Tisminetzky,
Advocat laboralista del Col•lectiu Ronda

Cinc anys fatídics

En només 5 anys l'Estat espanyol porta acumulats 4 contrareformes de la Seguretat Social, amb l'agreujant de que tres d'elles s'han donat només en els darrers 2 anys.

En Zapatero va obrir la veda al 2007, amb el suport dels sindicats CCOO i UGT, justificant-se amb veu ben baixa. I es van rebaixar les pensions d'invalidesa i es va obrir el gran meló de la jubilació, la gran partida pressupostària que anhelen les entitats financeres per a engrandir les pensions privades.

I abans de marxar, al 2011, el governant "progressista" del PSOE ens va deixar com a herència un nova retallada de les pensions, i novament amb el suport dels sindicats majoritaris, ara en forma d'augment de l'edat de jubilació de 65 a 67 anys, i amb més nous càlculs que redueixen les pensions pràcticament al 20%, segons estudis de la CEOE.

Però la nova onada conservadora no en va tenir prou, i en entrar amb força a la Moncloa en Rajoy no va trigar ni sis mesos en retallar la quantia de la prestació d'atur a tothom, però especialment augmentant l'edat del subsidi de majors dels 52 als 55 anys.

Real Decret per "afavorir la continuïtat de la vida laboral"

Però el plat fort, com sempre, estava a la prestació de jubilació, i el passat 15 de març el govern espanyol va tornar a passar moltes línies vermelles de protecció social, sota el paradoxal titular de voler afavorir la continuïtat de la vida laboral dels súbdits espanyols.

La nova reforma, però, no és res més que una nova i radical rebaixa de les prestacions de jubilació, que a més serà pràcticament inaccessible per a la gran majoria de la població fins als 67 anys, i que encara és més socialment injusta al endurir els requisits del subsidi d'atur de majors de 55 anys.

Jubilació anticipada

Abans d'aquesta onada de reformes, un treballador que volia jubilar-se anticipadament podia fer-ho a partir dels 61 anys, sempre i quan tingues 30 anys cotitzats.

Ara la situació canvia radicalment: aquest mateix treballador haurà d'esperar fins als 65 anys (4 anys després), i a més a més haurà de tenir com a mínim 35 anys cotitzats. Si no els compleix haurà d'esperar a jubilar-se als 67 anys.

L'única excepció a tant radical mesura serà els afectats d'Expedients de Regulació d'Ocupació (ERO), que podran jubilar-se amb 63 anys, amb la condició que tinguin 33 anys cotitzats, ja que si no compleixen aquesta condició també hauran d'esperar-se als 67 anys per a jubilar-se.

Cal tenir en compte a més, que amb una taxa d'atur que supera el milió d'aturats als Països Catalans, i el 50% entre el jovent, és fàcil de predir que moltes d'aquestes persones no podran arribar a la jubilació amb carreres de cotització tant altes com les que exigeix la llei, de 33 o 35 anys d'afiliació.

Subsidi d'atur de majors de 55 anys

El juliol de 2012 el govern de Rajoy va donar la primera estocada a aquesta prestació tan fonamental per a la vida de tants treballadors que han perdut la feina en una edat tan difícil per a reincorporar-se al mercat laboral. Concretament, es va augmentar de 52 a 55 anys els que es necessiten per a accedir al subsidi, i es va reduir de 900 a 700 euros la cotització a la Seguretat Social que havia de realitzar el SPEE (l'antic INEM) per cada beneficiari.

Però encara faltava l'agressió més antisocial; amb la nova reforma de març de 2013, tampoc tindran dret a aquest subsidi els aturats que en còmput familiar percebin quanties superiors a 481 euros per cada membre. Per exemple; si la esposa de l'aturat percep un salari de 1.000 euros, en una família sense menors a càrrec, el marit ja no percebrà el subsidi d'atur per superar entre els dos el límit establert (480 per dos persones, 960 euros).

Aquesta reforma deixarà milers i milers de treballadors sense subsidi d'atur (i sense la cotització als darrers anys abans de la jubilació), i amb unes mínimes possibilitats de reincorporar-se al mercat laboral. Aquesta situació pot generar no només situacions de misèria i precarietat, a persones que han cotitzat durant dècades, sinó a més pot generar un nou exèrcit d'aturats majors d'edat disposats a treballar pels salaris més precaris entre els precaris.

Un pou sense fi

Les contínues reformes de la Seguretat Social semblen no tenir fi, i s'estenen tant com les ànsies dels bancs de controlar la gran caixa de les pensions públiques. I és que a pesar de la propaganda, els treballadors segueixen sense voler (o poder) fer-se plans privats de pensions, i el govern espanyol ha decidit que potser retallant al màxim la jubilació potser finalment poden començar a fer el gran negoci del segle. El resultat però és a costa de la majoria, que haurà de treballar més anys per aconseguir pensions més baixes.

Normativa analitzada:
Real Decreto-ley 5/2013, de 15 de marzo, de medidas para favorecer la continuidad de la vida laboral de los trabajadores de mayor edad y promover el envejecimiento activo
Real Decreto 1716/2012, de 28 de diciembre, de desarrollo de las disposiciones establecidas, en materia de prestaciones, por la Ley 27/2011, de 1 de agosto, sobre actualización, adecuación y modernización del sistema de la Seguridad Social

Nova i radical retallada de les pensions

La pensió és un dret social

El Sistema Públic de Pensions, la nova peça a cobrar pels mercats i els polítics

SP Comitè Confederal CGT

El nostre Sistema Públic de Pensions es basa en tres principis: De repartiment, que significa que amb les cotitzacions d'un any es paguen les pensions d'aquell any. De solidaritat, és a dir, que tots i totes contribuim i totes i tots en som beneficiaris. D'equitat, el que significa la redistribució de la riquesa social, tractant desigualment als desiguals per a arribar a certes cotes de justícia social. Aquests principis són els que regeixen la Llei General de la Seguretat Social per a donar compliment al mandat constitucional de l'article 41… "Els poders públics mantindran un règim públic de Seguretat Social per a tots els ciutadans, que garanteixi l'assistència i prestacions socials suficients davant situacions de necessitat, especialment en cas d'atur. L'assistència i prestacions complementàries seran lliures."
Els poders públics han de crear i generar les condicions polítiques per a la defensa de l'interès general i, d'aquesta manera, donar compliment a l'"obligació política i normativa de la defensa d'allò que és comú, del de tots i totes i, especialment, en situacions de necessitat.
La situació de l'actual mercat de treball referent a actius ocupats/desocupats i cotitzadors, se situa en 16.300.000 persones ocupades i cotitzant, alhora existeixen gairebé 3,2 milions de persones parades amb prestacions bé contributives, bé assistencials, que les seves cotitzacions són cobertes pel INSS. Les persones pensionistes actuals suposen 8,2 milions. Ens trobem en conseqüència que, per cada pensionista, es troben cotitzant i ocupades gairebé 2 persones, en concret 1,98 i si sumem els cotitzadors desocupats, la ràtio puja al 2,3.
Aquesta situació, encara més difícil, és a dir, menys ocupats i menys cotitzadores, la trobem en l'any 1997 (la relació cotitzadores/pensionistes, va baixar fins a 1,5) i va donar lloc a que els poders públics (govern del PSOE) conjuntament amb els sindicats CCOO i UGT i la patronal CEOE i CEPYME, pactessin i apliquessin la Llei 27/97 de Racionalitat per la sostenibilitat del Sistema Públic de Pensions amb dues importants modificacions en el nostre sistema públic de pensions: el període de càlcul passa (progressivament) dels anteriors 8 anys als 15 anys i els anys cotitzats necessaris per al 100% de la Base Reguladora, també, progressivament, passen dels 15 anys als 35 anys.
En l'any 2008 els cotitzadors eren 19.500.000 persones i el 2012 s'han perdut 3,2 milions de cotitzadors, el que ha comportat un decreixement d'ingressos ingents que ha fet "necessari" estirar de les diferents caixes de reserva (excedents de les Mútues i Fons de Reserva amb que compta el nostre Sistema Públic de Pensions, per la friolera de 11.000 milions d'euros per a pagar a pensionistes.
El gener de 2013 el PP va congelar l'aplicació de la Llei 27/2011 pactada pel PSOE i sindicats CCOO, UGT i patronals CEOE i CEPYME, referent a les jubilacions anticipades i "prejubilacions" i va donar un termini de tres mesos a la comissió del Pacte de Toledo per a revisar el factor de sostenibilitat, que no és sinó el parany polític per a "tornar a racionalitzar el Sistema Públic de Pensions" en els seus dos aspectes més sensibles: augmentar el període de càlcul dels 25 anys que comencen a comptar a 1 de gener 2013 de manera progressiva fins al 2027, fins a possiblement tota la vida laboral, i augmentar l'edat de jubilació real, sobre la base de penalitzar o directament impedir les jubilacions anticipades (endurint els requisits) fins a acostar la data real a la data teòrica, 67 anys.
El Sistema Públic de Pensions, de manera metòdica i calculada, ha estat "racionalitzat" en termes d'economia política des de l'any 1985, sobre la base de la mateixa argumentació que ara es "brama" pels mercats financers i els seus representants a Brussel•les i així s'han articulat les lleis que apareixen en el quadre adjunt.

Reformes de les pensions

Reforma 1985
Signants: PSOE + Patronal. CCOO convoca vaga general.
Edat de jubilació: 65 anys.
Període de càlcul: De 2 anys es passa a 8 anys.
Anys cotitzats necessaris per al 100€ de la pensió: 30 anys.

Reforma 1997
Signants: PP, PSOE i altres + Patronal + CCOO-UGT.
Edat de jubilació: 65 anys.
Període de càlcul: De 8 anys es passa a 15 anys (inclosos dies pagues extres).
Anys cotitzats necessaris per al 100€ de la pensió: 35 anys.

Reforma 2006
Signants: PSOE, PP i altres + Patronal + CCOO-UGT
Edat de jubilació: 65 anys.
Període de càlcul: De 15 anys (inclosos dies pagues extres) es passa a 15 anys reals.
Anys cotitzats necessaris per al 100€ de la pensió: 35 anys.

Reforma 2011
Signants: PSOE, PNV, CiU, PP i altres + Patronal + CCOO-UGT.
Edat de jubilació: 65 anys / 66 anys / 67 anys.
Període de càlcul: 25 anys de forma gradual a partir del 2013 i en plena vigència en el 2027. Es revisarà automàticament cada cins anys, en funció de l'esperança de vida, i es tendeix a tota la vida labora, reforçant el factor de contributivitat.
Anys cotitzats necessaris per al 100€ de la pensió: 38,5 anys / 38,5 anys / 37 anys.

La realitat actual

- Els drets de tots i totes són violats i la mercantilització de les necessitats sembla un fet que ens retorna a una realitat classista, mutualista i discriminatòria.
- Es priva del dret a pensió a un nombre important de treballadors per no tenir els 25 anys efectius de cotització i menys encara, si a partir de març de 2013, es considera tota la vida laboral.
- Se'ns obliga a retardar "voluntàriament" la nostra jubilació més enllà dels 65 anys, per no tenir cotitzacions suficients, al no tenir els anys cotitzats suficients per al 100% de la Base Reguladora. S'engrandeix la desigualtat i es privilegia als salaris alts i a una minoria de treballadors/es amb carreres laborals llargues i ininterrompudes.
- Es desvien fons públics cap als plans privats de pensions.
- S'afebleixen els principis de repartiment, solidaritat i suficiència del nostre Sistema Públic de Pensions, a l'aprofundir en la contributividad de tota la vida laboral i es facilita que la banca assumeixi cada vegada més aquest 8,8% del PIB que suposen les nostres pensions públiques (67.000 milions d'euros).

El mercat privat, sobretot el financer, sempre ha considerat que el mos de la Seguretat Social és massa apetitós, com per a seguir sent "monopoli" del sistema públic.
Per a la CGT, les pensions són un dret social, pel que avui, com sempre, reivindiquem:
- El Dret a la Pensió Pública Suficient i Digna per a tots i totes.
- El Dret al treball i a l'ocupació per a tots i totes o una renda social suficient per a viure amb dignitat.
- El Dret a treballar menys hores per a treballar tots i totes.
- El Dret a la Jubilació als 60 anys.

La CGT seguirà lluitant per a defensar aquest dret social.

Amb el "Pensionazo" el govern espanyol torna a atacar els drets socials de col·lectius vulnerables

Redacció

El Govern endureix les condicions per a poder jubilar-se anticipadament (abans de l'edat legal que va a passar a poc a poc dels 65 als 67 anys), i per a poder cobrar la prestació per atur a les persones majors de 55 anys. S'exigiran 35 anys de cotització per a accedir a la jubilació anticipada voluntària i 33 anys cotitzats en el cas de la jubilació anticipada forçosa i també en la jubilació parcial.
Tot i que el ministre espanyol d'Economia, Luis de Guindos, havia assegurat que el Govern de Rajoy no contemplava noves retallades per aquest any, el divendres 15 de març, el consell de ministres no va fer altra cosa que tirar endavant nous retrocessos als drets socials, amb l'enduriment de les condicions per accedir a la jubilació completa anticipadament i per cobrar la prestació per als aturats majors de 55 anys que hagin esgotat tots els subsidis.
El Govern espanyol ha aprovat que passi a exigir-se un mínim de 35 anys cotitzats per accedir a la jubilació anticipada de forma voluntària i 33 anys en els cas de la jubilació anticipada forçosa i també en la jubilació parcial.
A més a més, també s'eleva l'edat per accedir-hi, de manera que la jubilació anticipada voluntària no serà possible fins als 63 anys –i s'incrementarà progressivament fins els 65 anys el 2027-, mentre que la forçosa s'ajornarà fins els 61 anys, i s'apujarà fins els 63 el 2027. Ara bé, tots aquells que es jubilin de forma anticipada veuran reduïda la seva pensió de jubilació entre un 6,5% i un 8%. La jubilació parcial necessitarà un mínim de 33 anys cotitzats (ara eb són 30). Els jubilats parcials veuran reduïda la seva jornada entre un 25% i un 50% o fins i tot fins a un 75% si el treballador rellevista és contractat a temps complet i de manera indefinida.
El Govern espanyol també obre la possibilitat de compatibilitzar el treball per compte propi o aliè, ja sigui a jornada completa o a temps parcial, amb el cobrament d'una pensió de jubilació. Aquesta opció, però, no serà possible en el cas de jubilacions anticipades o bonificades per treballs penosos o tòxics. Fins ara, la possibilitat de compatibilitzar treball i pensió només existia per als assalariats a temps parcial i per als autònoms amb ingressos no superiors al salari mínim interprofessional (SMI).
Pel que fa a l'accés al subsidi per als majors de 55 anys, a partir d'ara no es tindran en compte únicament les rendes del desocupat, sinó les de la unitat familiar. Si el conjunt de la unitat familiar supera el 75% del salari mínim interprofessional (641,30 euros per 2013) –l'equivalent a 930 euros en el cas d'una parella- no podrà cobrar el subsidi per a majors de 55 anys que han esgotat totes les prestacions i que encara no poden acollir-se encara a la jubilació. El subsidi per a majors de 55 anys se situa en la línia d'altres programes, com el pla Prepara, que preveu l'ajuda de 400 euros per a aturats sense cobertura. El Govern espanyol ja va excloure d'aquest pla els desocupats que convisquin amb els seus pares si aquests tenen ingressos suficients, segons la llei, per mantenir tota la família. Els ingressos suficients es limiten a 481 euros mensuals per cada membre de la unitat familiar, segons la llei estatal.

Nova i radical retallada de les pensions

Nou “pensionazo” del PP: El desmantellament d’un bé col·lectiu

Secretariat Permanent Comitè Confederal CGT

El passat 15 de març el Consell de Ministres del govern espanyol va sotmetre a la classe treballadora a una nova agressió que completa els plans de la reforma de les pensions del 2011, amb un enduriment de l’accés a aquest dret i una baixada generalitzada de les quanties a percebre.

En el conjunt de la societat i en el sí de la CGT estem fastiguejats d’un govern que solament sap gestionar l’estat des de la contínua agressió a les persones que aquí vivim i treballem amb una sèrie de mesures econòmiques i socials que ens han conduït a una situació insostenible. Les últimes decisions en l’àmbit de les pensions ens deixen una sèrie de retallades que acaben de tancar el cercle d’empobriment progressiu de totes les persones treballadores.

Aquesta vegada es tracta d’una normativa crua i definitiva amb més edat per a cobrar-les, més anys de cotització i menys diners de pensió. I amb dificultats afegides per als treballadors de més de 50 anys, tot això sense conèixer-se el factor de sostenibilitat del sistema que ja s’encarregaran de dir-nos-el quan els vingui en gana.

Entre les mesures cap destacar les següents:

- L’edat legal de jubilació de 67 anys manté la seva entrada en vigor per a 2027 .
- Per a calcular la pensió es tindran en compte els últims 25 anys, no 15 com fins a ara, una cosa ja anunciada. Així, des de 2013 fins a 2023 s’exigirà haver cotitzat un any més fins a arribar a aquests 25 últims anys.
- El 2027 s’exigirà haver cotitzat 37 anys per a obtenir el 100% de la pensió, el que suposarà una retallada de la mateixa de fins al 8%.
- S’endureix encara més l’accés a la jubilació anticipada , on es donen dos casos:

* Jubilació anticipada forçosa –la que resulta d’un acomiadament– on el 2027 serà de 63 anys, exigint un mínim de 33 anys cotitzats i amb una retallada de la pensió a cobrar que pot arribar a més del 7%.

* Jubilació anticipada voluntària, on l’edat de jubilació serà de 65 anys en 2027, augmentant a 35 els anys cotitzats i amb una retallada de les pensions ha cobrar de fins a un 8%.

- La jubilació parcial també es veu penalitzada; ja no serà necessari el relleu d’un treballador per un altre i s’allargarà el temps de treball del jubilat parcialment fins a un 75% de la jornada, sent abans del 25%.
- S’impossibilita l’accés dels joves a les ocupacions, ja que s’incentiva allargar la vida laboral amb un 2% més de pensió cada any que es treballi després de l’edat de jubilació, es permet compaginar un treball amb la pensió i s’eximeix als empresaris de cotitzar per aquests treballadors.

Així les coses ens preguntem qui cotitzarà a partir d’ara i qui podrà accedir a una ocupació. Per aquest camí mai es corregirà el major problema social que té l’estat espanyol, que és el de les 6 milions de persones que han estat expulsades del món del treball i els gairebé 2 milions de famílies sense cap tipus d’ingressos econòmics.

Des de la CGT ja no esperem dels governants que facin marxa enrere en els processos regressius dels drets socials i laborals que han imposat a cop de decret sense cap justificació més enllà de la de complir amb els dictats de la Troica (BCE-FMI-UE).

Ja no ens serveixen les seves solucions. Hem de trobar camins col•lectius que ens condueixin a exercir la nostra sobirania amb solucions com l’autogestió de les empreses que tanquin amb assessorament i finançament públics, el repartiment de la riquesa a través d’una fiscalitat justa -que paguin molt més qui més tenen- i el repartiment del treball, treballant menys sense disminució salarial, per a treballar totes i tots.

És l’únic camí.

El govern del PP inicia una nova fase del desmantellament del sistema públic de pensions

Ricard Sáez / @INFOBAIX

El consell de ministres del govern espanyol reunit el 15 de març va aprovar una bateria de mesures que consolida i aprofundeix la contrareforma de les pensions de l’any 2011 aprovada per l’executiu del PSOE. Com en anteriors ocasions, la reforma torna a ampliar els períodes de carència (temps mínim cotitzat per accedir a una pensió), amplia l’edat per accedir a aquest dret i es redueix la quantitat de la pensió de jubilació, precisament quan les pensionistes són cada vegada més l’únic suport de moltes unitats familiars arreu de l’Estat.

En ocasió de la nova contrareforma, el govern ha regulat els pactes empresarials que impliquen prejubilacions o jubilacions parcials que s’hagin aprovat amb posterioritat a l’1 d’abril, cosa que l’anterior pensionazo no va arribar a regular.

Entre els aspectes més destacats d’aquesta norma, que suposa l’enèsim incompliment electoral del Partit Popular, hi ha el manteniment de l’edat de jubilació ordinària als 67 anys i la seva entrada en vigor l’any 2027. Per al càlcul de la pensió es tindrà en compte els 25 anys anteriors a la data de jubilació i no els últims 15 anys com es feia fins ara. A la pràctica, denuncien els sindicats, això suposarà una reducció de la quantia de la pensió. El canvi del mètode de càlcul s’aplicarà progressivament fins el 2023, i cada any el càlcul es farà tenint en compte un any més de la vida laboral. La reforma també augmenta en dos anys (dels 35 als 38 anys) el període cotitzat per arribar al 100% de la jubilació. Les entitats socials lamenten que aquesta mesura penalitza indirectament la jubilació parcial i la jubilació anticipada i asseguren que la reforma incentiva allargar la vida laboral amb un 2% més de pensió cada any que es treballi després de l’edat de jubilació, cosa que permet compaginar un treball amb la pensió i eximeix l’empresariat de l’obligació de cotitzar per aquest gruix d’assalariades.

Nou favor als plans privats

Si bé es cert que aquestes mesures suposen un punt d’inflexió en el procés de desmantellament del sistema públic de pensions, no estem parlant d’un esdeveniment nou. Des de l’establiment del Pacte de Toledo l’any 1995, les pensions han anat minvant, a la vegada que des de diferents àmbits s’han potenciat els plans privats de pensions com una inversió individual necessària per completar la pensió pública.

Recentment, l’economista Miren Etxezarreta afirmava lo següent en un article publicat a la revista d’anàlisi econòmic Alternativas Económicas el 9 de març d’enguany, pocs dies abans de la aprovació definitiva d’aquestes retallades en el sistema de pensions: “El tema de la crisi de les pensions depèn molt més del plantejament inicial i la posició ideològica de l’observador que de sòlids càlculs econòmics. El debat (sobre la viabilitat del sistema públic de pensions) va servir, per veure que la raó principal per plantejar l’anomenada crisi resideix en que el desenvolupament de les pensions privades és un magnífic negoci per al sector financer. Ja que quan baixa l’import de les pensions públiques, s’estimula la contractació de plans privats de pensions”.

TREBALL - ECONOMIA

És l'hora que el conjunt de la classe treballadora i de les persones donem un salt cap a endavant en les nostres propostes i plantejaments a partir de la necessitat de repartir la Riquesa i el Treball

Contra l'atur: Ocupa l'empresa. Autogestió!

SP Comitè Confederal
Confederació General del Treball

Davant de les 6 milions de persones expulsades del món del treball, als gairebé 2 milions de famílies sense cap tipus d'ingressos, a les retallades socials, laborals i de les llibertats públiques, enfront d'un sistema corrupte, injust i desigual, enfront del robatori generalitzat de les arques públiques per part de la classe política i la patronal al tancar empreses, la CGT passa a l'acció amb la proposta "Contra l'atur, Ocupa l'empresa. Autogestió".

A la CGT, creiem que és l'hora que el conjunt de la classe treballadora i de les persones que aquí vivim donem un salt cap a endavant en les nostres propostes i plantejaments a partir de la necessitat de repartir la Riquesa i el Treball.

Per a revertir la situació d'emergència social que el conjunt de la població sofrim, des de la CGT, plantegem una exigències senzilles i clares:

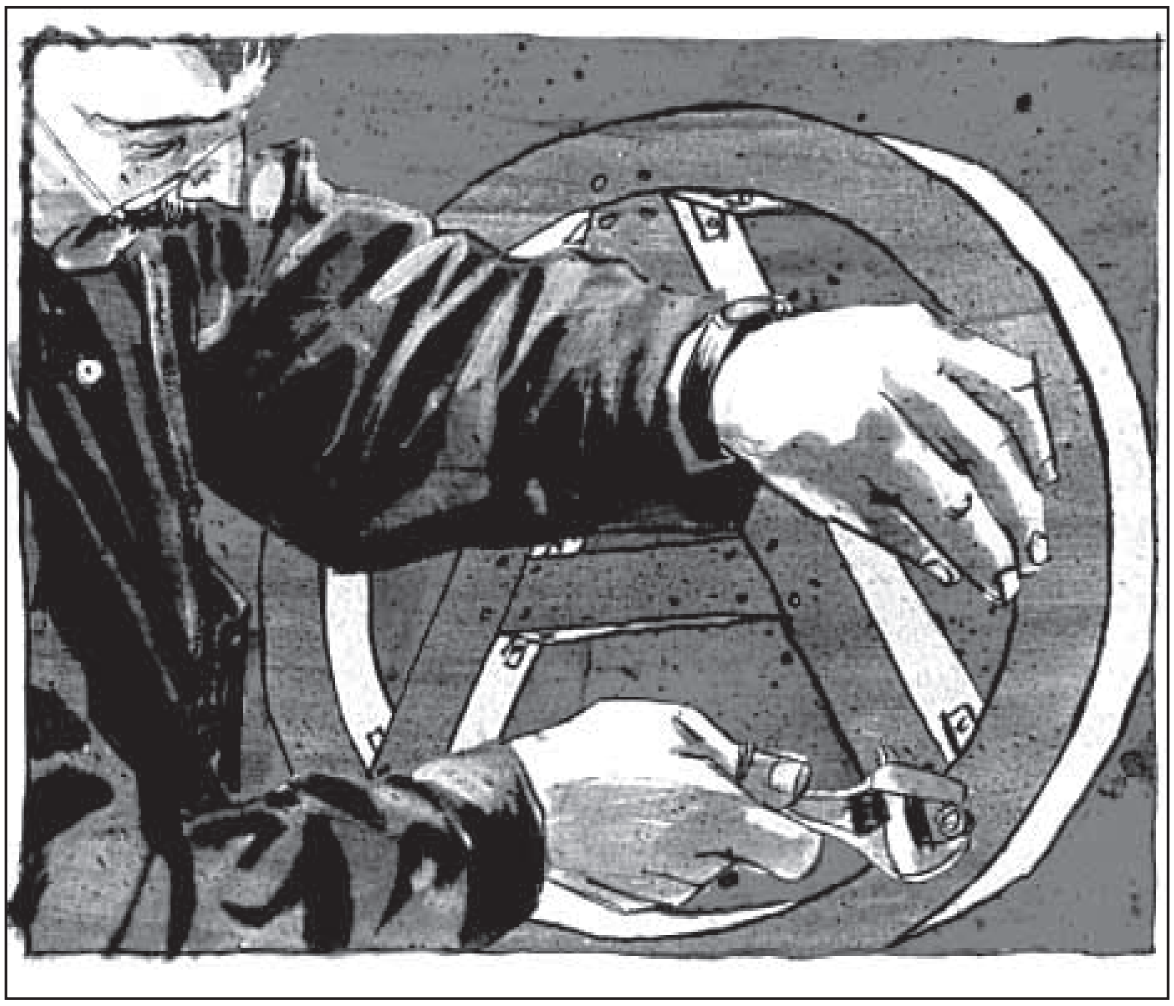
- Qualsevol empresa abans de ser tancada s'ha de possibilitar la seva cessió en usdefruit al col•lectiu de treballadors i treballadores disposat a fer-se càrrec de la mateixa, de la seva viabilitat i producció, amb ajuda pública per al seu reflotament i assessorament. (Acords del XVI Congrés de la CGT).
- Els poders públics promouran eficaçment les diverses formes de participació en l'empresa i fomentaran mitjançant una legislació adequada, les societats cooperatives. També establiran els mitjans que facilitin l'accés dels treballadors a la propietat dels mitjans de producció (Art. 129.2 de la constitució de 1978).

Recordem que actualment, l'ocupació s'està creant gràcies a que els i les treballadores acceptem la baixada de salaris per a impedir acomiadaments. Si som les i els treballadors qui estem creant ocupació amb els nostres diners, hauríem d'exigir la propietat de l'empresa que ens correspongui.

En aquest context de crisi/estafa, des de la CGT, exigim que els diners públics serveixin per a ajudar a les i els treballadors, a la població més desfavorida, per a seguir mantenint l'ocupació i no per a tancar empreses, ni per a rescatar a la banca o pagar un deute il•legítim.

Des de la CGT animem a la classe treballadora a passar a l'acció, a no acceptar amb resignació el tancament de més empreses ni més ERO, i fem una crida a quedar-nos amb les empreses, una crida a participar en aquest procés d'autogestió cooperativa i reivindicativa.

Pels nostres drets … … Contra l'atur, Ocupa l'empresa. Autogestió!

Desmantellar els serveis socials públics municipals: nou objectiu del Partit Popular

Moisès Rial, Secretari de Comunicació de CGT Catalunya
@llibertats

La modificació constitucional que imposa la supeditació dels pressupostos públics al pagament del deute, abans que la prestació de serveis socials públics, va ser perpetrada a l´esquena de la ciutadania el 27 de setembre de 2011 per la majoria parlamentària del bipartidisme de PSOE i PP, mentre a fora del Congrés dels Diputats es manifestaven ciutadans convocats per moviments socials com el #15M i sindicats com la CGT per denunciar l´austericidi econòmic i social perpetrat, ja que es va imposar un límit de dèficit públic del 0,4% (0,26% del PIB en el cas de l'Administració de l'Estat i el 0,14% a CCAA abans del 2020), i que aquests límits de dèficit estructural establerts a l'article 135.2 de la Constitució Espanyola seran vigents a partir de 2020. Aquest fet posa contra les cordes la viabilitat del sector públic els propers 8 anys, tot per la modificació de la "intocable" Constitució espanyola, que en aquest cas, "miraculosament" fou modificada per exigències de la troika de la UE en tan sols 2 setmanes. Això sí, s'asseguren a desgravar fiscalment les pèrdues a casinos i deixar de perseguir els 90.000 milions d'euros d'evasió fiscal, que evitarien sofriment i retallades massives i ara ens sotmeten al "rigor pressupostari".

Aquest fet, i per tant l'estrangulament lent per l'augment del pagament del deute i els seus interessos, majoritàriament deute privat de la banca rescatada amb fons públics, per davant dels serveis públics bàsics, imposant sostres de dèficit a les diferents administracions territorials que està suposant desmantellament progressiu de serveis bàsics com la sanitat i l'educació, que en el cas de Catalunya, suposa augment de les llistes d'espera, venda d'hospitals i equipaments públics per acabar llogant-los als propis venedors, eliminant serveis nocturns a Centres d´Atenció Primària(CAP), retallades al Serveis d´Emergències Mèdiques(SEM), augment de taxes universitàries i copagament a l'FP, retallades de PAS i professorat universitari, a instituts, que estan posant al límit el serveis públics universals, que afecten directament a la ciutadania, i que s´han traduït en retallades acumulades de 4.800 milions d'euros, mentre administracions de l'Estat ni tan sols toquen partides com la de la despesa militar, sense qüestionar la legitimitat d'assumir el deute i dels límits de dèficit i el que comporta a la societat.

I ara pretenen un desmantellament integral de l'administració més propera al ciutadà, l'administració local, amb un avantprojecte de llei que pretén modificar la Llei 7/1985 de Bases de règim local per podar les competències locals, així com la llei reguladora d'hisendes locals, per situar límits de la inversió pública a l'esforç social de proximitat dels ajuntaments, i la Llei 7/2007 de l'Estatut bàsic de l'empleat públic i el règim jurídic de les administracions públiques i del procediment administratiu comú, amb una clara voluntat de retallar el nombre de treballadors públics que atenen a la ciutadania.

El fet és que s´imposa en l´avantprojecte de llei que "Les entitats locals només podran exercir competències impròpies, entenent per aquestes les diferents de les competències pròpies i les atribuïdes per delegació, així com desenvolupar activitats econòmiques, quan no es posi en risc financer la realització de les competències pròpies, no hi hagi duplicitats amb les competències autonòmiques, i es garanteixi la sostenibilitat financera de les noves competències o activitats econòmiques, respectant en tot cas el principi d'eficiència i la resta dels requeriments de la legislació d'estabilitat pressupostària i sostenibilitat financera. A aquests efectes serà necessari l'informe previ de la Comunitat Autònoma en què s'assenyali la inexistència de duplicitats i de l'interventor de l'ens local sobre la sostenibilitat financera de les noves competències".

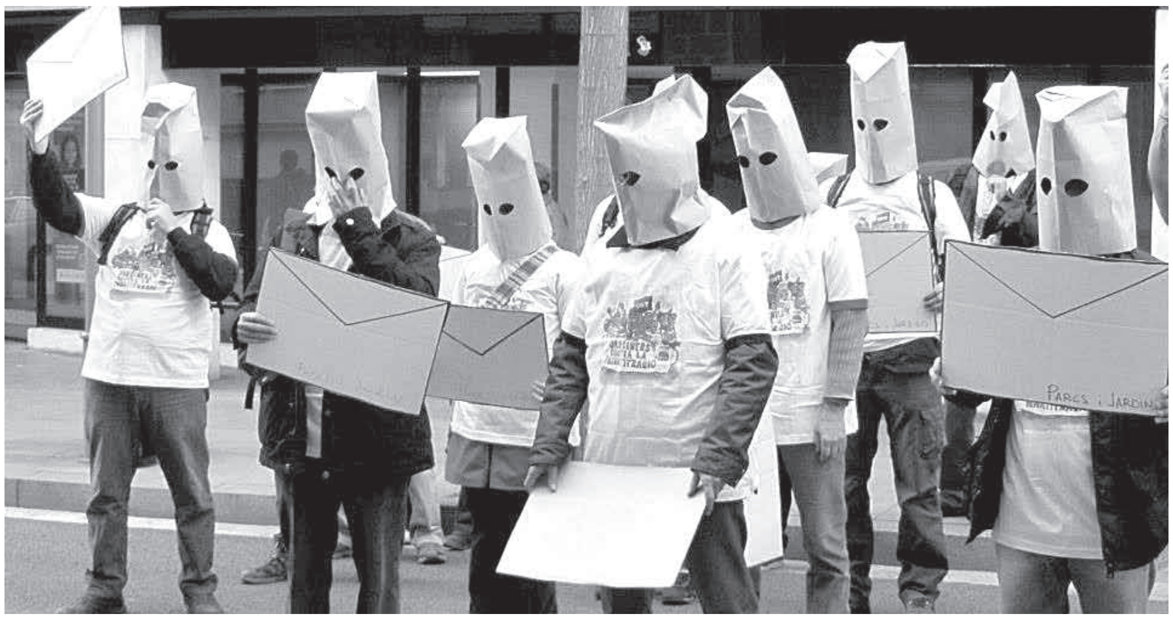
Aquest fet suposa l´aniquilació de l'autonomia local i de les competències en serveis socials que es presten a la població, que en el cas dels serveis socials, atenen a 8 milions de persones a nivell estatal, que es veuran lligats de mans ja que no podran prestar més serveis socials que no li siguin de la pròpia competència, i que en cas de dependre de la Generalitat o el govern de l´Estat si no hi tenen accés, subsidiàriament veuran impedits per ordre de l'austericidi, que tot i gestionar els municipis només el 7,27% dels pressupostos Generals de l´Estat consolidats de 2013 (16133 milions d'euros) d'un total de 221.641 milions d'euros pressupostats, tot i assumir un 23% de serveis impropis, ara en perill de desaparició, i això afectarà directament als col•lectius més necessitats o ja dins l´exclusió social, es tracti d'abandonament assistencial a menors, gent gran, habitatge social, inserció i formació laboral, reforç escolar, ajudes d'emergència social, discapacitats, etc, essent un austericidi social que pretén que la taca de l'exclusió social no sigui l'excepció, sinó la nova norma de la mà de "l'estabilitat pressupostària", sota amenaça de retenció de liquidació de tributs de l'Estat en cas d'incompliment.

Si amb aquest fet no és suficient l´avantprojecte de llei del PP, preveu la pràctica desaparició del personal eventual de les administracions locals, restringint-se a tall d'exemple a un màxim d´'una persona eventual als municipis de 5000 a 10.000 habitants i de cap als menys de 5000 habitants, i per tant eliminant-se d'una plomada serveis complementaris de reforç en l'àmbit social coberts per la majoria de municipis, esdevenint una reforma laboral encoberta des de l´Estat a l'àmbit més proper al ciutadà com són els municipis i altres administracions, que cronificarà encara més l'atur estructural endèmic, a menys que hi hagi una resposta de la societat que defensi que els serveis públics de proximitat ni tocar-los, ja que ens hi va assumir més patiment, marginació i exclusió social a barris, pobles i ciutats d'arreu de Catalunya.

Prevaricació a Parcs i Jardins?

Per uns els sobres i per altres les sobres

Secció Sindical CGT Parcs i Jardins

El juliol de l'any 1998 tenim indicis evidents que la Direcció de l'Institut Municipal de Parcs i Jardins de Barcelona estava fent un ús abusiu i fraudulent de l'article 25 del Conveni Col•lectiu (actual 31): Article 31. Jornada. La jornada laboral es fixa en 35 h. setmanals, com a prestació bàsica, segons sigui l'adscripció del personal al seu grup corresponent. En el supòsit que per raó de la naturalesa de l'Institut o de l'especial qualificació de les persones, haguessin d'ampliar l'esmentada jornada amb caràcter voluntari, aquesta ampliació meritarà un plus per major dedicación horària per cada hora que excedeixi de les establertes, en cap cas el conjunt del personal afectat per aquesta mesura, podrà superar el 5% del total de la plantilla. L'esmentada ampliació no tindrà la consideració d'hores extraordinàries.

La direcció de l'Institut estava camuflant la realització, de forma abusiva, d'hores extres ocultant-li al Comitè d'Empresa la informació relativa a hores extres i prolongacions de jornada i es donaven irregularitats en les cotitzacions a la Seguretat Social de les hores de prolongació.

Inspecció de Treball en successives resolucions, després d'investigar la denúncia presentada, requereix a l'empresa a pagar a la Seguretat Social la diferència entre el que havia cotitzat per les hores de prolongació i el que realment havia d'haver cotitzat en considerar aquestes hores com "hores extraordinàries".

El 27 de novembre de 2001 el Jutjat Social 25 sentència a favor del conflicte col•lectiu presentat per CGT i declara: "el dret dels treballadors de la plantilla a què es considerin les hores prestades en prolongació de jornada durant l'exercici 1999, a efectes retributius, la qualificació d'hores extraordinàries ".

El 10 de gener del 2003 el Tribunal Superior de Justícia de Catalunya desestima el recurs presentat per l'Institut Municipal de Parcs i Jardins i el 17 de febrer del 2004 el Tribunal Suprem rebutja el recurs de cassació presentat per l'Institut Municipal reafirmant així la decisió del Tribunal Superior de Justícia de Catalunya. Per tant queda clar que qualsevol excés per sobre d'aquest 5% permès com prolongacions de jornada han de ser considerades com a hores extres.

Durant aquests últims anys teníem la sospita que s'estava fent un ús abusiu d'aquest 5% i que s'estava utilitzant com a premi a fidelitats, amistats, lleialtats i com a complement al sou dels caps del nostre Institut. Molts són els casos en què els propis treballadors del col • legi d'administratius i tècnics demanen prolongar la seva jornada i la Direcció l'hi denega sense motius aparents. És doncs un repartiment desigual de sobresous, que en molts casos es correspon amb un increment del temps de treball, però en altres casos ni tan sols es perllonga la jornada.

Particularment durant l'estiu, que la jornada a tot l'Ajuntament de Barcelona és única de 35 hores i aquests treballadors continuen cobrant les "hores extres".

Però ara tenim la confirmació, a la Mesa Negociadora del passat 30 de gener la Direcció de l'empresa, en plena discussió sobre la necessitat de legalitzar les diverses formes de jornades de 40 hores setmanals, confirma el que sospitàvem i reconeix que aquest 5% s'ha vist ampliat fins al 18'5% i que pràcticament és tot el col•lectiu de caps, sotscaps i capitostos i que cobren un plus d'especial dedicació. Pretenen que el Comitè acordi amb ells nous horaris de 40 hores mantenint els complements pagament.

El concepte en nòmina sembla molt variat, però la despesa de massa salarial és en total una xifra anual que supera el 1.000.000 d'euros. Si bé aquest 5% de marge per ampliar les jornades es va crear per cobrir possibles necessitats de l'Institut, i de fet hi ha alguns llocs de treball que sí necessiten ampliar l'horari per atenció al públic i altres, la realitat és molt diferent.

La realitat és que una sentència del Tribunal Suprem (que es considera llei d'obligat compliment i crea jurisprudència) va vetar l'IM de Parcs i Jardins de Barcelona l'ús abusiu que s'estava donant de les ampliacions de jornada i que la nostra estimada Direcció i Gerència no només no han corregit aquest fet, sinó que han continuat amb aquest ús incrementant-lo un 370%. En realitat aquestes prolongacions de jornada s'haurien d'haver pagat com a hores extres i com a tal haurien d'haver cotitzat a la Seguretat Social.

En el món jurídic-legal incomplir una sentència que el Tribunal Suprem t'ha imposat per accions alegals sabent del que això suposa es diu PREVARICACIÓ i és un delicte tipificat i severament castigat. En Parcs i Jardins hi ha sobres, i s'han pagant des de fa molt temps. Impunement. Val a dir que les persones que cobren aquests imports no ho fan sabent del seu caràcter fraudulent, i que no tenen cap culpa de l'activitat delictiva de l'Institut. Per tant les persones que han ampliat la seva jornada estan legitimats per reclamar la diferència entre les prolongacions de jornada i les hores extraordinàries. Val a dir que en el seu moment (2004) cap afectat als quals els va tornar aquestes diferències es va fer càrrec dels costos jurídics que la CGT va assumir, i que evidentment qualsevol nova reclamació dinerària ha de fer-se individualment.

Actualment, i com a nota discriminatòria, el personal que realitza 40 hores no ha patit l'augment de jornada a les 37,5 hores sinó que segueix fent jornada de 35 i cobrant 5 hores extres setmanals addicionals, el que provoca un tractament desigual evident entre col•lectius de treballadors.

Mentrestant aquesta Secció Sindical es reserva el dret de presentar davant la Fiscalia de Catalunya una demanda per prevaricació i mal ús dels diners públics.

La Coordinadora Sindical Euromediterrània es va reunir a Tànger

Coordinadora Sindical Euromediterrània

La xarxa de sindicats mediterranis, reunida a Tànger el passat 23 de febrer, constata que la crisi capitalista està servint d'un pretext més per a acomiadaments salvatges en tots els països, per a una violenta repressió del moviment sindical i social i per a la privatització dels serveis públics.

L'explotació de la classe obrera continua creixent en tot el món, només podem reafirmar-nos en la necessitat de coordinar més les forces socials anticapitalistes que lluiten en aquest moment en tots els fronts.

Al Marroc, els sindicalistes combatius continuen la seva lluita contra la repressió per part del poder però també de tots els intermediaris que aquest pot utilitzar en el sí mateix d'algunes organitzacions sindicals per a contrarestar l'atac del govern contra les conquestes i els drets socio-econòmics de la classe obrera. En aquest context, la coordinació demana el suport a les mobilitzacions convocades pel moviment sindical combatiu marroquí.

D'altra banda, estudiants, treballadors i desocupats pateixen penes de presó per haver participat en manifestacions. Les manifestacions i protestes en general són també violentament reprimides, com el cas d'un estudiant de Fes assassinat per les forces de seguretat el 26 de gener. Els judicis se celebren sense garanties d'un judici just. L'exemple dels judicis dels saharauis del campament Azikim Igdz, dels estudiants i joves del moviment 20 de febrer és una clara demostració. La Coordinació reitera el seu suport al moviment 20 de febrer que commemora el seu segon any i continua lluitant per una política nacional d'obertura democràtica i per la dignitat i la justícia social per al poble marroquí.

A Tunísia assistim assistir a un augment d'agressions a sindicalistes i activistes dels moviments socials que ha culminat amb l'assassinat del militant Choukri Belaïd que la coordinació condemna enèrgicament. Els membres de la xarxa reafirmen la seva solidaritat amb el poble tunisià que lluita per complir els objectius de la seva revolució. Oferim també tota la nostra solidaritat als i les militants de la UDCT (Unió de Diplomats en Atur de Tunisia) que estan portant a terme un dur combat per a organitzar-se i per a combatre la pobresa i l'atur.

La xarxa condemna enèrgicament l'expulsió abusiva i el tracte inhumà dels militants de les organitzacions de desocupats del Marroc, Tunísia i Mauritània per part del règim algerià, convidats pel SNAPAP per a una reunió preparatòria de la constitució de la Unió Magribina d'organitzacions de desocupats.

A Europa, la situació a l'Estat espanyol, Itàlia o Grècia, mostra tota la violència que pot desplegar el sistema capitalista per a mantenir-se a costa dels treballadors. Les lluites de la classe obrera a Europa mostren la voluntat de no romandre passius i de construir una resposta coherent.

Telefónica: drets sense cobertura

Àlex Romaguera

La companyia espanyola de telecomunicacions s'erigeix en el paradigma de la cobdícia. Mentre presenta uns beneficis rècord, acomiada milers de persones i externalitza els seus serveis a tercers països per abaratir els costos mitjançant condicions laborals de semiesclavitud.

L'axioma de maximitzar els beneficis amb els mínims costos possibles s'ha instal•lat al sector de les telecomunicacions, amb la companyia degana de telefonia a l'Estat espanyol com a cas paradigmàtic.

Les últimes protestes protagonitzades pel personal acomiadat per baixa mèdica o la subcontractació d'alguns dels seus serveis a empreses low cost confirma la dinàmica privatitzadora de la multinacional, a la qual diversos organismes i moviments socials han acusat d'utilitzar pràctiques que atempten contra els drets humans. És el cas dels cinc operaris que, el novembre passat, van romandre 23 dies en dejuni com a mostra de suport a Marcos Andrés Armenteros (una acció que es va repetir el mes de febrer durant el World Mobile Congress celebrat a Barcelona), a qui l'empresa es resisteix a readmetre després d'acomiadar-lo de forma improcedent.

En lloc de revisar aquestes polítiques, Telefónica manté la lògica de precaritzar les relacions laborals amb mesures que només persegueixen l'augment dels emoluments dels grans directius sense garantir les condicions salarials i de seguretat mínimes a les seves treballadores. Aquesta deriva s'accelerara amb l'esclat financer de 2007, que la Direcció utilitza per emprendre una retallada esgraonada de plantilla a l'Estat espanyol. Però, el seu origen cal buscar-lo en el període 1992-2012, durant el qual els respectius governs del PSOE i el PP privatitzen la companyia subdividint el servei en diverses àrees.

Degradació imparable

El procés de privatització es concreta a partir de 1996, quan el govern d'Aznar situa com a president de l'empresa l'especulador i amic seu Juan Villalonga, que inicia una estratègia de bombolla especulativa creant companyies fictícies com Terra, invertint grans quantitats de diners a països de l'Amèrica Llatina i comprant emissores de ràdio i TV (Antena 3, entre d'altres).

Un any després, la privatització comporta l'adquisició de tota la xarxa de telefonia desenvolupada a l'Estat durant el període en què era sufragada per l'erari públic i, acte seguit, es dicta el primer gran Expedient de Regulació d'Ocupació (ERO), firmat per la Direcció i els sindicats UGT i CCOO el 1999 i que afecta 12000 treballadors.

Paral•lelament, la subcontractació augmenta cada dia i també el nombre d'empreses del grup (un centenar), especialment les que apliquen unes condicions laborals més precàries. És el cas de l'empresa de telemàrqueting Atento, que en només cinc anys passa de 300 empleades a 8000, el 98% de les quals són eventuals. Igualment, cada treballadora prejubilada és substituïda per una de temporal en una subcontracta del mateix Grup Telefónica.

La darrera estocada va venir amb l'ERO de 2011, que comportava la reducció de 6500 llocs de treball en tres anys a l'Estat espanyol (l'equivalent al 20% de plantilla), tot i que Telefónica presenta uns beneficis de 10.000 milions d'euros. I encara més: la supressió de llocs de treball es fa al mateix temps que els sous dels alts càrrecs directius creixen de manera exponencial i arriben a ser cent vegades més alts que el d'un treballador base.

L'empresa s'ha desfet de la plantilla fixa per subcontractar totes les feines a empreses deslocalitzades a països del Magrib i de l'Amèrica del Sud, on els salaris i les condicions laborals són pèssimes. Amb aquesta política, Telefónica ha esdevingut un monstre del sector, on la màxima del benefici econòmic intenta eclipsar el menyspreu pels drets humans, avui sense cobertura.

Els acomiadaments massius no són una exclusiva de Telefónica. El passat mes de gener, Vodafone, la segona companyia del sector amb més clients a l'Estat espanyol, va presentar un ERO per fer fora 900 treballadores (el 20% de la plantilla), tot i tenir un benefici de 1000 milions d'euros.

** Article d'Àlex Romaguera publicat al núm. 306 del setmanari Directa.*

L' ALTRA REALITAT

Es veia venir

Pepe Berlanga

Des que el 18 de desembre passat ERC acceptés donar el seu suport a la investidura d'Artur Mas com President de la Generalitat, a canvi de la celebració del referèndum d'autodeterminació el 2014, massa coses han passat per a atrevir-nos a aventurar que aquest suport es mantindrà en el temps.

No obstant això, resultava desaforada la defensa a ultrança que Oriol Junqueras formalitzava sobre qualsevol qüestió que tingués relació amb el govern català.

Això sí, cal reconèixer-li al President del partit republicà una dialèctica molt pedagògica, segurament fruit del seu origen en l'univers de l'ensenyament, però, amb l'excusa de garantir dos anys l'estabilitat governamental ha defensat actuacions gens lloables.

Doncs bé, sembla que les coses no acaben d'anar tan bé com desitjava i algunes comencen a torçar-se i possiblement acabin qüestionant aquest pacte de sang que van segellar amb CIU i que va significar un gir a la dreta de l'històric partit republicà.

Encara que han estat caminat en la corda fluixa, entre aquesta manifesta antítesi de donar suport al govern alhora que pretendre exercir d'oposició, evidenciaven greus contradiccions que, d'una banda, els duien a qüestionar les retallades salarials als funcionaris i per l'altre, acabaven avalant en seu parlamentària aquestes mateixes retallades o el tancament de centres escolars perquè "L'Estat espanyol ens té sotmesos a una situació d'ofec i asfíxia", i per a "evitar que els injusts ajustaments en cap cas siguin ideològics, sinó els absolutament imprescindibles per a evitar el definitiu col•lapse de la Generalitat".

Resulta incomprensible quan aviat s'obliden que la majoria d'iniciatives en les retallades, que no ajustaments, des que va començar aquesta crisi ha estat promotor quan no instigador el govern conservador català, presentant-se com exemple de responsabilitat que havien de copiar la resta d'administracions, l'estatal indubtablement.

Però, emulant aquella famosa frase que Roma no paga traïdors, el President de la Generalitat es va anar a Madrid a entrevistar-se amb el President del Govern de l'Estat i encara que no han transcendit massa les qüestions que van debatre, comencen a flaquejar els compromisos.

D'entrada s'albira una certa relaxació sobre la imminent celebració de la consulta de sobirania, ja hi ha veus que defensen que no ha d'efectuar-se mentre la situació econòmica no s'estabilitzi, també un possible acord que flexibilitzi l'objectiu del dèficit autonòmic, fins i tot les sorprenents manifestacions de la presidenta del PP català que està disposada a enfrontar-se al partit i trencar la disciplina de vot si aquest no fixa un sistema de finançament diferent i diferenciador, singular diu, per a Catalunya, resulten sorprenents per no dir grotesques.

És evident que alguna cosa està podrit…, com va dir el sempre prodigiós William Shakespeare, a alguns els estan canviant a passos de gegant les regles del joc davant els seus nassos, quan encara estan en l'obertura de la partida i sembla que no s'adonen. L'actual partit governant no va ser mai sobiranista, més aviat al contrari, les seves gestes d'Estat són ben conegudes i encara que diuen defensar i diguin anteposar el bé de la ciutadania, com subjecte agredit, no podem oblidar que gran part de la seva base social i el món empresarial català són contraris a tot aventurisme polític o haguéssim de dir, per a ser justos, econòmic.

Precarietat laboral contra la precarietat social?

El futur econòmic i les condicions de treball marquen el debat sobre el model d'acció social i comunitària

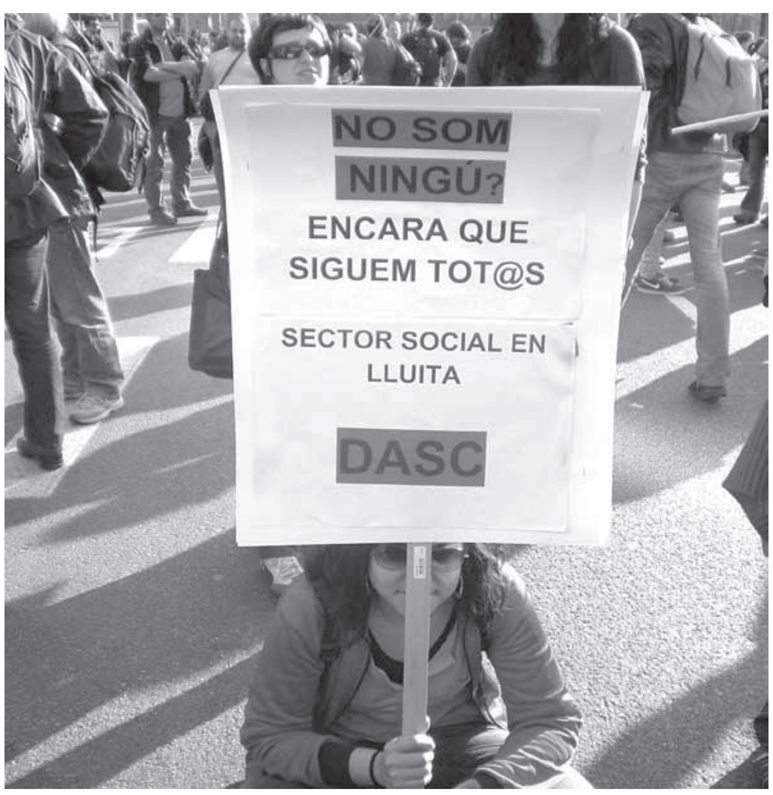
Miguel Martín
Setmanari Directa

"S'ha jugat massa amb el component vocacional del nostre treball per normalitzar abusos que, en qualsevol altra professió, serien inacceptables", afirma Mario, nom fictici d'un treballador d'un Centre Residencial d'Acció Educativa (CRAE) que prefereix preservar l'anonimat. "He arribat a escoltar frases com: tu per què estàs aquí, per diners o pels xavals?, per qüestionar decisions que afecten tant les teves condicions de treball com la teva vida personal". Mario considera que la baixa afiliació sindical al sector té molt a veure amb tot plegat i relata un empitjorament progressiu de les condicions de treball: "El 2003, jo treballava en un altre centre públic i ingressava uns 1.500 euros; el 2008, en un centre de gestió delegada, cobrava 1.400 euros. La gent contractada en aquest mateix centre el 2012 cobra 1.300 euros".
Amb 7.500 entitats, 100.000 treballadores, 245.000 voluntàries i 1.700.000 usuàries, allò que als Estats Units s'anomena –sense ironia– Non-profit Industrial Complex (Complex Industrial sense Ànim de Lucre) aquí també ha assolit proporcions industrials i tics mercantils. Laia Grabulosa, representant de La Confederació (patronal catalana), reconeix que "cada vegada hi ha més empreses de caràcter purament mercantil que s'estan intentant introduir al sector, cosa que exigeix una regulació que protegeixi l'objectiu principal: l'atenció a les persones".
Sigui com sigui, les retallades estan obrint fractures en diferents direccions. Els propers concursos de serveis i subvencions, la negociació del nou conveni col•lectiu i la visibilització de la precarietat laboral anuncien que hi haurà conflictivitat entre les entitats i l'administració, però també entre aquestes i les plantilles. Com a mar de fons: el paper del voluntariat, presentat com la panacea per les administracions, però denunciat com a agent de precarització del treball i l'atenció social.

Subhastes de serveis públics

Les paraules del conseller d'Economia i Coneixement Andreu Mas-Colell, pronun-ciades en el marc d'una conferència per a la Fundació Pere Tarrés el març de 2012, són prou clares: "Les entitats socials són una manera eficient d'obtenir resultats molt bons per a la societat amb recursos públics escassos". Criteris economicistes i explotació al màxim del voluntariat.

La Confederació i la Taula d'Entitats del Tercer Sector han denunciat els procedi- ments emprats per l'administració en concursos de serveis socials, on "la valoració del projecte tècnic és molt inferior a l'oferta econòmica, cosa que fa que, a la pràctica, alguns concursos esdevinguin subhastes". Les dues organitzacions més representatives del sector han detectat "rebaixes extremes, superiors al 25% (del pressupost de licitació)" que afecten de manera radical la qualitat de l'atenció. Una centralitat de la relació cost-benefici que es tradueix en una "penalització addicional per a les entitats socials que tradicionalment ja s'han vist penalitzades en relació a les empreses mercantils en els procediments de contractació pública".
El col•lectiu Defensem l'Acció Social i Comunitària (DASC), format per professionals del sector, ha donat suport a la denúncia de les entitats i ha exigit estendre "l'obligació existent per a les entitats sense ànim de lucre relativa a la reinversió dels beneficis anuals a qualsevol entitat adjudicatària d'un concurs de serveis socials".

Precarietat laboral

Tant DASC com el sindicat CGT senyalen que bona part de les entitats ja apliquen una lògica empresarial. El desembre passat, DASC va denunciar: "Hi ha rebaixes de sous, impagaments a les entitats socials que ens tenen contractades, cosa que ens porta a treballar cobrant la meitat del sou, i contractes com a integradors i no com a educa- dors o amb titulacions superiors".
Fins fa cinc anys, l'acció social i comunitària no era una realitat laboral recone- guda. Malgrat el creixement del sector, amb milers de professionals altament qualificades, les plantilles s'havien d'acollir a convenis com el d'educació concertada o el de despatxos i oficines (banca). Amb els convenis de sector, en molts casos, s'ha passat de convenis amb un nivell de protecció i de drets relativament alt a un de mínims com l'actual. Segons la CGT, a la pràctica, les plantilles han perdut poder adquisitiu. El sindicat apunta que, més enllà del conveni, "a alguns centres de treball, en tres anys, la jornada laboral anual ha augmentat 150 hores, els dies lliures (vacances a part) s'han reduït de dinou a tres l'any i s'ha rebaixat el salari una mitjana de 170 euros nets mensuals". La negociació del proper conveni corre el risc d'empitjorar encara més aquestes condicions.

Seguir empitjorant

L'acció social és un hibrid estrany: un servei públic privatitzat en milers d'associacions, fundacions o empreses, amb característiques, objectius, tarannàs i funcionaments diversos, on les entitats religioses continuen tenint un pes important. Treballadores i representants d'enti- tats coincideixen a assenyalar que, amb nombrosos aspectes crítics, el model actual havia aconseguit consolidar certs estàndards de professionalització i de qualitat que superaven el precedent de la caritat religiosa. Ara, tot això pot estar en risc, tant pel foment de les lògiques mercantils com per l'ús del voluntariat per fomentar mà d'obra barata o gratuïta.
Des de la patronal, Laia Grabulosa assegura que comparteix aquesta preocupació: "Nosaltres posem en valor la figura dels professionals i considerem que el voluntariat ha de jugar un paper complementari". L'ús creixent que algunes empreses del sector estan fent de figures com la de voluntari alliberat o integrador semblen confirmar, però, les pors del col•lectiu de treballadores: es vol consolidar una figura ambigua dirigida a desdibuixar els drets laborals i a precaritzar la qualitat de l'atenció.

Diferències salarials

Direcció
Salari base mensual 2.083,04. Salari base anual 29.162,50. Plus de cicle continuat mensual 2.607,37. Plus de cicle continuat anual 36.503,12.

Com. intermedis
Salari base mensual 1.758,65. Salari base anual 24.621,04. Plus de cicle continuat mensual 2.303,38. Plus de cicle continuat anual 32.247,27.

Llicenciades
Salari base mensual 1.625,01. Salari base anual 22.750,18. Plus de cicle continuat mensual 1.753,55. Plus de cicle continuat anual 24.549,63.

Educadores
Salari base mensual 1.456,7. Salari base anual 20.393,76. Plus de cicle continuat mensual 1.696,42. Plus de cicle continuat anual 23.749,88.

Pers. qualificat
Salari base mensual 1.287,36. Salari base anual 18.023,06. Plus de cicle continuat mensual 1.386,31. Plus de cicle continuat anual 19.408,35.

Admin. i serveis
Salari base mensual 1.027,24. Salari base anual 14.381,31. Plus de cicle continuat mensual 1.082,32. Plus de cicle continuat anual 15.152,51.

Al Conveni d'acció social amb infants, joves, famílies i d'altres en situació de risc (dels set convenis del sector, aquest dóna cobertura a la majoria d'activitats), queda patent la diferència entre els càrrecs directius i la resta. Per entendre la taula, l'anomenat plus de Cicle Continuat és un complement aplicat als centres que obren 24 hores diàries els 365 dies de l'any i que supleix plusos com el de nocturnitat. En aquests centres, el càrrec de direcció pot ingressar fins a 36.500 euros anuals, 7.300 euros més que amb el salari base. Per la seva banda, el personal llicenciat, les educadores i el personal qualificat ingressen respecti vament 1.700, 3.356 i 1.385 euros anuals més treballant al cicle continuat. En qualsevol cas, hi poden haver diferències de fins un 140% dels ingressos anuals entre el sou dels càrrecs directius i el de les assalariades. Les plantilles afegeixen que calen mecanismes de control sobre les pròpies entitats en aspectes "com, per exemple, els sous dels directius i del personal administratiu i l'ús o la reinversió dels seus beneficis anuals"
Més informació al web de Defensem l'Acció Social i Comunitària (DASC): http://defensemacciocomunitaria.files.wordpress.com/

El mètode Mercadona

Llibertat Montesinos-Equip de Comunicació CGT-PV.
Paqui Arnau- Redacció Rojo y Negro

Amb unes xifres de negoci que polvoritzen el mercat, la companyia de distribució alimentària "Mercadona" s'erigeix en una icona de l'èxit capitalista valencià i espanyol.

La història de la cadena de "supermercats de confiança" es remunta a la fi dels anys 70 en la localitat valenciana de la Pobla de Farnals, però és en els inicis del segle XXI, després d'una agressiva política d'adquisició de supermercats en diferents comunitats autònomes, quan passa a dominar de manera gairebé indiscutible el sector de la distribució alimentària en l'Estat espanyol.

A dia d'avui, la seva quota de mercat és d'un 13,5%, compta amb presència en 47 províncies de l'Estat i l'única comunitat autònoma en la qual no opera encara és el País Basc. A més, oficialment factura 17.831 milions d'euros amb un benefici net de 474 milions, empra a 70.000 treballadors i el seu model de gestió és considerat exemplar: "bons salaris i alta productivitat" destaquen els mitjans de comunicació de masses.

El seu èxit sense pal•liatius ha creat escola, el que es tradueix en infinitat de premis atorgats al seu president, Juan Roig, un personatge del que el digital "El Economista" destaca el següent: "L'empresari ha construït el seu model de negoci gairebé com una religió, dels manaments de la qual és únic autor, però també el principal predicador per a garantir-se que no s'obre cap fisura en la fe exigida a la seva comunitat de fidels amb els treballadors i els proveïdors com protagonistes". Una precisa definició de la qual després extreurem el que ells mateixos denominen "El mètode".

El poder de Juan Roig, l'entramat empresarial del qual no es limita a Mercadona, es deixa sentir en tots els àmbits polítics al seu abast. A part de ser un dels empresaris als quals ha assegut el Rei en diverses ocasions "per a buscar sortides a la crisi". Sembla ser que també va optar per aportar al PP: en els papers secrets de Bárcenas publicats per "El País" s'atribueix a Mercadona dos ingressos en la tresoreria del PP de 90.000 i 150.000 euros en els anys 2004 i 2008. Òbviament això no és més que la punta de l'iceberg d'un personatge tan centrat en la consecució del màxim benefici com absolutista en els mètodes per a assolir les seves finalitats, al que, així mateix, s'ha relacionat sempre amb el PSOE.

Amb tot, és només en els últims anys quan alguns mitjans de comunicació comencen a posar en dubte els mètodes de Mercadona, però únicament en el referit al control ferri dels proveïdors, al fet que esprem "per a tota la vida" als seus fabricants i a la, en conseqüència, expulsió de marques del mercat espanyol a favor de la seva marca blanca Hacendado.

Un esdeveniment va marcar l'estiu passat un punt d'inflexió en la consideració pública de Mercadona: sindicalistes del SAT, en un acte de protesta contra les retallades i la precarietat, van entrar en un supermercat de Écija i van omplir diversos carros amb aliments de primera necessitat per a donarlos a un menjador social. La Direcció de Mercadona va denunciar "l'assalt"… El que va quedar en la retina de milions de ciutadans i ciutadanes van ser, a més del debat entorn de la legitimitat o no de l'acte i la criminalització descarnada per part de la caverna, els plors i atacs d'ansietat dels empleats del supermercat. A ningú se li va escapar que van actuar com si l'empresa fos seva…

Drets zero i passar per la pedra

A pesar de la seva considerable plantilla, és extremadament difícil trobar empleats amatents a donar un testimoniatge crític del que passa a Mercadona. El terror és total entre els empleats, no només temen pel seu lloc de treball, sinó que ens hem topat amb antics empleats que rebutgen opinar de por de que l'empresa prengui represàlies contra algun familiar que "està dintre". D'aquesta forma, el que ocorre en l'interior de cadascun dels centres de treball sol quedar dintre de l'àmbit "privat", els sindicats de classe no tenen cap incidència en la cadena.

Afortunadament, controlar la dissidència, sobretot quan l'experiència personal és traumàtica, és un impossible. I així, Antonia Marín, que va treballar durant més de quinze anys en una petita localitat valenciana i que ha estat, segons les seves pròpies paraules, una "banderera" de Mercadona, va decidir difondre públicament les seves vivències a través de la CGT.

I com assoleixen imposar aquest ordre?

Toñi afirma sense embuts que el que es viu a Mercadona és "pur feixisme", que es funciona en clau de secta a través d'una jerarquia perfectament estudiada que impedeix qualsevol bessllum de solidaritat entre companyes i companyes. Tot es dóna per i per a l'empresa, això sí, disfressat d'un presumible lliurament cap al client, encara que després els actes de mesquinesa desdiguin aquesta dedicació cap al consumidor, com quan se li intenta col•locar a qualsevol preu producte que ha depassat la data per a romandre en els lineals.

La metodologia consisteix bàsicament en els següents punts:

Les avaluacions:
Per a accedir a la paga anual de beneficis, és necessari sotmetre's a una avaluació que demostri que s'han complert tots els requisits, i, per descomptat, no tenir actes per haver fet alguna cosa malament. El negar-se a passar aquest examen constitueix un incompliment de les normes de la botiga i és concebut com una intenció "de fastiguejar als caps". No superar aquest examen durant dos anys consecutius és motiu d'acomiadament, i el tenir tres actes, també.

Baixes:
En cas de malaltia, s'està obligat a acudir al metge d'empresa, qui tracta de convèncer que, en comptes d'agafar la baixa, s'agafin dies de descans. A qui, tanmateix, agafa una baixa se'l titlla de "terrorista". A això cap afegir que existeix una gran pressió per part dels companys perquè no s'agafin baixes, ja que "repercutiria negativament en el col•lectiu". Toñi es va fer conscient de la flagrant violació dels drets sociolaborals dels treballadors i treballadores per part de la Direcció de Mercadona al caure malalta amb terribles dolors d'esquena. A l'hora de sol•licitar la invalidesa després d'anys de patiment, aquesta li va ser denegada pel Tribunal Mèdic al no existir baixes prèvies. Quan va tractar de pledejar, es va trobar amb grans dificultats, encara que finalment la va aconseguir. Una dada fonamental: Mercadona és accionaria de la Mútua. Estarà Juan Roig darrere de la reforma que passarà la gestió de les baixes laborals a les mútues?

Organització del treball:
Existeix una gran competència entre les diferents botigues "per ser la més modèlica, la quemés productes ven". Davant el descens de vendes, s'ha accentuat la pressió: els coordinadors són amenaçats i, al seu torn, aquests amenacen als treballadors i treballadores al seu càrrec, que es veuen obligats a atosigar als clients per a donar sortida als productes que poden caducar. Davant les queixes dels consumidors per aquest aclaparament que pateixen, la resposta des de les altes instàncies és felicitar al cap de planta per estar fent bé el treball.

Política de la por:
"Si tu no respons, això repercuteix en la botiga, el que et culpabiliza", explica Toñi. En un mecanisme pervers i molt estès en l'actualitat, els autèntics responsables fan recaure la responsabilitat de les crisis, de les seves decisions polítiques i econòmiques en les pròpies víctimes. A Mercadona juguen amb la culpa i així aconsegueixen que l'empleat treballi més tractant de reparar el seu "error" sense exigir responsabilitats als veritables culpables. Toñi afirma que es van aprofitar del "seu amor al treball", del seu desig de fer les coses correctament, del seu perfeccionisme.

Mecanismes de control amb conseqüències devastadores

D'altra banda, gran part del treball de descàrrega, trasllat de gènere, etc, és controlat per cronòmetre, el que repercuteix en l'atenció al client, ja que no dóna temps a entretenir-se en explicarli on està un producte, per exemple. La sensació de control és absolut: hi ha multitud de càmeres instal•lades "no sols per a evitar robatoris, sinó també per als trabajadorxs, en el magatzem, en la sala de descans…"

Les conseqüències entre la plantilla són devastadores: sotmesa a una pressió insostenible, són freqüents l'estrès, les depressions, ruptures de parella, malalties psicosomàtiques. D'això dona compte el fet que Mercadona ha contractat a través de la mútua una extensió del servei amb especialistes en salut mental. I segons informa un psiquiatra psicoanalista que va col•laborar durant uns anys oferint els seus serveis a la distribuïdora d'alimentació, "el volum de treball era molt considerable, es guanyava molts diners… Els pacients arribaven a la consulta molt necessitats de teràpia".En conclusió, el mètode Mercadona és tan antic com conegut, no és més que l'última versió del vell paternalisme patronal característic del feixisme. El contrast d'aquest mètode enfront de les més noves tàctiques neoliberals de major agressivitat i flexibilitat en les relacions laborals no amaguen la realitat, aquesta que en tots els països i sota la forma més adequada a cada moment persegueix el màxim benefici en el menor temps possible, a costa, com no, d'una classe treballadora alienada, dòcil, que assumeix el discurs de l'explotador i a la qual, en el cas de dissentir, no dubten a sotmetre mitjançant la coacció i la por a perdre l'ocupació, aguditzat especialment en temps de crisi.

Nota: Antonia Marín va participar a "Acció Directa", el programa de la CGT del País Valencià a Ràdio Klara. Es pot escoltar l'entrevista a l'enllaç http://www.cgtpv.org/Audio-Accio-Directa-27-febrer-2013.html

CLH: L’avarícia d’una empresa pot fer que Tarragona salti pels aires

Secció Sindical CGT CLH Tarragona

A CLH Tarragona existeix ara mateix un conflicte per les instal•lacions d’emmagatzematge d’hidrocarburs de més de 100 milions de litres, que estan situades a menys de 100 metres del nucli urbà de Tarragona i on volen reduir personal de guàrdia

Els treballadors de CLH denuncien la pretensió de l’empresa de reduir els efectius que es queden de guàrdia a l’empresa durant la nit, caps de setmana i festius a la Instal•lació d’emmagatzematge de Tarragona, tot i ser aquest un establiment amb risc d’accident greu (segons la directiva 82/50/CEE), situat molt a prop d’altres indústries perilloses i del nucli urbà de Tarragona. El risc d’un accident devastador a nivell humà i mediambiental es multiplica per l’ànsia de l’empresa de reduir efectius tot i haver tingut gairebé 150 milions d’euros de beneficis el 2012. Els treballadors no ho pensen permetre: estan realitzant concentracions i aturades parcials cada setmana, però necessiten difusió i suport.

Us diu alguna cosa Bophal? I Seveso?

Seveso a Itàlia i Bophal a l’Índia són dos llocs que tenen la desgràcia de ser coneguts per haver patit dos dels grans accidents que hagin succeït mai en una planta química. El resultat va ser devastador. Milers de morts en l’instant i moltes més segons el temps va anar passant. Contaminació de les aigües i el sòl. Malalties. Una catàstrofe.

La catàstrofe de Bophal va tenir lloc el tres de desembre de 1984 a la capital de l’estat de Madhya Pradesh. En aquesta ciutat s’havia establert l’empresa nord-americana Union Carbide Corporation. A causa d’una avaria tècnica es van alliberar milions de tones de matèries tòxiques a l’atmosfera. Com a resultat, en el termini de vint 3.500 persones van morir, mentre que més de cinc-centes mil van resultar ferides. Associacions de víctimes comptabilitzen en fins a 25000 el nombre de morts succeïdes a posteriori com a conseqüència de l’exposició als gasos tòxics.

A més de les morts i les malalties, l’accident va suposar un desastre ecològic mai abans vist, provocant la contaminació dels voltants. Una contaminació tal, que fins al dia d’avui el consum d’aigua i d’aliments de la zona presenta un risc per a la salut, per la presència de substàncies tòxiques com metalls pesants o compostos químics tòxics. Substàncies que se segueixen trobant, malgrat el temps passat, en la llet materna de les dones que viuen prop de l’àrea contaminada. La empresa va ser comprada el 2001 per Dow Chemical, empresa present en el polígon petroquímic de Tarragona.

Per la seva banda, l’accident de Seveso, esdevingut el 1976 en aquesta petita localitat italiana, va suposar l’alliberament a l’atmosfera d’un substància, el TCDD, 10.000 vegades més tòxic que el cianur. Aquest accident va suposar el desplaçament de milers de persones, l’aparició de malalties com el cloracne a la població, la mort de milers d’animals entre ells 70.000 caps de bestiar sacrificats i de la vegetació, que es va assecar després d’una espècie de pluja àcida. Aquest accident va tenir, malgrat tot, un aspecte positiu, perquè arran de l’incident es va fer palesa la necessitat de lleis que permetessin reduir el risc d’accidents industrials greus. Així es va redactar una directiva europea, la directiva 82/501/CEE anomenada directiva Seveso.Aquesta directiva obliga a censar els establiments industrials que poden presentar riscos i a seguir mesures de seguretat estrictes que redueixin el risc d’accident. També estableix nivells per organitzar els establiments industrials segons la seva perillositat que regula les condicions de seguretat per a les fàbriques on s’utilitzin químics tòxics per a la vida humana. Segons els nivells de perillositat establerts en la directiva Seveso (i després modificats per Seveso II i III) els establiments industrials es divideixen en dos nivells de risc, alt i baix, segons la seva perillositat. Només a la província de Tarragona hi ha més de 80 establiments considerats de nivell alt.

Necessitem un accident a la Instal•lació d’emmagatzematge d’hidrocarburs de Tarragona per reaccionar davant les mesures contra la seguretat que planteja l’empresa CLH?

La Instal•lació de CLH té una capacitat d’emmagatzematge de més de 100 milions de litres d’hidrocarburs i es situa en ple polígon petroquímic. La instal•lació es troba recollida al Pla d’Emergència Exterior del Sector Químic de Tarragona, dut a terme per la Direcció General d’Emergències i de Seguretat Civil de la Generalitat de Catalunya, pel risc d’incendi que comporta. Aquesta instal•lació presenta un risc d’accident industrial greu, de manera que entra dins dels paràmetres recollits per la directiva Seveso. Segons aquesta última, la instal•lació de CLH presenta un risc baix. Però la instal•lació no està aïllada, sinó que es troba al polígon petroquímic de Tarragona, que acull una vintena d’empreses que emmagatzemen i transformen productes tòxics, volàtils i altament inflamables i que és considerat de risc alt. Exemples d’això són la planta de BASF a Tarragona, l’empresa Asfaltos Españoles (ASESA), ...

A més, la instal•lació no està perduda al mig del no res, ni molt menys. La instal•lació es troba a menys de 100 metres del centre urbà de Tarragona. A pocs centenars de metres es troben hospitals, escoles, un centre comercial, edificis d’habitatges, l’edifici de l’antiga fàbrica de Tabacalera que actualment alberga nombroses dependències municipals, ... La carretera nacional que porta a València passa a pocs metres, la nacional que connecta amb Reus queda un centenar de metres més enllà. Un accident podria tenir proporcions devastadores, per als treballadors de la planta i del polígon així com per als habitants de Tarragona.

Una explosió no només afectaria la població sinó també a la ciutat, Patrimoni de la Humanitat pels seus vestigis romans i la seva catedral. I per descomptat per l’entorn, flora i fauna. El polígon es troba al peu del Riu Francolí i molt prop de la costa. En fi, per al que queda de fauna i flora a la zona. La vall del riu Francolí és ja un dels més contaminats d’Europa, ja que a més del polígon industrial que porta el seu nom i on es troba l’empresa CLH és en aquesta vall on es troba la refineria de Repsol. Una mostra: en aquest moment es jutja l’abocament, el 2007, provinent justament de Repsol, d’almenys 35.000 litres d’aigües tòxiques al riu Francolí que haurien produït la mort de milers de peixos, amfibis i rèptils, a més d’altres espècies .

Tant ha patit CLH amb la crisi que està disposada a retallar llocs de treball independentment del risc que això suposi per a la població?

L’empresa logística d’hidrocarburs CLH va tancar 2012 amb unes xifres de 149.700.000 d’euros de benefici net. Aquesta xifra suposa un descens del 9% respecte de l’any anterior. Podria ser aquesta la raó per la qual es vol reduir el nombre de treballadors? La resposta és no, si considerem que en aquest mateix 2012, el president de la companyia, José Luis López de Silanes va rebre 1,9 milions d’euros en concepte de salari, un 5,5% més que l’any anterior. Així que no ens queda més que concloure que el que motiva l’empresa és la cobdícia, la cobdícia més irresponsable.Però la cobdícia de qui? On van aquests gairebé 150 milions de beneficis anuals?

L’empresad’emmagatzematge d’hidrocarburs CLH és el resultant de la privatització de l’empresa estatal CAMPSA i les seves accions es troben en mans d’un bon nombre d’empreses, fons d’inversió i fons de pensions, de manera que saber qui són els veritables amos de l’empresa no és fàcil. No obstant això, sí que és possible saber qui són els accionistes majoritaris. Entre els cinc primers ens trobem a REPSOL (accions del Govern dels EUA i la Xina), IPIC (controlada pel govern de l’Emirat d’Abu Dhabi, part dels Emirats Àrabs Units), OmanOil (controlada pel Sultanat d’Oman), Marthilor (holding luxemburguès) i AMP Capital (empresa de gestió d’inversions amb seu a Austràlia). Altres inversors són el Deutsche Bank, el BBK o el FROB.

Efectivament la salut i la vida de nombrosos treballadors i habitants de la ciutat de Tarragona, la protecció de l’entorn natural i del patrimoni arquitectònic està en les mans de bancs, holdings i governs com el de l’Emirat d’Abu Dhabi o el Sultanat d’Oman, que paguen 1,9 milions d’euros, només el 2012, a persones com el president de la companyia perquè no els faci perdre diners. Costi el que costi.

Aturades i mobilitzacions a CLH Tarragona

Els treballadors de la Instal•lació d’emmagatzematge de CLH a Tarragona estan duent a terme aturades tots els dilluns del mes de març i abril. Alhora, davant les portes de la instal•lació s’han convocat concentracions per evitar que la Direcció de l’empresa porti endavant les mesures que té previstes, deixar a un sol operari en els Torns de Nit, Caps de setmana i Festius.

A aquestes concentracions s’han sumat diversos sindicats, col•lectius i moviments socials. Cal destacar la presència de nombrosos delegats de CGT (sindicat al qual pertanyen els delegats de personal de la Instal•lació), UGT, destacant treballadors de Port Aventura, empresa que també es troba en lluita ara mateix, l’assemblea 15M de Tarragona, la assemblea de Barris de Ponent pròxima a la instal•lació, militants de la CUP, i de diversos col•lectius com Amics del Che, ...

A més d’aquests actes, els treballadors i treballadores de la instal•lació han manifestat la seva intenció de continuar amb la seva lluita fins que l’empresa de marxa enrere i continuaran fent front a la cobdícia de CLH.

No a un nou Seveso a Tarragona!

Posem fre a la cobdícia de CLH!

Notícies sindicals

Als Grans Magatzems es signa el conveni més regressiu

El conveni és d'allò més regressiu signat en els últims anys als Grans Magatzems. La patronal, aprofitant la nova Reforma Laboral, a més de posar en pràctica la política de la por i amb la col•laboració dels seus fidels servidors FASGA i FETICO, i la poca participació dels treballadors del sector a l'hora de mobilitzar-se en defensa dels seus interessos, han aconseguit empitjorar àdhuc mes les ja de per si nefastes condicions laborals en el sector. Amb la possibilitat d'activar l'Art. 41 de l'Estatut i amb l'argument de la necessitat d'adaptar-se a la situació de recés del consum derivat de la "crisi" la patronal empitjorarà àdhuc més la situació.

Els treballadors de Grans Magatzems veuran congelats els nostres sous fins a 2016, tret que es registri una evolució positiva del consum, a més treballaran els diumenges i festius sense cap compensació.

Aquest conveni assenyala que les taules salarials romandran inalterables entre 2013 i 2016, sense perjudici d'una retribució addicional en el cas de millora del consum. Amb l'excusa de mantenir l'ocupació, a partir de 2015, es comprometen per mitjà d'una Comissió Mixta a analitzar l'evolució del consum per a, en cas de caigudes, adoptar les mesures que estimin necessàries. És a dir, per si cal fer més retallades.

Així mateix s'amplia la jornada anual fins a 1.798 hores. No obstant això, els treballadors amb més de tres dies de terme mitjà anual de treball a la setmana no tindran obligació de prestar serveis més que fins al 55% dels diumenges i festius autoritzats d'obertura, sempre que siguin superiors a nou.

En matèria salarial, el conveni manté estables els sous fins a 2016, amb la possibilitat d'increments lligats als resultats de vendes en comparació de 2010. D'aquesta forma, els treballadors podrien cobrar una paga per un valor de fins al 1,5% del salari base si se supera en cinc punts l'índex de vendes de l'any 2010.

Els signants també faciliten a la patronal la possibilitat de flexibilitzar àdhuc mes les condicions laborals en el sector ja que el conveni conté un apartat per a empreses amb centres de treball en crisi, amb situacions persistents de vendes a la baixa (descens anual continuat de vendes del 9% durant tres anys), per als quals les empreses aplicaran mesures consistents en mobilitat funcional o geogràfica, i/o reducció temporal dels salaris de fins a un 5%.

Resum de mesures destacades del conveni:

- Rebaixa salarial superior al 10% i obligatorietat d'estar a la disposició de l'empresa les 24 hores els 365 dies de l'any.
- Augment de la jornada anual en 28 hores a l'any, amb la conseqüència directa de rebaixar el valor/hora; els més perjudicats, qui treballen a temps parcial.
- Distribució trimestral de la jornada, que es pot modificar davant qualsevol imprevist.
- Es generalitza el treball en diumenges i festius, i s'elimina el plus que es cobrava per ells.
- Congelació de salaris des de 2012 fins a 2016, tret que pugui aplicar-se el mecanisme previst per a rebaixar el salari si el centre de treball manté una situació de pèrdua de vendes.
- Es permet congelar el salari o rebaixar-lo en un 5% en els centres de treball les vendes del qual descendeixin.
- Es fixa un nou model per a determinar possibles increments que estarien lligats als resultats de les vendes en comparació de l'any 2010: si aquestes se superen en cinc punts, podria cobrar-se una paga per un valor del 1% del salari base.
- El grup 'iniciació' s'amplia a cinc anys (13.951,11 euros bruts anuals) amb una revisió i amb la qual cosa es podria romandre vuit anys en aquest grup.
- El salari dels contractes formatius s'estableix en el Salari Mínim Interprofessional, pel que les persones que es contractin amb aquesta modalitat cobraran uns 450€ per 40 hores de treball.

La CGT condemna la signatura d'aquest nou Conveni Col•lectiu, reiterant la seva oposició i rebuig a les pràctiques antisindicals dels que representen la majoria en el sector (els "sindicats verticals" FASGA i FETICO) per condemnar als i les treballadores del sector a major precarietat en les seves condicions i drets en la història de Grans Magatzems. Mentre els treballadors i treballadores del sector segueixin donant suport a aquests "mercenaris sindicals" no solament seguirem com fins a ara, sinó cada vegada pitjor.

L'ERO de Bankia, especialment cruel a les Balears

La submissa majoria sindical ha signat l'ERO de Bankia, pel qual es destruiran milers de llocs de treball. El cost d'aquest ERO serà a càrrec de l'erari públic, com públics són els 24.000 milions d'euros ficats a Bankia fins ara. I damunt, els sindicats signants es vanten de les "bondats" de l'ERO, argumentant que "ja hi ha més de 2500 peticions de baixes voluntàries". Cal ser cínics, o servils, o les dues coses alhora, per a fer semblant lectura. L'ERO de Bankia suposa un xantatge, per a la plantilla. És com triar entre rebre un tir en el cap o un tir en el genoll. I estem segurs que les persones que prefereixen anar-se "voluntàriament", en la seva immensa majoria, han triat que el tir se'ls doni en el genoll.

Quan l'acció sindical es desnaturaliza, quan els directius d'aquests sindicats acomodats assumeixen, de manera natural, el paper de col•laboradors dels projectes patronals, i de les privatitzacions dels recursos públics, com el cas de Bankia, passen aquestes coses. En el seu moment van fer com que s'oposaven a l'ERO. No els va donar més que per a convocar un dia de vaga, a dos dies de la finalització del "període de consultes", amb tan poca convicció que semblava la crònica d'una desconvocatoria anunciada, com finalment va succeir. Quan s'imposa la pau social d'aquesta manera, ja sabem qui paguen les conseqüències. El missatge d'aquests presumptes sindicalistes ha estat demoledor: salvi's qui pugui.

En algunes zones de l'Estat hi haurà més peticions de baixa que posats a eliminar i en altres zones serà al revés. Tot això genera un caos, on s'imposa l'arbitrarietat empresarial, sense cap tipus de cortapisas. Però Balears serà un dels territoris on la plantilla de Bankia sofrirà més aquestes conseqüències. Segons es van coneixent les dades de les oficines i llocs de treball que pensen eliminar, de les 47 oficines de Balears tancaran 29 (un 62%), i d'una plantilla de 260 persones, acomiadaran a 136 (un 52%). A més, l'entitat desapareix de Menorca i sofreix una retallada d'àrees de negoci, el que indueix a pensar en "un vestit a mesura" d'un possible comprador (per un euro?). A causa de la insularitat, a les Balears els trasllats a fora de les Illes són, de fet, acomiadaments encoberts.

Tot això afegeix més pressió, por i incertesa al conjunt de la plantilla, davant l'aplicació d'un ERO que, per més que els signants treguin pit, ha deixat al conjunt dels treballadors i treballadores de Bankia als peus dels cavalls, permetent a la Direcció acomiadar a qui vulgui sense cap problema, i amb l'aval de la majoria sindical.

Segons es desenvolupen els esdeveniments, cobren més força les raons per les quals la CGT nova signar l'ERO de Bankia. A més de que el mateix suposa la destrucció massiva d'ocupació, en una empresa de titularitat pública, la forma que s'estan desenvolupant els esdeveniments ens està donant la raó: la negociació no s'hagué de tancar sense les mesures de pressió que impedissin que l'ERO, al final, fora un xec en blanc per als directius, com així ha estat. I damunt, hem d'assistir a una campanya publicitària de rentat d'imatge de Bankia.

No ens queda altra opció que la d'organitzar-nos i convertir-nos en protagonistes del nostre futur. No podem, ni hem de, deixar-lo en mans d'aquests "representants" que, amb molt poca vergonya, per un part prenen decisions en els Consells d'Administració de les Caixes fusionades i, per una altra, ens venen una vegada i una altra, signant acords com aquest. Organització i lluita. No hi ha altre camí, Si ningú treballa per tú que ningú decideixi per tú.

Els que ens quedem sense treball som nosaltres, i solament nosaltres podem parar aquesta sagnia. A més de la defensa dels drets de les plantilles, i de les ocupacions en el sector, al SA-BEI-CGT els preocupa la dilapidació d'enormes quantitats de recursos públics, en benefici privat, que s'estan portant a terme en operacions com la de Bankia. Entenem que les empreses de titularitat pública, en comptes de aniquiliar-les per a ser regalades a l'especulació de la banca privada, han de formar part d'una xarxa de banca pública, ètica i democràtica, al servei dels treballadors, la ciutadania i amb fins socials. Per aquí passa la possibilitat de lliurar-nos del jou dels delinqüents financers que ens governen.

Grup Santander: El sindicalisme alternatiu no signa el protocol de fusió

Les assemblees d'afiliats de les seccions sindicals de CGT, CIG, ELA, LAB i CSI van decidir rebutjar el protocol de fusió subscrit entre el Grup Santander i alguns sindicats i per tant no adherir-se a la seva signatura.

El Protocol en qüestió és un xec en blanc que els sindicats signants han donat al Banc per a realitzar un ajust de plantilles, que a més han assumit com a inevitable, atorgant-li totes les facilitats que per a això posen a disposició de les empreses les lamentables reformes laborals aprovades pels governs de torn. És dir, no han aconseguit arrencar ni un sol compromís clar i inequívoc per part del Banc de que no realitzarà trasllats traumàtics, acomiadaments col•lectius o acomiadaments individuals objectius, com mecanismes del suposat ajust.

Sense aquest compromís, no existeix la garantia real que el procés de fusió no sigui traumàtic per a la plantilla. Els treballadors poden veure obligats a acceptar "voluntàriament" qualsevol proposta de reubicació, tant interna com externa, fins i tot a altres empreses no bancàries del Grup, o de baixes incentivades, ja que davant d'una negativa, podran ser amenaçats amb un acomiadament objectiu. Coneixent com tots coneixem a l'Empresa, l'amenaça serà una arma que aquesta utilitzarà com a mesura dissuasòria i anul•ladora de voluntats.

El sindicalisme alternatiu va defensar a la taula de negociació que la fusió és una oportunitat excel•lent per reforçar les plantilles de la xarxa d'oficines, el que sens dubte milloraria l'atenció i el servei al client, no donant per tant com a vàlida l'afirmació que hi ha un sobrant indeterminat de treballadors. Igualment hem defensat la necessitat que l'empresa renunciés, de manera contundent i sense ambigüitats, a la utilització dels mecanismes de reducció de plantilles existents en l'Estatut dels Treballadors, posant sobre la taula l'Acord de Garantia d'Ocupació subscrit amb motiu de la fusió de Banc Santander i Central Hispano, que va ser modèlic en la seva aplicació i resultats.

Lamentablement aquestes propostes no van comptar amb el suport del sindicalisme institucional i van ser per tant rebutjades per l'empresa. En definitiva, entenem que un banc que, tal com declarava recentment el seu president, el 2012 ha obtingut "un benefici atribuït de 2.205 milions d'euros", mentre que "el benefici abans de provisions va arribar als 23.559.000 d'euros, el que situa a Banc Santander com el tercer banc del món ", que es manté "com a primer banc de l'eurozona per capitalització borsària" i que a diferència de la majoria de entitats financeres, "mantindrà la retribució als seus 3,3 milions d'accionistes" -els quals han estat remunerats en els últims cinc anys amb 24.000 milions d'euros- no pot, ni ha de deixar als seus treballadors desemparats i sumits en la major de les incerteses. Hem de recordar que som el seu millor actiu.

En cas contrari, malgrat els seus esforços per diferenciar davant l'opinió pública i els mercats financers de entitats intervingudes amb processos de reduccions dràstiques i traumàtiques de plantilles, haurem de dir on estimem oportú que no existeix aquesta diferència, més encara si el resultat

d'aquesta fusió fos la pèrdua massiva de llocs de treball. En qualsevol el sindicalisme alternatiu serà present en tot el procés de fusió i integració de les tres entitats afectades, lluitant per mantenir l'ocupació i els drets laborals de les seves plantilles.

Cacaolat planteja l'acomiadament de 24 treballadors més de Barcelona i Parets del Vallès

Amb aquests 24 acomiadaments ascendeixen a 50 els acomiadaments comunicats des que Damm i Cobega controlen la firma. L'empresa va al•legar en la carta dels acomiadats un sobrant de personal per reestructuració de la plantilla, alhora que ha reduït el nombre de rutes de distribució a canvi de lliurar-li a certes distribuïdores el repartiment de llet Letona i Cacaolat. El passat mes d'octubre ja es va viure l'acomiadament d'altres 26 treballadors, mesura que igual que avui, es va prendre sense comptar amb el coneixement del comitè d'empresa, no arribant al 10% de la plantilla i quedant exempta de negociar un ERO.
Per protestar contra els acomiadaments es van convocar unes jornades de lluita el 7 i 8 de març, amb concentracions davant de la seu de l'empresa al carrer Pujadas 25 de Barcelona
CGT rebutja totalment l'actuació de CCOO i UGT a l'empresa, ja que representants de les federacions de CCOO i UGT, sense la presència de cap delegat del comitè de Cacaolat, van negociar el preacord sobre els acomiadaments, un fet que des de CGT considerem un gravíssim error i un abandó de funcions per part del comitè.
Per altra banda, el preacord assolit per UGT i CCOO amb la Direcció d'empresa de Grup Cacaolat S.L. per a la recol•locació dels 24 treballadors acomiadats, el considerem insuficient i innecessari, ja que només es limita a complir en part els acords assolits pel Comitè d'Empresa mitjançant mediació el passat 11 d'octubre al CMAC, quan ja va haver-hi 26 acomiadaments.

El 28 de febrer es va fer una jornada de vaga a les universitats catalanes i manifestacions contra les retallades i exigint la derogació de la LOMQE

Les universitats catalanes continuen amb el seu cicle de lluites per forçar la destitució de Wert i la rebaixa de taxes. Una important jornada de mobilització es va viure el 28 de febrer, amb una jornada de vaga i una manifestació a Barcelona contra les retallades en l'ensenyament superior i exigint la derogació de LOMQE, convocades per la Plataforma Unitària en Defensa de la Universitat Pública (PUDUP). Els sindicats CGT i COS van donar cobertura a la vaga del professorat.
El seguiment als diversos campus catalans va ser massiu, de més d'un 80%, no es van fer classes, i en un gran nombre de facultats l'activitat va ser literalment nul•la. Es van dur a terme manifestacions amb la participació d'estudiantat, treballadores d'administració i serveis i professorat, a Barcelona, València, Mallorca, Tarragona, Girona, Lleida, Castelló, Alacant, Igualada, Reus, Berga, Manresa, Cervera i Mataró. A Barcelona la més nombrosa, es van aplegar prop de 20.000 persones a partir de columnes que van recórrer la ciutat des dels diversos campus.
La PUDUP alerta que l'actual sistema universitari públic està patint un "procés de destrucció" i planteja mesos de mobilitzacions amb l'objectiu d'aconseguir la retirada de les noves taxes universitàries – que han encarit al voltant d'un 65% els estudis aquest curs-, forçar la destitució del ministre d'Educació, José Ignacio Wert, i la derogació de la Llei Orgànica de la Millora de la Qualitat Educativa (LOMQE), la reforma educativa impulsada per l'esmentat ministre.
El professorat que forma part de la PUDUP reclama aturar els acomiadaments, tant de docents com de PAS, acabar amb la precarització de les condicions laborals i que s'eviti la supressió d'estudis sota criteris economicistes. L'educació hauria de ser un mitjà per a l'emancipació i justícia social, però les reformes estan mercantilitzant l'ensenyament i convertint l'estudiantat en clients. A més una tercera part del PAS està en una situació precària amb contractes temporals i sense saber si podran continuar treballant.
En el manifest de convocatòria de l'aturada, la PUDUP criticava el finançament de centres que segreguen l'alumnat per sexe o el cop que suposa cap a la immersió lingüística com alguns dels motius per oposar-se a la LOMQE, la implantació d'un sistema de jerarquització dels centres educatius –com també fa la Llei d'Educació de Catalunya (LEC) i l'establiment d'un sistema educatiu mercantilista en què la competitivitat n'esdevé un dels pilars bàsics, tot avançant cap a la privatització de l'educació. Les dràstiques retallades en educació dels darrers anys es veuen com "l'escenari perfecte per justificar la necessitat de recórrer al finançament privat. Com a alternativa, la PUDUP defensa un sistema educatiu que sigui un espai de creació conjunta del coneixement i de desenvolupament humà i social, a banda d'estar al servei de les classes populars.
Enfront de les planificacions governamentals de la destrucció de les universitats públiques (acomiadaments de professorat i PAS, precarització de les condicions laborals i docents, elitització dels estudis i exclusió econòmica de les classes populars, transferència de recursos públics cap a ensenyaments i institucions privats, reorganització dels models de govern en termes profundament classistes, manca de debat social sobre el paper de la universitat) i del seu vincle amb els grans poders econòmics que estan penetrant no sols les universitats mateixes, sinó les polítiques imposades pels diversos governs, la PUDUP com a expressió d'aquest moviment de lluita reitera que perseverarà en la defensa de les universitats públiques i d'un model d'educació que estigui al servei de les necessitats de la majoria social popular catalana i no dels interessos privats sota el marc capitalista de relacions socials.
No accepten la cantarella gastada de la crisi: som davant d'un cop d'estat financer i no s'hi pensen doblegar.

CGT valora negativament el Conveni Col•lectiu signat a Parcs i Jardins de Barcelona

El 25 de febrer, en la reunió nº 42 de la Taula Negociadora, es va signar per la majoria del Comitè d'Empresa el pre-acord del Conveni Col•lectiu 2010-2015. Un acord de Conveni on es perden les Garanties recollides en l'Acord de Condicions Laborals 2005-2009, que eren una de les bases fonamentals per a poder impedir la voluntat privatitzadora del govern municipal de CIU i dels quals volen fer negoci amb les zones verdes de la ciutat.
Un acord de Conveni que, per primera vegada, no recollirà la convocatòria d'una Oferta Pública d'Ocupació per a ocupar les places que es queden vacants per les baixes naturals. La vigència del nou conveni és fins a 2015, i en aquest període de temps es perdran més de 120 llocs de treball, espai que utilitzarà el govern municipal per a fer noves privatitzacions parcials i així fins a la dissolució total de l'Institut Municipal.
Un acord que legalitza un incompliment del Conveni Col•lectiu actual i de sentències judicials ja que es permetran les prolongacions de jornada fins a les 40 hores tal com s'estaven fent. També desapareix el tercer torn de vacances de Setembre. Els diners de la borsa aniran a parar a una Comissió de Classificació Professional que al final representi que ho repartexin com la Direcció vulgui. Un acord on es consolida la pèrdua de poder adquisitiu per als anys 2014 i 2015 al no estar previst cap tipus d'increment retributiu. Com compensació al poder adquisitiu perdut en els anys 2010-2012, ens donen una almoina de paga única que està per sota de l'atorgat a l'Ajuntament i que els diners que hi ha per a consolidar en taules (uns 45€ de mitjana a l'Ajuntament) va a parar a una Comissió de Classificació Professional que decidirà posteriorment sobre això.
Totes aquestes concessions a canvi de que l'acord de Conveni permeti de nou la jubilació parcial a tots els treballadors que compleixin els requisits legals establerts i que als companys rellevistes d'oficis se'ls renovi el contracte.

Manifestació de treballadores d'Unipost a Barcelona el 9 de març

El 9 de març els treballadors i treballadores d'Unipost van tornar a sortir al carrer per reclamar els seus drets, aquest cop simultàniament a Barcelona, Madrid, València, Saragossa, Múrcia i Sevilla, en una nova edició de la ja coneguda com "marea taronja".
Des de fa mesos els treballadors d'Unipost es mobilitzen per mostrar la seva total disconformitat amb els successius ERO i ERTO aplicats per la direcció de l'empresa en detriment dels treballadors.
Des de la CGT seguirem lluitant perquè no recaigui sobre els treballadors la mala gestió realitzada per l'empresa i recordem que durant molts anys quantiosos beneficis han anat a parar a les butxaques dels directius, pretenent que carreguem nosaltres amb el pes de les decisions que han pres.

43 dies d'aturades a l'empresa Saint Gobain Cristaleria de l'Arboç del Penedès davant el bloqueig del conveni

Després de més de dos mesos de negociacions, a Saint Gobain de L'Arboç així com a la resta de centres de treball de tot l'Estat espanyol (Madrid, Avilés, Renedo i Azuqueca de Henares), davant el bloqueig en les negociacions del Conveni Col•lectiu que regula les condicions laborals d'unes 1000 treballadores i treballadors en tot l'Estat espanyol, les Organitzacions Sindicals presents en la Taula Negociadora, (CGT, CCOO i UGT) han convocat 43 jornades de Vaga distribuïdes des del 16 de març fins al 19 de juny.
Les aturades convocades, de 4 hores per torn de treball, són conseqüència del bloqueig de les negociacions del Conveni Col•lectiu així com per l'impagament dels endarreriments i actualització de les taules salarials del passat Conveni i resultants del desviament entre l'avenç pactat en el Conveni 2012 i el resultat de l'IPC real. Per a portar a terme el citat impagament, l'empresa ha recorregut als ardits legals, que no legítims, atorgats en la Reforma Laboral.
A Saint-Gobain Cristaleria S.L. de L'Arboç del Penedès, on CGT és el sindicat majoritari, hi ha una plantilla de 400 treballadors i es dedica a la fabricació de vidre pla per a la construcció, així com a la manufactura i temperat de vidre per al Sector de l'Automòbil.
Aquestes són algunes de les intencions de l'empresa per a aquest Conveni:
- Baixada salarial del 30% i amb una brutal precarietat amb salaris de misèria per a les noves contractacions.
- Assumir que la pujada salarial vagi lligada directament als pressupostos de la Societat, perpetuant així la pèrdua de poder adquisitiu.
- Incrementar de forma desorbitada la jornada laboral anual.
- Fer desaparèixer el Contracte de Relleu, perquè directament minvin les plantilles i els treballadors i treballadores hàgin d'assumir cada vegada més càrregues de treball.
- Subcontractar de forma salvatge tot el que pugui, precaritzant l'ocupació.
Des de CGT no cedirem en la nostra obstinació per aconseguir un conveni digne i unes condicions laborals que garanteixin l'estabilitat en l'ocupació.

De Manchester a Bangla Desh: Els draps bruts de la moda global

Albert Sales

El 8 de març de 1857 un grup d'obreres tèxtils recorria els barris més rics de Nova York. Protestaven per les seves condicions laborals. El 8 de març de 1908, 146 obreres morien en un incendi provocat en la fàbrica Cotton de Nova York. Des de llavors, el 8 de març es commemora el Dia Internacional de la Dona Treballadora. A mitjan segle XIX i durant les primeres dècades del XX, les treballadores d'EEUU i Europa reclamaven una jornada laboral de 10 hores, permisos de maternitat i lactància, la prohibició del treball infantil, el dret a una formació professional i a formar part d'un sindicat. El segle XIX deixava encunyat el terme capitalisme manchesterià. El prototip d'un capitalisme en estat pur, d'explotació salvatge, que havia caracteritzat l'activitat fabril de la ciutat anglesa. El 2013 Manchester està a Bangla Desh.

Mentre les firmes internacionals de moda i les grans cadenes de distribució sedueixen a la seva clientela amb l'actualització constant dels seus dissenys i els baixos preus dels seus productes, obreres de Xina, Marroc, Bangla Desh, Hondures o Romania viuen envoltades de peces de roba que confeccionen durant més de 12 hores diàries, a canvi de salaris que tot just cobrixen les seves necessitats més bàsiques.

La deslocalització de la producció de roba a països econòmicament empobrits es va accelerar en els anys 90, moment en el qual es va consolidar un model de negoci caracteritzat per la subcontractació de proveïdors. Les grans marques, que en el passat produïen la seva pròpia roba, passen a ser empreses que dissenyen, distribueixen i comercialitzen peces fabricades en tot el món, en tallers i fàbriques que són propietat de tercers. Per a competir en aquest sistema, que externalitza els costos laborals en països amb mà d'obra barata, les petites firmes de moda també s'associen i adopten el mateix model de negoci. El gran èxit de firmes internacionals com H&M o Zara (del grup Inditex) no s'entendria sense l'abaratiment del cost dels seus productes a partir de la deslocalització de bona part del procés de manufactura.

Dècades deslocalitzat

La primera gran onada de deslocalitzacions del sector de la confecció es va produir en els 70 i va tenir com països receptors Corea del Sud, Taiwán, Singapur, Hong Kong i Tunis. L'entrada de roba barata en els mercats occidentals va motivar que en 1974 se signés l'Acord Multifibres (AMF), que establia un sistema de quotes i límits. Lluny de suposar una limitació a la globalització de la moda, la AMF va provocar que les signatures internacionals busquessin proveïdors en altres països que no estiguessin inclosos en el sistema de quotes.

En els anys 80, una segona onada deslocalitzadora abandona els "tigres asiàtics" i es desplaça a països com Sri Lanka, Filipines, Bangla Desh, Tailàndia i Indonèsia. Mentre Amèrica Central i Mèxic passen a ser àrees clau per a proveir de roba les botigues nord-americanes, Turquia, Tunísia i Marroc es converteixen en els tallers de costura del mercat europeu. A la fi dels 90 entren en escena altres països productors, com Bostwana, Kenya, Tanzània, Uganda, Cambotja, Laos o Birmània.

Els últims països triats en la perifèria els últims anys es caracteritzen a més per un patró comú: estan fortament endeutats amb la banca privada i amb el Fons Monetari Internacional (FMI) i el Banc Mundial (BM), que els han imposat plans d'ajustament orientats a l'exportació i la millora de la competitivitat. És a dir, d'una major explotació. La indústria de la moda, a més, impedeix el desenvolupament: se'ls encarrega a aquests països la part amb menor valor afegit del mercat legal, se'ls imposa un sistema d'acords internacionals on sempre són els febles i el moviment obrer ha d'enfrontar-se constantment a l'amenaça de la deslocalització [1].

Esclavitud en la indústria tèxtil

Des de mitjans dels 90 nombroses plataformes i organitzacions socials vénen denunciant l'explotació laboral i plantant cara al silenci mediàtic que envolta el negoci de la confecció tèxtil sota la globalització. A pesar de més de 25 anys de treball de xarxes consolidades com la Campanya Roba Neta internacional i de "compromisos" públics de les grans firmes internacionals (en reacció a les denúncies realitzades), avui ens seguim trobant les mateixes situacions que en els 90.

L'amenaça constant de tancament i de deslocalitzacions i la debilitat dels moviments obrers en els països productors segueix contribuint que la realitat amagada després del glamour que ens venen esportistes d'elit, models i dissenyadors es quedi al Marroc, a Xina o Bangla Desh. El sector global de la confecció continua nodrint-se del treball de milions de persones que viuen en la pobresa a pesar de fer llargues jornades laborals. Les pràctiques de compra de les marques, derivades del model de producció, consum i comerç internacional, es troben en l'arrel de les condicions de treball i de vida de les treballadores.

Per a les persones que treballen en la indústria de la confecció global, cobrar un salari que permeti cobrir les seves necessitats amb un mínim de dignitat s'ha convertit en la seva major preocupació. És un sector que tradicionalment es caracteritza per condicions pèssimes i una de les retribucions salarials més baixes del món, amb conseqüències directes que es deriven d'això: llargues jornades de treball, desestructuració familiar, assumpció de deutes impagables, malnutrició de nens i adults i, en definitiva, uns costos inquantificables en forma de sofriment humà. Tot això, vulnerant drets fonamentals, com l'article 23 de la Declaració Universal de Drets Humans relatiu a una remuneració equitativa i satisfactòria, o les disposicions de l'Organització Internacional del Treball (OIT), que afirma que "el salari mínim legal hauria de constituir un element clau en les polítiques per a eliminar la pobresa i assegurar les necessitats de les persones treballadores i de les seves famílies".

Gairebé tots els països tenen establerts salaris mínims legals però, amb la finalitat d'atreure la inversió estrangera, els governs fixen els mínims molt per sota dels nivells de subsistència. En conseqüència, en alguns països, els salaris mínims no arriben als llindars de pobresa absoluta internacionalment acceptats. A Bangla Desh no arriba a un dòlar diari, i a l'Índia, Sri Lanka, Vietnam, Pakistan i Cambotja, se situa entre els dos i els quatre dòlars diaris. Salaris impossibles per a garantir necessitats bàsiques com són l'alimentació, l'habitatge, la roba i serveis imprescindibles com l'educació, la salut o el transport.

La carestia de la vida s'ha agreujat, a més, sota un context de pujada de preus dels productes bàsics que ha minvat el poder adquisitiu, més encara quan bona part dels salaris està destinada a l'alimentació. Una dona d'Indonèsia que treballava per a un proveïdor de Nike, Reebok i Walmart comentava en una entrevista realitzada el 2009: "Hi ha augments del salari mínim, però el cost de la vida augmenta més ràpid. Per a empitjorar la situació, des de fa poc, l'empresa ja no ens subvenciona el transport ni el menjar". A Bangalore, Índia, hi ha un sistema trianual de revisió salarial, però el salari real ha disminuït un deu per cent en els últims 15 anys. A Tailàndia, els salaris van augmentar únicament 18 bath (38 cèntims d'euro) entre 1997 i 2005. A Vietnam i Xina els sous van estar congelats durant més d'una dècada [2].

La pitjor situació, en aquest sentit, és la de Bangla Desh. El Producte Interior Brut (PIB) de Bangla Desh creix a un ritme del cinc per cent des de 1990, segons el Banc Mundial, i s'ha convertit en el tercer exportador internacional de roba. En el país hi ha més de 4.000 fàbriques de roba i confecció on treballen més de tres milions de persones, la gran majoria dones. L'element clau d'aquest creixement ha estat la gran disponibilitat de mà d'obra extremadament barata a causa de la pobresa i l'escassa regulació dels drets laborals.

Els salaris més baixos del món conviuen amb una alta inflació que genera un ràpid empobriment dels obrers i les obreres. El salari mínim legal va estar congelat des de 1994 fins a 2006 mentre la inflació va registrar taxes del quatre i el cinc per cent anuals. L'increment del salari mínim de 930 taka a 1.662,5 taka mensuals (uns 18 euros), el 2006, va ser el resultat de manifestacions multitudinàries i d'una ona de revoltes urbanes que van rebre una forta repressió policial. La triplicació del preu de l'arròs registrada el 2008 va inutilitzar, no obstant això, l'increment de 2006 i va generar una

nova ona de mobilitzacions fortament represaliada. El 2010 el govern va fixar un salari mínim de 3.000 taka (uns 32 euros) mensuals [3]. Les mobilitzacions d'obrers i obreres no han parat, però la repressió tampoc. Doble impacte té aquesta sobre les dones treballadores, que són les que sofreixen les pitjors conseqüències segons la OIT: "salaris baixos, més hores de treball, freqüentment temporal i en negre, perllongant encara més les seves llargues jornades laborals".

Esgotament interminable

Les jornades de la indústria de la confecció s'allarguen fins a les 12 o 14 hores diàries. Alguns fabricants fins i tot encadenen diversos torns en moments de molt treball o per a plantar cara a terminis de lliurament molt curts. Les treballadores no poden negar-se perquè el seu salari base no és suficient per a cobrir les necessitats més bàsiques i per a mantenir una família. Extorquint la pobresa, les treballadores accepten la sobreexplotació, veuen danyada la seva salut i perden la possibilitat de formar-se, d'educar als fills, d'arribar a una vida digna.

Després d'anys treballant en habitacions petites, mal il•luminades, sense ventilació, respirant pols i partícules en suspensió i en posicions corporals inadequades mantingudes durant moltes hores, sofreixen fatiga visual i lesions i desenvolupen nombroses malalties. Sense assegurança mèdica ni cobertura o subsidi per baixa.

La investigació realitzada per la Campanya Roba Neta a Tànger el 2011 mostrava com al Marroc, on la major part de les firmes espanyoles tenen fàbriques proveïdores, el comú és que les obreres realitzin jornades de més de 55 hores setmanals, excedint de forma sistemàtica el límit legal del país [4]. Altra investigació realitzada a Bangla Desh, Índia, Tailàndia i Cambotja el 2008 [5], centrada en fàbriques proveïdores de grans cadenes de distribució com Lidl, Aldi, Tesco, Walmart i Carrefour, apuntava que les jornades laborals rarament eren inferiors a les 10 hores diàries en setmanes de treball de sis dies.

Repressió sindical i dificultats per a la negociació col•lectiva

A pesar de la llibertat d'associació i de negociació col•lectiva són dos drets fonamentals, establerts per la OIT i definits com "drets habilitants" (és a dir, que el seu exercici és necessari perquè altres drets siguin respectats), la seva defensa i protecció és una tasca impossible. Als i les treballadores se'ls nega obertament la possibilitat de sindicar-se.

En molts dels països productors de roba, els governs restringeixen, dificulten i, fins i tot, prohibeixen els sindicats independents i la negociació col•lectiva, tot això en un context de sobreexplotació laboral. Les i els empresaris, al seu torn, recorren si és necessari a la intimidació, els acomiadaments, les llistes negres i, sovint, a la violència física. És pràctica estesa la creació de llistes compartides sobre sindicalistes.

Noves formes de lluita

Però les treballadores busquen maneres d'organitzar-se i lluitar per a millorar les seves condicions. La Federació Sindical Internacional de Treballadors/es del Tèxtil, la Confecció i el Cuir (ITGLWF, per les seves sigles en anglès) compta amb 217 organitzacions afiliades de 110 països [6]. El context internacional d'ofensiva neoliberal ha limitat molt el poder de negociació dels sindicats. L'empresariat local disposa de marges imposats molt curts per a acceptar salaris més alts i està sotmès a fortes pressions de les firmes internacionals. Davant la possibilitat de perdre els seus beneficis, trasllada la pressió a les persones treballadores. I l'amenaça de la deslocalització i del tancament dels centres de treball opera com l'argument més utilitzat per a fomentar la desmobilització.

A Bangla Desh, per seguir amb l'exemple que ens ocupava en paràgrafs anteriors, els petits avanços assolits

en la remuneració de les persones treballadores s'han aconseguit en un context de brutal repressió governamental i empresarial. Al gener de 2007, es va decretar l'estat d'excepció, que ha intensificat les limitacions a les llibertats de reunió i d'expressió i ha donat cobertura a la persecució, detenció i tortura de centenars d'activistes i líders sindicals. La Campanya Roba Neta ha impulsat diverses accions de solidaritat internacional amb les persones detingudes i, especialment, amb els membres del BCWS (sigles angleses del Centre de Solidaritat amb els Treballadors i Treballadores de Bangla Desh) Aminul Islam i Kalpona Arkter, que a l'agost de 2010 van ser empresonats i torturats durant 30 dies a causa de les denúncies de diversos empresaris propietaris de fàbriques proveïdores d'empreses com WalMart, Carrefour o H&M. Encara que els dos van ser alliberats, el 10 d'abril de 2012 Aminul Islam va aparèixer mort amb signes de tortura.

Enfront d'uns mercats laborals salvatges que esclavitzen a les legions d'obreres procedents de zones rurals en profunda crisi, augmenten els moviments d'obreres que exploren noves formes organitzatives i que es recolzen en la solidaritat internacional per a obrir bretxes de resistència. Al mateix temps, i potser en part perquè els sindicats marginen sistemàticament a les dones i no assoleixen tenir una presència rellevant en un sector tan feminitzat com el de la confecció, creixen les organitzacions localitzades en els barris que agrupen a treballadores que no comparteixen necessàriament centre d'ocupació però si tenen situacions laborals i personals similars.

La col•laboració entre aquest tipus de moviments i les campanyes internacionals que traslladen a les consumidores i als consumidors la realitat dels centres de producció és la via de pressió a les marques internacionals que ha permès aconseguir nombroses victòries en casos puntuals de repressió sindical en molts països productors de roba. Victòries que, lluny de reconèixer un compromís real de les empreses transnacionals per impulsar canvis estructurals en el sector, es converteixen en imprescindibles per a mantenir i reproduir els nuclis de lluita presents en tots i cadascun dels llocs on les obreres sofreixen explotació.

Notes:

1) Sales, Albert (2011): Moda: industria y derechos laborales, SETEM, Campanya Roba Neta, Barcelona.
2)Merk, Jeroen (2010): Tejiendo salarios dignos en el mundo, SETEM, Campaña Ropa Limpia, Madrid.
3) Alam, Khorshed (2012): Stitched Up. Women workers in the Bangladeshi garment sector, War on Want, London.
4) Sales, Albert; Piñeiro, Eloísa (2011): La moda española en Tánger: trabajo y supervivencia de las obreras de la confección, SETEM, Campanya Ropa Neta, Barcelona.
5) Campaña Ropa Limpia (2009): Pasen por caja, SETEM, Barcelona.
6) Veure la web de la federació ITGLWF (International Textile, Garment and Leather Workers Federation): www.itglwf.org.

** Albert Sales i Campos, sociòleg i politòleg, és activista de la Campanya Roba Neta i membre del Col•lectiu RETS. Aquest article ha estat publicat en el nº 55 de Pueblos – Revista d'Informació i Debat – Primer trimestre de 2013.*

Bankia: El sofriment de molts prové de l'avarícia i la desvergonya d'uns pocs

Secció Sindical CGT Bankia

Mentre en aquesta empresa que anomenen Bankia, els treballadors i treballadores estem sofrint el major ERO del país: ni més ni menys que 4500 de nosaltres anirem a parar a la cua de l'atur; surt en la premsa una notícia (una altra més) que no per quotidiana (el saqueig que en les antigues Caixes d'Estalvi han portat a terme de manera sistemàtica els seus equips directius, capitanejats pels polítics i els seus col•laboradors és ja poc menys que el pa nostre de cada dia en la premsa) és menys insultant: "Els principals directius de Caja Madrid es van embutxacar 68 milions en quatre anys" (Blesa, Sánchez Barcoj, Amat, de la Torre, Rato…)

Perquè és un autèntica vergonya (encara que aquesta paraula no tingui significat real per a tota aquesta tropa) que aquests tipus, juntament amb els seus colegues de Bancaixa (Olivas, Izquierdo, Zurita, García Checa, …), Caja Segovia (Sánchez Plaza, Escribano, Varas, Quintanilla,…), Caja Àvila (González, Espinosa, Fernández,…), Caja Insular (Suárez del Toro, García Falcón,…), Caixa Laietana (Boter, Ibern,…) i Caja Rioja (Beltrán, Albájar,…), S'HO HAGIN EMPORTAT CRU.

Cal reconèixer-los un "mèrit", encara que realment en aquest país no és tal, i és que després d'una gestió desastrosa (en menys de 10 anys "han aconseguit" trencar 7 Caixes d'estalvis, entre elles la 2ª i la 3ª del país), i dedicats únicament al robatori (no es pot dir d'altra manera als sous, dietes, retribucions variables, plans de pensions, estratosfèrics que s'autoasignaven), no hagin rendit comptes davant la justícia.

Mentrestant, l'Estat com la Unió Europea, han hagut d'injectar quantitats astronòmiques de diners per a mantenir a flotació les restes del naufragi causat principalment per ells, aquests tipus que segueixen passejant-se entre nosaltres, com si tal cosa, com si fossin ciutadans respectables. Quan la majoria d'ells (i molts més inclosos en els punts suspensius), on haurien d'estar ja és a la presó.

O almenys, imputats i pendents de judici.

És un autèntic escarni que siguem exclusivament els treballadors i treballadores de les antigues caixes els que, al costat dels clients: uns amb la pèrdua dels nostres llocs de treball i/o part dels nostres salaris i condicions laborals, i altres amb la pèrdua de part dels seus estalvis, sofrim les conseqüències de l'avarícia i la desvergonya d'aquesta gentussa.

Perquè no és de rebut, que Bankia vagi pel seu segon ERO en 2 anys, amb més de 8000 acomiadaments i ni l'actual equip directiu, ni la propietat (l'Estat Espanyol), tenint en el seu poder tota la documentació, les comptabilitats, etc, no hagin iniciat accions civils i penals contra tots i cadascun dels equips directius i Consells d'Administració de les caixes d'estalvis. I hagin de ser Plataformes ciutadanes, partits minoritaris i sindicats com CGT (ens personem com acusació particular en les diferents causes obertes o per obrir) els que hàgim de suplir aquestes "deficiències".

Parlem

Agustí Guillamón, historiador de la re

“Els Comitès de defensa eren l’e

Txema Bofill
Amb la col•laboració de Pep Cara

Agustí Guillamón neix a Barcelona el 1950. Els seus pares eren obrers tèxtils. Fins els 13 anys viu al barri obrer de Poble Nou i després a La Verneda. Va obtenir la llicenciatura d’història contemporània a la Universitat de Barcelona. La seva tesina, dirigida per Muniesa tractava la militància i el pensament polític d’Amadeo Bordiga.

Ha publicat 3 llibres sobre la revolució del 36, principalment a Barcelona: Barricadas en Barcelona, Los Comités de defensa de la CNT en Barcelona 1933-1938 i fa poc acaba de sortir La Revolución de los Comités. Uns llibres imprescindibles per tot investigador de la revolució i qualsevol català que s’interessi per saber el que va passar a Barcelona en temps de la revolució del 36 i la contrarevolució del 37 a Barcelona. En ells Agustí Guillamón dona la paraula als protagonistes de la revolució, i això implica un treball de recerca molt meritori i complicat, que afronta amb perseveració. Una manera no directiva, no interpretativa de mostrar-nos la història deixant parlar als propis actors. Uns llibres necessaris sobre l’autoorganització del proletariat fet per un historiador autònom i implicat en les lluites de classe.

L’Agustí és una enciclopèdia i sovint li pregunto coses relacionades a fets i persones sobre qui escric. Les seves aportacions obren el camp d’investigació i aporten una mirada diferent. És un gran assessor.

- Explica’ns com et vas conscienciar políticament?

El meu avi patern era el benjamí d’una família d’onze germans, nascuts al «Barranc de la Fam», nom popular amb el qual els seus habitants anomenaven les muntanyes de la comarca de l’Alt Millars, entre Castelló i Terol. En els anys de la Primera Guerra Mundial van emigrar a Barcelona. La gran precarietat existent, tant en el treball com en l’habitatge, va fer que visquessin a cavall del Poblenou i Terrassa, amb un refugi segur (enfront de la policia o la fam) a casa de la germana gran, a Olesa.

El meu avi, amb diversos dels seus germans, estava enquadrat en els Comitès de defensa confederals. Tenia carnet de la CNT, datat l’abril de 1931. Va treballar a la indústria química. A l’entrada dels feixistes a Terrassa, Pascual, un germà del meu avi, mutilat en els combats del 19 de juliol a Barcelona, va desaparèixer, segons sembla afusellat pels falangistes. El meu avi Eliseo es va exiliar, va estar al camp de concentració d’Argelès i més tard en els batallons de treball per la fortificació del Mur de l’Atlàntic, d’on va fugir per refugiar-se en les muntanyes, malvivint al bosc com carboner. Va intervenir en el maquis de Gers, no tant per pròpia decisió política, sinó com a única opció de supervivència. Va participar en l’alliberament del poblet de Mirande, on va residir fins a la seva mort el 1970.

Mentrestant, a la Barcelona ocupada pels feixistes, la meva àvia va haver de tirar endavant amb cinc fills menors d’edat. Molta gana i molta por.

L’absència de l’avi, en un món gris, injust i hostil em plantejava moltes preguntes, sense cap altra resposta que la de ser culpable d’haver perdut una guerra, abans d’haver nascut.

- Quines són les persones que més t’han influenciat?

El meu pare i la seva perseverança per l’educació, la llibertat i la justícia, metes que es podien assolir mitjançant la lectura, l’esforç i la cultura; i des d’una ètica exigent, que rebutjava intransigentment la beguda, el joc i qualsevol altre vici, com trampes del capital i del patró. El seu exemple vital, des d’una infància innocent i feliç, en un món de valors feixistes, va ser sempre el far que va il•luminar el meu horitzó.

- I quins són els llibres que més t’han influenciat?

D’història: l’obra del medievalista Georges Duby, a més de Broué, Brinton, Bolloten, Bernecker, Carr, Peirats, Volin, Michelet, Soboul, Mathiez i Abel Paz; de teoria: Darwin, Canfora, Marx, Kropotkin, Rocker, Munis , Dauvé i els Cahiers Spartacus; de literatura: Quevedo, Cervantes, Shakespeare, Troyes i la literatura medieval editada per Siruela, Gide, Malaquais, Yourcenar i Diderot, sense oblidar les *Meditacions* de Marc Aureli, *Les aventures d’Ulisses* de Lamb i L’essència del treball intel•lectual de Joseph Dietzgen

- Què et va motivar a investigar la guerra civil?

La meva història familiar. Necessitava respondre aquestes dues preguntes: Per què i com vam perdre aquesta guerra? Per què i com vam perdre la revolució?

- Per a què serveix la història?

Conèixer, divulgar i aprofundir en el coneixement de la història revolucionària, negant les fal•làcies i deformacions esculpides o escopides per la «sagrada» historiografia burgesa. El desvetllar l’autèntica història de la lluita de classes, escrita des del punt de vista del proletariat revolucionari, és ja, en si mateix, un combat per la història, per la història revolucionària.

- Quines funcions tenien els Comitès de defensa? Com van perdre el poder? Què van esdevenir després del maig del 37?

La resposta a aquestes preguntes seria massa extensa. És el tema que desenvolupo al meu llibre *Los comitès de defensa de la CNT en Barcelona (1933-1938)*.

- Quina relació i diferències hi havia entre els comitès de defensa i els grups d’afinitat i d’acció anarquistes?

Els Comitès de defensa podien definir-se com l’exèrcit clandestí de la revolució, dedicats plenament i seriosament a tasques d’informació, armament, entrenament, estratègia i preparació de la insurrecció obrera. Eren un organisme dependent de la CNT, perquè eren els sindicats qui els finançaven i qui els nodrien amb els seus militants. Els grups d’afinitat constituïen l’estructura organitzativa de la Federació Anarquista Ibèrica (FAI). Eren fonamentalment un grup d’amics i/o militants, units per una afinitat ideològica, que assumien tasques, postulats i tàctiques comuns al grup. La FAI no era més que una plataforma comuna, o coordinadora, de grups d’afinitat, que sovint discrepaven del Comitè Peninsular o Regional.

- Hi va haver revolució el 1936? El pacte de la CNT amb la Generalitat fou la fi de la possibilitat de revolució?

El juliol de 1936, a Barcelona, hi va haver una situació revolucionària. Però, per primera vegada en la història, una insurrecció obrera revolucionària victoriosa no va prendre el poder, deixant intacte l’aparell estatal burgès. La CNT-FAI, que era l’organització obrera dominant a Barcelona i Catalunya, no tenia una teoria revolucionària adequada i es va decidir per la col•laboració amb la resta d’organitzacions antifeixistes i la participació en les tasques governamentals del govern autonòmic de la Generalitat. No hi havia altre objectiu que el de guanyar la guerra al feixisme. Els líders renunciaven a la revolució en el mateix moment en què els comitès revolucionaris de barri (a Barcelona) i locals (a tot Catalunya), els comitès de fàbrica, els comitès de les barricades, els comitès de proveïments i de tot tipus, s’expropiaven les propietats de la burgesia, de l’Església i de l’estat, en absència d’unes forces d’ordre públic que estaven tancades a la caserna (tot esperant temps favorables a la contrarevolució).

- Quins són els principals tergiversadors i falsificadors de la guerra civil?

No importen tant els que tergiversen, com què tergiversen. A més els que tergiversen són els de sempre: neoestalinistes, socialdemòcrates, liberals, catalanistes i neofranquistes, és a dir, la història sagrada de la burgesia.

- Un exemple d’allò que es tergiversa?

Per exemple, l’enfrontament entre la CNT i el PSUC. Va ser un conflicte polític, en el sentit grec del terme, és a dir, una lluita entre dues estratègies diferents en el proveïment de la “polis” barcelonina: la dels comitès de barri, que prioritzaven la distribució igualitària, eficient i suficient del pa i aliments bàsics, i la del PSUC, que anteposava l’enfortiment del poder del govern de la Generalitat a qualsevol altra consideració. I aquesta estratègia del PSUC imposava, abans que res, la liquidació dels comitès de barri i la imposició del mercat lliure. El mercat lliure significava el ple alliberament dels preus, i afavoria l’enriquiment dels petits comerciants, a costa de la fam popular. La justificació ideològica i teòrica del PSUC era que el mercat lliure i la llibertat de preus, afavoririen l’arribada al mercat de productes que d’altra manera serien acaparats. El que va succeir, a la pràctica, fou que aquest mercat lliure va fomentar l’acaparament dels productes ali-

amb...

evolució proletària de 1936 a Barcelona

exèrcit clandestí de la revolució”

mentaris, per especular amb l’alça de preus. El teoritzat mercat lliure es va transformar, ràpidament, en un mercat negre, i en la fam dels treballadors.

- Ens pots citar alguns noms dels falsificadors de la nostra historia?
Miquel Mir de l’escola escombraria. Més que historiador és un novel•lista i un trampós que inventa, manipula i modifica documents. Està finançat pel Cercle Eqüestre, associació aristocràtica catalana de profundes conviccions franquistes. Intent fallit i desprestigiat de l’alta burgesia catalana per difamar els anarquistes, que el 1936 van atemorir als seus avantpassats.
Pío Moa, César Alcalà i altres de la mateixa corda, de l’escola neofranquista. Repeteixen les habituals fal•làcies franquistes i d’extrema dreta, amb l’objectiu de justificar i enaltir la sagnant massacre de la Dictadura de Franco.
Gallego, Martín Ramos, i un extens etcètera de l’escola neoestalinista, dominen des de fa anys, les universitats catalanes en un percentatge altíssim. Neguen dogmàticament l’existència d’una revolució social a la Barcelona de 1936, fins al punt que aquesta negació els defineix com a escola historiogràfica. Rebutgen, avui, l’infame apel•latiu de “estalinistes” i prefereixen considerar-se “socialdemòcrates”. Odien als anarquistes i són els principals promotors de la llegenda negra de l’anarquisme català, aquesta dels vampirs assedegats de sang ... que van originar i propagar els fundadors del PSUC i els seus predecessors (Max Rieger, Ehrenburg, Stepanov, Perucho) en l’ofici de convertir les campanyes publicitàries en forjadores de realitat, al mateix temps que desencadenaven la repressió anticenetista de l’estiu de 1937, que va aconseguir que la CNT desaparegués en moltes comarques i que a les presons els presos llibertaris fossin milers. Publiquen a la revista i l’editorial Avenç i a El Viejo Topo. En aquesta llista de professors universitaris trobaríem escassos, però notables excepcions: Izard, Muniesa, Pagès ... i pocs més.
De l’escola neoliberal, hi ha prestigiosos historiadors professionals com Viñas, o catalans marginats pels seus col•legues neoestalinistes, com Ucelay-Da Cal.

- Quina és la figura de la revolució del 36 que et cau millor? Per què?
Els comitès revolucionaris dels barris barcelonins, perquè van ser els potencials òrgans de poder de la classe obrera.

- Hi pot haver revolució sense violència?
Per als revolucionaris, la gran lliçó de la revolució de 1936 va ser la necessitat ineludible de la destrucció de l’estat. La violència no és una qüestió de voluntat o d’ètica, sinó de relació de forces entre les classes en lluita.
I les armes que empunyaven els van donar el poder i el «deure» d’exterminar aquest enemic. Perquè era l’hora de matar el feixisme, sense més alternativa que la de morir o matar, perquè s’estava en guerra amb els feixistes. Si ningú, mai, acusa un soldat de matar l’enemic, per què algú havia de ser acusat de matar l’enemic, emboscat a la rereguarda? En una guerra a l’enemic se’l mata per serho: no hi havia una altra llei, ni una altra regla moral, ni més filosofies.

- Violència i revolució eren inseparables?
Violència i poder eren el mateix. En èpoques de revolució la violència, mentre sigui tan destructiva (de l’antic ordre) com constructiva (del nou ordre), no pot dominar, i troba sempre als seus executors, anònims o no. Des de la Revolució Francesa a la revolució de demà. Però quan aquesta violència, lligada a la situació revolucionària de juliol, i a un poder atomitzat, va començar a ser regulada cap a octubre de 1936 (des de la seva nova naturalesa de violència legítima i/o legal del «nou» ordre públic) per les noves autoritats antifeixistes, va deixar de ser una violència revolucionària, col•lectiva, popular, justiciera, festiva i espontània, perquè es transformava ja en un fenomen cruel, aliè i incomprensible al nou ordre contrarevolucionari, burgès i republicà, centralitzat i monopolista, que s’instaurava precisament sobre el control i extirpació de l’anterior situació revolucionària.

- Què podem aprendre de les experiències anarcosindicalistes i de la revolució del 36?
Durant la guerra civil, el projecte polític de l’anarquisme d’estat, constituït com a partit antifeixista, utilitzant mètodes de col•laboració de classes i de participació governamental, organitzat burocràticament i amb l’objectiu principal de guanyar la guerra al feixisme, va fracassar estrepitosament en tots els terrenys; però el moviment social de l’anarquisme revolucionari, organitzat en comitès revolucionaris de barri, locals, de control obrer, de defensa, etcètera, va constituir els embrions d’un poder obrer que va aconseguir quotes de gestió econòmica, d’iniciatives populars revolucionàries i d’autonomia proletària, que encara avui il•luminen i anuncien un futur radicalment diferent a la barbàrie capitalista. La destrucció de l’estat pels comitès revolucionaris era una tasca molt concreta i real, en la qual aquests comitès assumien totes les tasques que l’estat exercia abans de juliol de 1936.

- Exposa’ns els teus llibres publicats i els que tinguis en preparació o per publicar
Barricadas en Barcelona intenta explicar com la ideologia d’unitat antifeixista va suposar l’abandó per part dels comitès superiors de tot programa revolucionari, en nom de guanyar la guerra al feixisme. S’ha publicat en francès.
Los comités de defensa de la CNT en Barcelona (1933-1938) és una introducció a la temàtica de la guerra i la revolució a Catalunya des de la perspectiva d’aquests òrgans clandestins d’un exèrcit revolucionari, que van ser els comitès de defensa. S’ha publicat en italià.
La revolución de los comités (de julio a diciembre de 1936) és el primer volum d’una trilogia a la qual seguirà *La guerra del pan (diciembre de 1936 a mayo de 1937)* i un tercer, titulat *La represión contra la CNT (mayo a septiembre de 1937)*. Els tres llibres comparteixen el mateix subtítol: *Hambre y violència en la Barcelona revolucionària. De julio a dicembre de 1936*. Els dos últims toms d’aquesta trilogia estan pendents de publicació. Cada un dels toms pot llegir-se independentment dels altres, però és evident que formen part d’un mateix treball sobre la revolució espanyola, a Catalunya, que dóna la paraula als protagonistes, és plena de documents inèdits i tracta fonamentalment de la fam i de la violència revolucionària, desvetllant i subratllant com els estalinistes i el govern de la Generalitat van derrotar als revolucionaris mitjançant la fam i la restauració del monopoli de la violència a la rereguarda barcelonina.

- Ets el director, l’historiador, l’editor i el distribuïdor de la revista d’història Balance. Fes-nos un balanç de Balance
Balance es publica des de 1993. Intenta recuperar «els maleïts» de la Guerra civil, rebutjats, «oblidats», «santificats» o calumniats en moltes ocasions per la seva pròpia organització i en general per la burgesa «història sagrada»: Josep Rebull (esquerra del POUM), Els Amics de Durruti, Munis, Fosco, Mary Low, Benjamí Péret, Balius, Orwell, Nin, etc. També aborda els assassins estalinistes: Gero (Pere), Stepanov, i companys de viatge espanyols. Diversos números de la revista, com el dedicat als Amics de Durruti i altres, han estat traduïts i publicats en anglès, francès, italià i txec. Molts articles poden consultar al web de «La Bataille Socialiste»: http://bataillesocialiste.wordpress.com/paginas-espanolas

- Els teus llibres i la revista Balance, on es poden comprar?
En les llibreries barcelonines Aldarull (Torrent de l’Olla, 72) i La Rosa de Foc (Joaquim Costa 34). A Madrid a La Malatesta (Jesús y Maria 24).

- Sobre la teva columna al Catalunya/Papers, «Diccionari militant», la pots presentar directament als lectors?
És un intent de divulgar la història obrera, les biografies dels seus militants, així com els conceptes fonamentals del moviment obrer: Seguí, Ascaso, acció directa, locaut, sindicat únic, estalinisme, capitalisme...

- També ets un membre actiu de l’Ateneu Enciclopèdic, què hi fas?
Arxivar, ordenar i classificar papers vells, com els d’Abel Paz i altres.

- Com veus la situació actual del moviment obrer
O lluita o mort. O revolució o barbàrie. A l’actualitat assistim a un atac despietat del capital i de l’estat a les condicions de vida del proletariat. Atac al qual només es pot respondre mitjançant la lluita de classes. Sense aquesta lluita el proletariat no tindria davant seu més perspectiva que els seixanta milions de morts produïts per la Segona Guerra Mundial i la destrucció de la major part de la indústria.

- Què en penses de les divisions dintre l’anarcosindicalisme i entre llibertaris
Hi hauria d’haver la capacitat d’actuar conjuntament, des de la diversitat i el respecte mutu, destacant el que uneix i descartant el que separa. Caminar paral•lelament, colpejar a l’unísón, construir una casa comuna.

- Alguna cosa per afegir?
L’ésser precedeix la consciència. Sense una teorització de les experiències històriques del proletariat no existeix teoria revolucionària, ni avanç teòric. Cal aprendre les lliçons que ens dóna la pròpia història. I aquest aprenentatge només pot fer-se en la pràctica de la lluita de classes dels diferents grups d’afinitat revolucionaris i de les diverses organitzacions del proletariat.

>> LES FRASES...

“El juliol de 1936, a Barcelona, hi va haver una insurrecció obrera revolucionària victoriosa però que no va prendre el poder, deixant intacte l’aparell estatal burgès”

“L’enfrontament entre la CNT i el PSUC va ser un conflicte polític, en el sentit grec del terme, una lluita entre dues estratègies diferents en el proveïment de la “polis” barcelonina”

“Sense una teorització de les experiències històriques del proletariat no existeix teoria revolucionària, ni avanç teòric. Cal aprendre les lliçons que ens dóna la pròpia història”

SENSE FRONTERES

A Grècia, els treballadors estan demostrant una vegada més que el camí a seguir - sortint de l'atur, superant la crisi - és el control obrer i l'autogestió per procediments de democràcia directa

Guatemala: L'Estat contra el Poble

Ignacio Barroso

El desembre de 1996 es van signar a Guatemala els Acords de Pau, però setze anys després, aquells acords que havien de ser la base de la transformació democràtica i social del país només han servit per impulsar polítiques neoliberals.

L'avui president de Guatemala, Otto Pérez Molina, ha estat a Espanya aquest mes de febrer. Aquí s'ha reunit amb Juan Carlos de Borbón, amb Rajoy, amb la cúpula de la CEOE, amb una elit política i econòmica corrupta que no dubta a prendre els drets socials i econòmics als seus ciutadans i que utilitza pràctiques neocolonials en la seva política exterior. A Madrid, Pérez Molina, general genocida que als anys 80 arrasava pobles i comunitats indígenes, oferia a aquests polítics i empresaris la possibilitat de fer grans negocis a Guatemala, un país on trobaran mà d'obra barata i matèries primeres abundants, una societat privada de drets des de la intervenció militar dels Estats Units el 1954.

A Guatemala, comunitats i municipis han organitzat consultes comunitàries en les quals, amb gran participació de la població, s'han pronunciat de manera clara i unànime contra el robatori i la contaminació de l'aigua, el saqueig que porten a terme les empreses mineres i el control transnacional del país. Però des de 2005 la Cort Constitucional de Guatemala dictamina que les consultes són inconstitucionals. La raó d'aquestes reiterades sentències és clara: defensar els interessos de l'oligarquia guatemalenca i de les grans corporacions financeres i industrials internacionals. I és que la Cort de Constitucionalitat guatemalenca no té cap problema a mostrar clarament que la llei i l'aparell judicial només tenen una fi: defensar els interessos de la classe dominant; en lloc d'emparar els drets econòmics i socials dels seus ciutadans, només serveixen per a tutelar negocis privats.

I encara més, de manera sistemàtica i amb l'atiament del Govern de Guatemala, les organitzacions socials que es resisteixen als desallotjaments violents i al lliurament dels recursos naturals a les grans transnacionals, estan sent delmades i els dirigents camperols, comunitaris, sindicals o estudiantils que exerceixen els seus drets ciutadans són perseguits o directament assassinats. Es tanquen els espais polítics de participació amb l'únic objectiu d'imposar per la força els interessos de l'oligarquia; mentre que persisteix la impunitat més absoluta per als autors materials i intel•lectuals de la repressió. De gener a octubre de 2012 es van comptabilitzar més de 250 atacs a membres d'organitzacions socials i sindicals: fets com els de Barillas, al maig de 2012, quan guàrdies privats de l'empresa hidroelèctrica Hidro Santa Cruz, de capital espanyol, van matar una persona i en van ferir greument dues més, mentre el Govern de Pérez Molina decretava la militarització de la zona i ordenava la cerca i captura de 22 dirigents socials; o com la matança de Totonicapán, a l'octubre de 2012, on la repressió portada a terme per la policia i l'exèrcit contra una manifestació pacífica convocada per la organització comunitària dels 48 Cantones va deixar set morts.

Als tres primers mesos de 2013 han augmentat la criminalització i la repressió de les lluites populars. Només en aquests tres mesos comptabilitzen quatre assassinats i el mateix nombre de segrestos, a més de nombrosos atacs i amenaces contra persones i organitzacions que lluiten per la reivindicació dels drets socials i col•lectius del poble guatemalenc.

Des d'aquí volem donar suport als que a Guatemala lluiten contra aquesta situació, contra aquesta màfia oligàrquica i depredadora en la qual hi trobem directament involucrades corporacions financeres i empreses espanyoles com ara Unión Fenosa o Hidralia-Hidro Santa Cruz.

Volem donar suport als qui lluiten per un Estat plurinacional i multiètnic, de ple respecte als autogoverns indígenes i comunitaris, basat en els principis de respecte i igualtat, en el qual la democràcia sigui una realitat per a tota la població i els homes i les dones tinguin els mateixos drets i obligacions. Un Estat que faci que ens oblidem d'aquest Estat actual, colonialista, racista i masclista.

Avui, més que mai, és evident que la lluita contra l'exclusió, la lluita per una societat d'iguals, ens ha d'unir més enllà de les fronteres. Durant el mes d'abril diferents dirigents d'organitzacions guatemalenques seran a Barcelona. Aquestes persones ens permetran conèixer més a fons la realitat d'aquest país i aprofundir en el coneixement i el suport mutu.

Abril per Guatemala a Barcelona. Calendari d'activitats

Aquests actes formen part de les nombroses activitats que es realitzen durant el mes d'abril a Catalunya, per a denunciar la situació d'atacs i inseguretat que viuen els camperols i camperoles de Guatemala, la vulneració sistemàtica dels drets humans, la criminalització dels moviments socials i la impunitat històrica amb la qual actua el poder polític, econòmic i l'exèrcit". Participen: ACSUR-Les Segovias Catalunya; Associació d'Amistat amb el Poble de Guatemala (AAPG); Entrepobles; EdPAC-GIDHS; Intermón Oxfam; Observatori del Deute en la Globalització (ODG); BasiG (FAS).

11 d'abril 19,30h. Palau Alòs: Edpac/GIDHS en col•laboració amb Interferències. "Presentació Informe de Situació dels Drets Humans a Guatemala". http://investigaccionddhh.wordpress.com/

13 d'abril de les 11,30 a les 14,00h. Mercat de la Concepció: Intermón Oxfam. Acció de sensibilització amb performance sobre l'acaparament de terres.

18 d'abril 20.00h. Casa de la Solidaritat: Entrepobles. "Guatemala: Feministes i defensores del territori davant la criminalització dels moviments socials". Participen: Paula del Cid de La Cuerda, Natalia Atz de Ceiba i Lorena Cabnal de Amixmaxaj.

30 d'abril, 19,00h. Pati Llimona: Associació d'Amistat amb el Poble de Guatemala i Fundació l'Alternativa. "Lluita indígena, transnacionals i drets humans a Guatemala". Participen: Carmen Tacam, presidenta dels 48 Cantones de Totonicapán i Joan Josep Nuet, diputat de EUiA.

Fàbrica ocupada a Grècia comença la producció sota control obrer. Ocupar, resistir, produir!

Iniciativa de Solidaritat de Tessalònica, Brendan Martin (La Base), Dario Azzellini i Marina Sitrin.

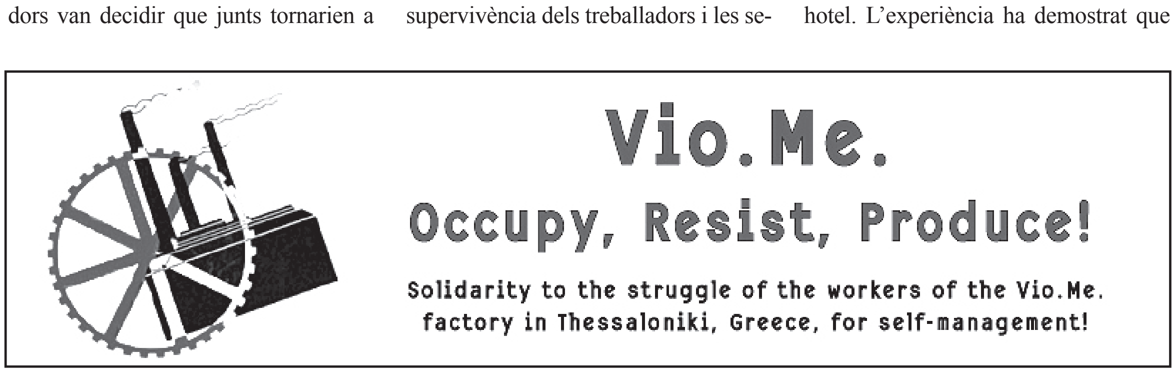
"Veiem això com l'únic futur per a les lluites obreres."
Makis Anagnostou, portaveu del sindicat de treballadors de Vio.Me.

El 12 de febrer de 2013 va ser el primer dia oficial de producció sota control obrer a la fàbrica de Viomichaniki Metalleutiki (Vio.Me.) a Tessalònica, Grècia. Això significa producció sense caps i sense jerarquia, organitzada a través de les assemblees dels treballadors amb procediments de democràcia directa. L'assemblea dels treballadors ha declarat la fi de la distribució desigual dels recursos, i ha decidit col•lectivament establir una remuneració equitativa i justa. La fàbrica produeix materials de construcció, i els treballadors han declarat la seva intenció de canviar progressivament la producció cap a productes inofensius per al medi ambient.

"Mentre l'atur puja al 30%, els ingressos dels treballadors arriben a zero, farts de paraules, promeses i més impostos, sense rebre sous des de maig de 2011 i actualment en retenció del seu treball, amb la fàbrica abandonada pels amos, els treballadors de Vio. Me per decisió de la seva assemblea general declaren la seva determinació de no caure en un estat perpetu d'atur, sinó lluitar per a prendre la fàbrica en les seves pròpies mans i operar-la per si mateixos. Ha arribat el moment per al control obrer de Vio.Me.! "(Declaració de la Iniciativa Oberta de Solidaritat, escrita juntament amb els treballadors de Vio.me - declaració completa a http://www.viome.org/)

Els treballadors de Vio.Me van deixar de ser pagats al maig de 2011, i, posteriorment, els propietaris i administradors van abandonar la fàbrica. Després d'una sèrie d'assemblees els treballadors van decidir que junts tornarien a posar la fàbrica en funcionament. Des de llavors, han ocupat i defensat la fàbrica i la maquinària necessària per a la producció. Han disseminat el seu missatge als altres treballadors i comunitats en tota Grècia, rebent un enorme suport. La solidaritat i el suport de tots aquests grups, comunitats i individus, ha contribuït de manera important a la supervivència dels treballadors i les seves famílies fins al moment.

Aquesta experiència d'ocupació i recuperació d'empreses de part dels treballadors no és nova. Des de 2001 hi ha al voltant de 300 empreses que operen democràticament sota control obrer a Argentina, des de centres de salut, periòdics i escoles, fins a fàbriques de metall, tallers d'impressió i un hotel. L'experiència ha demostrat que

els treballadors junts no només poden operar el seu propi lloc de treball, sinó que poden fer-lo millor. L'exemple d'Argentina s'ha estès per tot el continent americà, i ara també per Europa i els EUA. A Chicago, els treballadors de New World Windows han començat la producció sota control obrer després d'anys de lluita contra els antics propietaris i caps. Ara a Grècia, els treballadors estan demostrant una vegada més que el camí a seguir – sortint de l'atur, superant la crisi - és el control obrer i l'autogestió per procediments de democràcia directa.

"Instem a tots els treballadors, els aturats i tots aquells que es veuen afectats per la crisi a confraternitzar-se amb els treballadors de Vio.Me. i recolzarlos en els seus esforços per posar en pràctica la creença que els treballadors poden produir sense caps! Els instem a emprendre la lluita i a organitzar-se dintre dels seus propis llocs de treball, amb procediments democràtics directes, sense buròcrates." (del lloc web del sindicat http://www.biom-metal.blogspot.gr).Igual que amb totes les recuperacions de fàbriques, la qüestió del finançament inicial és central. Mentre que el moviment de solidaritat ha estat capaç de donar suport als treballadors de Vio.Me. i les seves famílies, el capital necessari per a continuar la producció és enorme. El sindicat de treballadors té un pla de negoci sostenible, però es necessitarà temps perquè aquest doni fruits. Els primers mesos seran decisius. L'ajuda econòmica pot fer la diferència. Qualsevol contribució és útil. Podeu enviar suport econòmic directament al sindicat de treballadors de Vio.Me. de Tessalònica a través del lloc web de solidaritat internacional: http://www.viome.org/Declaracions de solidaritat, així com preguntes poden ser enviades a: protbiometal@gmail.com

** Aquesta iniciativa té el suport de: David Harvey, Naomi Klein, Avi Lewis, John Holloway, Silvia Federici, George Caffentzis, David Graeber, Mag Wompel (labournet.de) i Cooperativa de Trabajo Lavaca, Buenos Aires, Argentina.*

Els minerals tacats de sang, claus per a la indústria del mòbil

Josep M. Royo

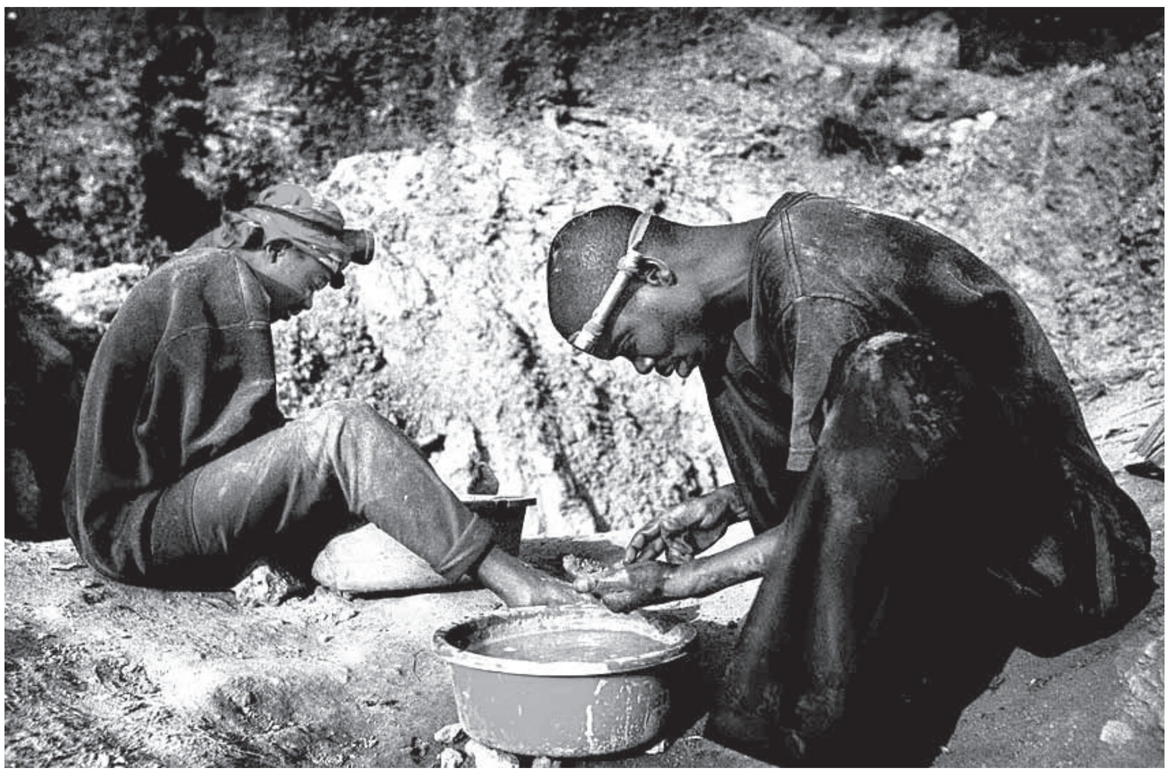
L'espoli de recursos naturals, amb la col•laboració i la connivència de les potències occidentals, ha permès finançar nombrosos grups armats i ha estat un factor decisiu en l'eterna guerra que es viu a la República Democràtica del Congo. Els treballadors explotats en condicions infrahumanes a mines com la de Bisié són un pilar imprescindible per produir aparells tecnològics

Bisie és la principal mina de cassiterita que hi ha al Kivu Nord (República Democràtica del Congo, RDC). D'aquest mineral, se n'obté l'estany, que és fonamental per a la indústria de l'electrònica i de la telefonia mòbil com ho és el coltan, que també es troba a Bisie. Or, wolframita, diamants i bauxita són els altres minerals que s'extreuen d'una mina situada en un indret on, per arribar-hi, cal fer –a peu i per la selva– 30 dels 45 quilòmetres que la separen de Kilambo, l'aeroport més proper. A Bisie, la mineria, totalment artesanal, va arrencar el 2003, quan hi vivien prop de 15.000 persones.

L'activitat va provocar la proliferació de bars, hotels i prostíbuls, on l'explotació i la violència sexual es fan evidents a ple dia. El 2008, ja s'hi havien explotat 15.000 tones d'estany –segons el New York Times–, el 4% de la producció mundial, una activitat que va generar prop de 100 milions anuals.

La mina pertanyia al consorci sudafricà i britànic MPC, que va traspassar els drets d'explotació a Alphamin Resources Corp, amb seu a Suïssa. El control de la mina, però, ha canviat de mans constantment durant els darrers anys. El 2008, la dominava una milícia Mai Mai (originalment grups d'autodefensa local), però va passar a mans del CNDP (grup armat patrocinat per Ruanda) quan, el 2009, aquest grup es va integrar a l'exèrcit.

A més, altres grups armats també van establir taxes per aprofitar-se del trànsit dels minerals. L'exèrcit va intentar des- militaritzar les mines

el 2011, amb la creació, sota pressió internacional, del cos de policia minera, però la situació sobre el terreny ha canviat poc.

Combustible pels conflictes

Bisie és un dels molts exemples de la dura realitat de l'RDC, on la guerra entre els diferents agents armats i l'exèrcit congolès no s'ha aturat mai, en gran part, a causa de l'explotació d'uns recursos naturals que financen una xarxa d'agents locals i internacionals molt important, com ha assenyalat l'ONU. Els grups armats es beneficien dels recursos de tres maneres: mitjançant el seu control físic, a través del comerç i amb l'establiment de taxes.

L'espoli directe dels minerals és possible a través de treballadores en règim d'esclavitud, ja sigui perquè gestionen el comerç i l'exportació, o perquè controlen i exploten les mines directament. L'explotació indirecta es fa a través de la taxació en origen a les pròpies mines, del trànsit per carretera mitjançant l'establiment de controls i barreres físiques a les vies de comunicació, o per aire, amb taxes que han de pagar les companyies aèries que transporten el material fins a les oficines de compra-venda de Butembo, Goma i Bukavu, les principals ciutats de l'est de l'RDC.

La taxació i la compravenda de queviures, alcohol, tabac i prostitució dins els poblats miners és una altra font de beneficis per als agents armats. La gent que hi treballa, en canvi, contreu grans deutes amb els venedors i queda lligada al treball a les mines.

L'espoli dels recursos ha alimentat les guerres a l'RDC i, el 2001, l'ONU ja va assenyalar qui s'havia beneficiat i havia permès o col•laborat amb la situació: Rwanda, Uganda i els grups armats locals que els representen per l'augment desmesurat de recursos que en altres temps eren inexistents com l'or, els diamants i el coltan; les empreses, governants i agents locals de l'RDC, que s'han lucrat en detriment de la població; Alemanya, Bèlgica, els Estats Units, el Regne Unit, Dinamarca i Irlanda per la connivència, la passivitat i el suport als pressupostos d'aquests països, que alimentaven la maquinària de guerra, i les empreses, que han fet negocis amb els seus socis locals; el Banc Mundial, pel seu suport pressupostari a aquests països i per fer cas omís davant de tanta depredació; països de trànsit que es lucren amb el comerç legal i il•legal, com el Camerun, la República Centre-africana, Tanzània i Kenya, i amb el coltan, com països de l'espai exsoviètic i la Xina, que processen aquest mineral...

Dotze anys més tard la situació ha començat a canviar, amb la llei Dodd-Frank elaborada pels EUA, que limita l'explotació dels recursos naturals congolesos per part de les multinacionals nord-americanes. Però la resta de països que hi comercien no estan sotmesos a cap tipus de limitació, especialment la UE i la Xina, cosa que permet afirmar que part dels minerals que s'utilitzen per a la fabricació de telèfons mòbils, símbol màxim de l'MWC, estan tacats de sang. Entitats i ONG han denunciat la situació, però la pregunta és fins quan durarà aquest clima d'impunitat?

** Josep Mª Royo Aspa és Investigador de l'Escola de Cultura de Pau, Universitat Autònoma de Barcelona. Article publicat al núm. 306 del setmanari Directa.*

SOCIAL

La pràctica de la identificació en el marc de mobilitzacions socials es tradueix en creació de fitxers de persones dissidents i en formes d'assetjament psicològic i físic.

BALA PERDUDA

Testimonis incòmodes

Toni Àlvarez

En Gervasio Sánchez és un fotoperiodista molt reconegut a l'estat espanyol, un gran nombre de premis destaquen a un currículum actiu i ple de situacions de perill per tal d'oferir la noticia des de quasi el mateix punt on es produeix.

Però a més és un periodista compromès, que no calla davant la infàmia. Ho ha demostrat al llarg dels anys de cobrir conflictes a Sud-Amèrica, l'ex-Iugoslàvia, l'Iraq, a l'Àfrica... mostrant el que pocs mitjans eren capaços d'ensenyar, buscant un punt de vista crític amb el patiment humà i la guerra. Ho va dir en veu alta davant alguns ministres quan li van concedir al 2008 el premi Ortega i Gasset:

"Es verdad que las armas que circulan por los campos de batalla suelen fabricarse en países desarrollados como el nuestro, que fue un gran exportador de minas en el pasado y que hoy dedica muy poco esfuerzo a la ayuda a las víctimas de la minas y al desminado.

Es verdad que todos los gobiernos españoles desde el inicio de la transición encabezados por los presidentes Adolfo Suarez, Leopoldo Calvo Sotelo, Felipe González, José María Aznar y José Luis Rodríguez Zapatero permitieron y permiten las ventas de armas españolas a países con conflictos internos o guerras abiertas."

Aquests dies ha tornat a un camp de batalla, el fangar dels interessos polítics i econòmics dels grans grups periodístics del país. En aquest cas el diari El Pais, arrel de l'aparició d'un vídeo on es veu clarament les tortures a un detingut iraquí al 2004, un traductor que havia treballat durant 4 anys per diferents mitjans, un d'ells el mateix diari "de la mañana", a més de treballar també pel Ministeri de defensa.

No, Flayeh al Mayali no era un detingut qualsevol, a més de treballar pels enviats especials del citat diari, treballava directament pels agents secrets que van morir mesos abans, de la detenció de Al Mayali, als carrers de Bagdad. I en Gervasio va intentar, en aquell moment, treure l'entrellat de què havia passat amb Al Mayali tenint com a idea comptar amb el suport del diari pel que treballava el traductor. Tot va ser inútil, tot i la prudència d'en Gervasio per no enmerdar la situació, torturat, sense judici, deixat anar sense més, 11 mesos després...

I ara surt el vídeo de les tortures a Al Mayali. Pensa malament i encertaràs, el cas és que en Gervasio no en pensa malament, simplement posa negre sobre blanc tot el que va succeir al llarg d'aquests anys amb aquesta detenció. Una de tantes...

"Ni muts ni a la gàbia"

Campanya de solidaritat amb els encausats per oposar-se al Pla Caufec

"Ni muts ni a la gàbia"
http://nimutsnialagabia.org/

"Ni muts ni a la gàbia" demana l'arxivament de la causa contra nou persones, per les que la fiscalia demana en conjunt 27 anys de presó per participar en accions contra el projecte urbanístic del Pla Caufec d'Esplugues de Llobregat, actualment aturat per l'esclat de la bombolla del totxo, unes accions en les que al llarg dels anys han participat centenars de persones.

Nascuda al febrer en solidaritat amb les nou persones encausades per oposar-se al Pla Caufec –un mastodòntic projecte urbanístic ubicat a Esplugues de Llobregat, al peu de Collserola-, la campanya "Ni muts ni a la gàbia" té el web http://nimutsnialagabia.org/) on hi trobareu informació sobre el cas, les activitats que es porten a terme i uns vídeos en què s'explica l'esmentat projecte, les diferents lluites que s'han portat a terme per aturar-lo i la repressió que s'ha exercit contra el col•lectiu opositor. També podeu seguir la campanya contra el projecte en l'antic web http://noalplacaufec.info/

La campanya està recollint signatures per demanar l'arxivament de la causa contra els nou activistes imputats, sis dels quals s'enfronten a acusacions que els podrien fer anar a la presó, i també està fent xerrades i activitats diverses per doner a conèixer la situació. Fins i tot, el ple de l'Ajuntament d'Esplugues va fer per unanimitat una declaració manifestant que les possibles condemnes eren "desproporcionades pel que fa als fets presumptament comesos". No va demanar, però, l'arxivament de les causes.

Els fets que van motivar les acusacions es remunten als anys 2007 i 2009. En el primer cas, es tracta d'una manifestació que es va fer a l'octubre d'aquell any i que va comptar amb la participació de més de 1.000 persones.

La segona acció, de març de 2009, correspon a l'ocupació de l'Ajuntament d'Esplugues per part d'uns 300 activistes quan el ple debatia una moció de suport a una altra persona que ingressava a la presó per negar-se a pagar una pena-multa. Agents de la policia local van intentar impedir-los l'accés a l'espai, emprant porres i escuts. En ambdós casos no es van produir identificacions, sinó que es van obrir sengles processos judicials per atribuir suposats delictes a alguns dels activistes participants. En concret, els delictes que els imputen són atemptat a l'autoritat, desordres públics, faltes de desobediències i faltes de lesions (només en l'acció de 2009).

En total la Fiscalia demana condemnes que sumen 27 any de presó, 300 dies de detenció domiciliària o carcerària i 5.670 euros d'indemnització, de manera que sis de les persones encausades s'enfronten a peticions de més de dos anys de presó, fet que podria provocar que acabessin entre reixes si són condemnades. L'oposició al megaprojecte urbanístic va iniciar-se fa gairebé dues dècades i en total més de 70 persones han estat acusades per participar en les diferents accions de resistència civil no-violenta.

Plantejat per l'Ajuntament d'Esplugues, en mans del PSC, en plena bombolla urbanística, les obres del Pla Caufec fa més de tres anys que resten aturades arran de la crisi i no s'ha edificat cap edifici. Sacresa, la societat propietat de la família Sanahuja i promotora del projecte, es troba en concurs de creditors. El Pla Caufec, que malgrat tot encara no està descartat definitivament, s'ubica entre els barris de Finestrelles i Can Vidalet i planteja aixecar desenes de blocs d'habitatges, dues torres d'oficines de 115 metres d'alçada, i sis de menor alçada i el centre comercial més gran de la zona nord de Barcelona. Tot afectant un dels grans pulmons verds de l'àrea metropolitana de Barcelona.

Pretenen jutjar a 9 veins d'Esplugues de Llobregat per denunciar l'especulació i defensar la serra de Collserola… 6 d'elles poden entrar a la presó!

En aquests 20 anys d'oposició popular al Pla Caufec han estat múltiples els actes, les activitats, els arguments i les accions que s'han realitzat. El resultat sempre ha estat el mateix: la topada contra un mur administratiu —l'Ajuntament ha estat un dels principals promotors del projecte— i un reguitzell de condemnes i sancions jurídiques.

Però la repressió a l'oposició al Pla Caufec va fer un pas endavant: actualment hi ha 9 veïns del poble pendents de dos judicis penals, 6 dels quals tenen una amenaça real d'acabar a la presó.

9 veïns del poble acusats de desordres públics (per manifestar-se i concentrar-se), atemptats a l'autoritat, desobediència greu…

9 veïns del poble triats a dit d'entre les més de 1.000 persones que van participar a la manifestació del dia 7 de novembre de 2007 i de les 300 de la concentració del dia 18 de març de 2009 davant l'Ajuntament…

9 veïns castigats per no quedar-se muts davant l'especulació urbanística, l'enriquiment fàcil, la prepotència i la destrucció de Collserola.

La petició fiscal per tots dos processos contra les 9 persones imputades puja a un total de 27 anys i 6 mesos de presó, penes multa de 600 dies (substituïbles per 11.300 €) i indemnitzacions de 5.670 €. Aquestes peticions suposarien l'entrada a presó directa per a 6 persones i multes econòmiques per a 3 més. Ambdós judicis són penals, no de faltes, i acusen a les mateixes persones d'atemptat a l'autoritat, desordres públics i faltes de desobediència i lesions.

El fet que es demanin penes de presó en tots dos processos crea una duplicitat, és a dir, que aquestes persones que no tenien antecedents penals podrien anar a la presó perquè el primer judici crea antecedents de cara al segon.

Les 9 persones imputades no estan soles. I això és perquè la motivació i els esdeveniments que han portat a aquesta situació no són en cap cas motius personals, sinó que són els caps de turc d'un moviment públic amb interessos col•lectius de defensa del territori.

El febrer del 2012 un grup de persones decidia unir esforços per evitar l'empresonament dels activistes contra el Pla Caufec i crea la campanya "Ni muts ni a la gàbia".

L'estratègia d'aquesta campanya es basa en la informació i participació ciutadana: recull de signatures, xerrades obertes a la població, divulgació i activitats diverses dins i fora del municipi d'Esplugues. El grup de suport s'organitza per aconseguir la màxima adhesió possible de la societat i de l'Ajuntament buscant el posicionament d'ambdues parts.

"Ni muts ni a la gàbia" troba desproporcionada la pena que es demana i pretén posar de manifest que protestar comporta tenir problemes amb la justícia. Els encausats són una part d'un tot triada aleatòriament per a ser castigada. Si el conflicte és i ha estat social i polític la solució també ho ha de ser.

Campanya “No ens identifiquem”

Contra la impunitat policial, el nostre anonimat

Campanya “No ens identifiquem”
http://www.noensidentifiquem.org/

Rereguarda en moviment ha engegat una campanya en resposta a l’estratègia policial d’identificacions arbitràries i imposició de multes i sancions en el context de mobilitzacions socials.

El control d’identitat per part de la policia i l’obligació del ciutadà d’identificar-se són uns invents recents a les democràcies formals del nostre entorn. A l’estat espanyol aquest retrocés en el dret a la intimitat i l’anonimat (un dret de ciutadania reconegut arreu) s’ha empeltat de forma continuista amb la imposició franquista del DNI als anys 40 del segle XX. La pràctica de les identificacions “rutinàries” es fa en nom d’una no demostrada major eficàcia policial en la prevenció dels delictes i prioritza els valors d’ordre i control per damunt dels de llibertat i dignitat. També assumeix sovint connotacions racistes al centrar-se en persones determinades exclusivament pel color de la seva pell.

Per tant en si mateixa és una norma que caldria impugnar.

En aquesta fase de recomposició del sistema s’imposa cada dia amb més evidència, en el conjunt de la societat, una dinàmica conflictual marcada per a) manifestació d’un increment de la violència estructural via agressions als nostres drets i llibertats col•lectives i al poder contractual i econòmic de les classes treballadores (retallades), b) la resposta de la societat agredida articulada al voltant d’una sèrie de reivindicacions i formes de protesta, i c) la repressió bàsicament militaritzada i judicialitzada de la dissidència, que és progressivament criminalitzada o menystinguda.

En la tasca de control, prevenció i desactivació de les formes potencialment més efectives de la resposta social tenen un paper determinant les pràctiques de les identificacions arbitràries de manifestants i de protecció de l’anonimat dels membres dels cossos repressius, encaminada a garantir-ne la impunitat en tota mena d’actuacions, delictives incloses.

En aquest context, tothom sap que la pràctica de la identificació en el marc de mobilitzacions socials es tradueix en creació de fitxers de persones dissidents, que les seves modalitats i reiteració agafen sovint formes d’assetjament psicològic i físic, que cada cop amb més freqüència dóna lloc a la imposició de sancions administratives que deixen desemparades a les activistes que en són víctimes.

En definitiva les identificacions policials constitueixen una praxis encaminada a dissuadir a la gent de l’exercici de drets polítics fonamentals com el de reunió, manifestació, expressió o informació. També és sabut que els antiavalots porten ja anys negant-se a dur el número d’identificació. Cal destacar que la TIP (Targeta d’Identificació Policial) permet la identificació de la persona que el du només en casos molt regulats i garantint sempre al màxim el dret a l’anonimat i a la intimitat. La negativa a dur-lo només pot respondre -i respon- a la voluntat de gaudir d’impunitat en cas de violació de la llei.

Assistim doncs a la inversió del plantejament que hauria de ser el propi d’un estat de dret i de democràcia formal, en el qual el ciutadà té el dret a no ser destorbat sense raó -i menys encara quan exerceix un dret polític fonamental- per cap funcionari de l’estat que, al seu torn, ha de ser sempre identificable com a tal i sotmès a un control escrupolós en les seves actuacions.

Una acció de desobediència civil és desobeir una llei perquè es considera injusta. El que fonamenta l’acció és la seva legitimitat i el recolzament social. És legal impedir a la comisió judicial dur a terme un desnonament? No. És legítim? Sí. Com actua la policia en un cas o en un altre va en funció dels costos socials i polítics que implica.

Objectius de la campanya de desobediència civil

La desobediència civil en aquesta campanya es visualitzarà en el fet que les persones no portin cap tipus d’identificació en manifestacions, concentracions i/o protestes de qualsevol mena (veure Aspectes legals) per, d’aquesta manera, evidenciar-ne els objectius:

- Exigir als organismes integrants de la policia de la Generalitat-mossos d’esquadra ARRO (Àrea Regional de Recursos Operatius) i BRIMO (Brigada Mòbil), el compliment del decret de la Generalitat 217/2008 de 4 de novembre que obliga als seus membres a mostrar sempre de forma visible la TIP (Targeta d’Identificació Policial).
- En segon terme volem acabar amb la impunitat judicial d’aquests organismes, els integrants dels quals, pel fet de no mostrar les seves TIP, no han pogut ser denunciats quan les seves actuacions han comportat mutilació i lesions físiques a desenes de persones en manifestacions i/o concentracions al llarg dels darrers anys.
- Acabar amb la imposició arbitrària de multes a les persones que exerceixen lliurement els seus drets polítics, i exigir l’anul•lació de totes les multes imposades fin ara en el decurs de qualsevol mobilització social.
- Finalment, recuperar un dret fonamental com és el dret a l’anonimat de les persones.

Manifest “Contra la vostra impunitat, el nostre anonimat”

Veiem recular dia rere dia els nostres salaris, els nostres drets a una sanitat i una educació públiques i de qualitat, a un habitatge i a un treball dignes.

Veiem com es posen sota sospita les nostres llibertats i la nostra voluntat de lluita o de simple crítica.

Veiem exhibicions d’armes i de persones armades, agressions, amenaces, detencions, presons, reformes legals cada cop més repressives, persones malferides -ulls manllevats-, i la voluntat d’escampar la por.

La imatge de la policia, d’uniforme o de paisà, identificant persones que es manifesten o que caminen pel carrer, és cada cop més freqüent en els nostres paisatges urbans, i és un dels símptomes més evidents de la mala salut de la nostra ja de per si escarransida democràcia. Continuistes amb la tradició franquista, la conselleria d’Interior ens vol convèncer que els controls d’identitat són una pràctica normal, com saludar-se pel carrer entre el veïnat, i en gran mesura han aconseguit que la interioritzem i l’acceptem sense més.

En canvi, la nostra experiència, passada i recent, ens diu que el fet d’obligar a la ciutadania a dur el DNI i facilitar-lo a qualsevol agent de l’autoritat que ho sol•liciti permet l’actual posada en marxa d’una estratègia policial encaminada, entre altres coses, a intimidar, a crear fitxers policials i, sobretot, a imposar arbitràriament multes i sancions. Molt menys cridaner que una detenció o una càrrega d’antiavalots, aquest mètode permet dissuadir, atemorir, aïllar i castigar a persones simplement sospitoses de ser dissidents o que mostren el seu descontentament amb el sistema.

Molta gent, a títol individual o formant part d’associacions i/o col•lectius diversos, han patit els efectes d’aquest capgirament d’un principi democràtic elemental: en una societat lliure, on el poble és sobirà, el deure i l’obligació d’identificar-se pertoca al funcionariat de l’Estat, perquè totes les seves actuacions han de ser transparents a ulls de la ciutadania, la qual n’ha de mantenir el control.

Aquest deure és ignorat amb arrogància, i la negativa reiterada a dur la TIP en operacions d’”ordre públic’ ha esdevingut una garantia afegida d’impunitat per a tota mena d’actuacions delictives, inclosos gravíssims i repetits atemptats contra la integritat física i la vida de massa persones.

En un sistema de garanties i de drets, el dret a l’anonimat, a no permetre intromissions gratuïtes de cap autoritat en l’esfera privada de les persones i, menys encara, en l’exercici de drets polítics fonamentals -reunió, manifestació i expressió- correspon a la ciutadania, al poble.

Per autodefensa i per dignitat diem prou.

A partir d’ara ens neguem a identificar-nos i amb aquest acte de desobediència col•lectiva exigim:

- Que els membres de la BRIMO i la ARRO portin sempre visible la seva TIP, tal i com ho estableix la llei.
- L’aturada immediata de la pràctica de les identificacions arbitràries.
- La retirada de totes les sancions administratives i penes-multes imposades en el context de mobilitzacions socials.
- El canvi de la normativa sobre l’obligació d’identificació a la ciutadania.

>>> Podeu enviar les vostres adhesions com a col•lectius i persones individuals a l’adreça noensidentifiquem@gmail.com

Per a més informació de la campanya aneu al web: http://www.noensidentifiquem.org/

Bcn World, l'autèntic Pla A

Joan Pons Solé,
Assemblea Aturem Bcn World

Com bé és conegut, el Govern de la Generalitat anuncià, per sorpresa d'alguns, el desenvolupament d'un gran complex turístic als municipis de Salou i Vila-seca, l'anomenat Barcelona World (recentment corregit com a Bcn World). Amb opacitat, manca d'informació i total absència de participació ciutadana, digna dels anys en que ningú sabia ni què era això de la participació, s'ha gestat aquesta proposta d'esquena a la societat civil, tot vulnerant les directrius en matèria de participació ciutadana i d'avaluació ambiental.

Si rebutgem el projecte de Bcn World és per molts motius. Per una banda no representarà el turisme familiar que ens volen vendre, sinó el consumisme i la ludopatia portada al seu màxim exponent. Dir que Bcn World ja neix amb l'avantatge que disposa dels terrenys, és un insult als nombrosos afectats per les expropiacions que permeteren la construcció de Port Aventura i la usurpació en nom de l'interès públic. Treure les castanyes del foc a "la Caixa", que es va estavellar amb les promocions immobiliàries i els golfs projectats a la zona, és del tot insolidari i frega la prevaricació.

Injectar 10 milions de turistes més a l'entorn de Salou i Vila-seca, suposarà el col•lapse de l'abastament d'aigua i energia, així com de les infraestructures viàries. En un territori absolutament trinxat, no ens podem permetre més infraestructures que acabin de destruir el poc entorn natural que queda al Camp. Segons estimacions fetes per Ecologistes en Acció, el consum de Bcn World podria ser de prop de 2hm3/any (2.000 milions de litres/any). Això superaria amb escreix la dotació de la reserva del Consorci Aigües de Tarragona.

El Cap de Salou constitueix un espai litoral d'alt valor al litoral tarragoní, essent una àrea costanera que permet la connexió natural entre l'interior del Camp i el litoral, albergant hàbitats i espècies de conservació prioritària a nivell europeu. La construcció del Bcn World suposaria l'artificialització completa del Cap de Salou i la impossibilitat de recuperar un dels últims espais litorals del Camp. A més a més, el projecte inclou la creació del Beach Club, un espai amb una platja exclusiva pels clients del Bcn World, una iniciativa que vulneraria clarament la Llei de Costes i l'accés lliure al litoral.

Grans concentracions de població en aquesta zona no fan més que accentuar el potencial impacte que tindria qualsevol accident químic (fuites de gasos, deflagracions o vessaments) al recinte petroquímic del polígon sud.

El grau de confiança que genera l'inversor del Bcn World, el grup Veremonte de l'especulador en cap Enrique Bañuelos, és absolutament nul. Promotor immobiliari, l'empresari va convertir-se en un dels grans símbols de la bombolla i, per tant, de l'especulació immobiliària i va ser un dels primers a patir la caiguda del totxo. En definitiva, no se n'espera res de bo al Camp de Tarragona.

Amb el projecte Eurovegas es prometien 260.000 llocs de treball, llocs que no s'han especificat ni concretat. El que sí que es va concretar era que es flexibilitzarien els convenis laborals i els horaris. El projecte Bcn World promet crear 20.000 llocs de treball directes i 20.000 més indirectes. Però no especifica com ni en quines condicions laborals, però aquestes no diferiran molt de les d'Eurovegas.

Ara diuen que el projecte inclourà un recinte dedicat a les Smart Cities i als vehicles elèctrics. Això és com instal•lar un parc fotovoltaic al recinte d'una central nuclear, d'una incoherència i absurditat extrema.

CiU fa anys que intenta portar a Catalunya models de macro-projectes. Així ho va intentar Jordi Pujol amb

Eurodisney, transformat finalment en Port Aventura. Avui dia, ambdós parcs temàtics, el francès i el català, estan en fallida i caiguda en picat al més estil Shambhala.

El Camp de Tarragona no necessita acollir l'autèntic Pla A del Govern, necessitem apostar per un model territorial basat en el turisme de qualitat i que reverteixi sobre el territori en forma de respecte pels valors naturals, culturals, agraris i identitaris, tot garantint l'eficiència de les infraestructures i equipaments actuals.

Més informació a http://aturembcnworld.blogspot.com/

Ara com sempre: Fora vaixells de guerra del Port de Tarragona!

Coordinadora Tarragona Patrimoni de la Pau
http://tgnapau.blogspot.com/

Amb la informació apareguda el 5 de març del 2013 als mitjans de comunicació, sobre el fet que el port de Tarragona estudia acollir vaixells militars nord-americans, hem retrocedit 16 anys en el temps.

Si a l'any 1997 Joan Miquel Nadal i Lluís Badia, en aquell moment alcalde de la ciutat i President de l'Autoritat Portuària, respectivament, van liderar una campanya que va incloure gestions amb autoritats militars de Washington i Madrid, per tal que Tarragona esdevingués seu logística dels vaixells de la VIa Flota dels EUA, ara serà Josep Andreu i Figueras, militant el mateix partit que els anteriors –Convergència Democràtica de Catalunya- qui donarà la benvinguda al "nou negoci".

Els arguments per impulsar la campanya es van basar, igual que ara, en suposats beneficis econòmics per a la ciutat que mai es van complir.

Posteriorment, aquests arguments van donar pas a d'altres que ens presentaven els vaixells de guerra com a garants de suposades operacions "humanitàries" i pel seu subministrament; de la mateixa manera avui. D'altra banda i com ha fet sempre, l'equip de govern de la ciutat es fa l'orni quan es refereix a "obligacions derivades de convenis bilaterals entre Estats". Abans, igual que ara, els arguments esmentats es van barrejar amb comèdies propagandístiques sobre voluntariosos marins que fan tasques socials.

L'experiència dramàtica de pobles com l'iraquià i l'afganès - convertits en víctimes de "danys col•laterals"- mostra la crua realitat i fa caure la disfressa: els vaixells i els seus tripulants no són més que eines de matar. Les escales que van fer i volen fer les embarcacions estan considerades de rutina, utilitzant els serveis portuaris per aprovisionament i per fer les reparacions que consideren adients, a banda d'operacions més opaques que, clar està, no transcendeixen.

La presència dels vaixells de la VI Flota dels EUA i de l'OTAN no ens agrada pel que suposa de militarització de la ciutat; per la inexistència de control sobre el seu tipus d'armament i amb la possibilitat que alguns siguin de propulsió nuclear. Per la nostra disposició a viure sense la "protecció" dels armaments; perquè no creiem en la força per a vèncer sinó més aviat en el diàleg per a convèncer; per la manca d'informació i el secretisme inherent a la lògica militar que, a més, comporten riscos importants per a la població. I perquè els conflictes armats continuen i volem un món sense guerres i sense exèrcits.

Pensem que la Pau i la seguretat dels nostres familiars, amistats, veïns i veïnes són massa importants per deixarles en mans dels polítics professionals, que sovint només es preocupen d'aconseguir quotes de poder per posar al servei dels seus interessos personals o de grup.

Ara com fa 16 anys, seguim diem ben fort: Fora vaixells de guerra del port de Tarragona.

Manifest de Jovent Llibertari

Jovent Llibertari
http://joventllibertari.wordpress.com

Jovent Llibertari, som un grup de joves autònom i autogestionat que té com a objectiu crear una organització juvenil llibertària que recolzi i s'estructuri al costat d'assemblees, col•lectius i ateneus llibertaris i altres moviments combatius i sindicats de base per tal de coordinar les lluites.

La nostra intenció és impulsar la creació de grups i assemblees arreu del territori per tal d'organitzar-nos, coordinar-nos i crear un teixit de grups d'afinitat. Considerem imprescindible crear, difondre i utilitzar noves maneres de lluita en tots els àmbits necessaris precisament perquè les formes de treball, dominació i opressió han canviat i s'han multiplicat.

Treballem des de l'àmbit acadèmic fins al món laboral amb l'objectiu d'arribar a totes aquelles persones que considerin que els abusos de l'Estat, els lobbies financers, les empreses i els sindicats majoritaris són un entrebanc per a la llibertat individual i col•lectiva.

Sabem que el futur està per fer i tot és possible. Cal eliminar les desigualtats existents, trencar amb el model social, polític i econòmic que les fomenta, lluitant per l'autogestió, l'educació lliure, uns mitjans de comunicació populars, un treball digne, el respecte mutu, per la llibertat i la solidaritat, per la igualtat de gènere, l'eliminació de les jerarquies, els autoritarismes, el sexisme, el racisme i la xenofòbia. Creiem que els mitjans per aconseguir-ho han de ser la denuncia pública, l'ocupació, l'acció directa, la conscienciació i l'enfrontament directe amb totes les formes d'opressió.

Funcionem de manera assembleària i lliure des de cada localitat, realitzant assemblees periòdiques per coordinar les nostres accions, campanyes i mobilitzacions.

Perquè la resposta col•lectiva no és possible o impossible. És necessària!

Som Anticapitalistes, Assembleàries, Autònomes, Solidàries i Anarquistes.

AureaSocial, un espai autogestionat a Barcelona

AureaSocial
http://www.aureasocial.org

AureaSocial és un espai de 1400 m2 obert i autogestionat on es desenvolupen diferents activitats i projectes relacionats amb la salut, l'educació i en general, amb l'autogestió de les nostres vides, un projecte de col•lectivització que es va presentar públicament el 20 de setembre de 2012. La campanya, amb el nom Fem-lo Comú, té com a objectiu la compra col•lectiva de l'immoble situat al carrer Sardenya 263 de Barcelona, per evitar que se'l quedi el banc i garantir el desenvolupament del projecte de caire social i assembleari, un espai obert a la revolució integral, en el marc de la Cooperativa Integral Catalana, iniciativa en transició per a la transformació social des de baix, mitjançant l'autogestió, l'autoorganització i el treball en xarxa. .

Cal tornar al «nosaltres», al fet comunal. Vivim un moment en què es destrueix l'ésser humà, perquè els projectes del poder s'aboquen a això, precisament. Ens imposen l'individualisme. Per això hem de crear el nostre cos social, no jerarquitzat, cal cercar camins per a la transformació integral amb l'impuls cap a allò col•lectiu. Des de l'afecte cal recuperar el fet comunal.

Per què AureaSocial

Ara fa un any i mig la família que portava a terme activitats en aquest espai va contactar amb la Cooperativa Integral Catalana (CIC) perquè no podien continuar mantenint l'espai i el van posar a disposició de la CIC perquè el pogués col•lectivitzar. Hi havien invertit 4 milions d'euros, amb una hipoteca de 2 milions d'euros, que amb l'arribada de la crisi no hi podien fer front. Es va iniciar un procés de transició que va comportar el lloguer al desembre de 2011 i una subhasta per 1.4 milions, que va quedar deserta, el gener de 2012. Des de llavors un banc espera que s'acabi el procés legal per agafar-ne la titularitat.

En paral•lel, el 16 de juny es va fer la inauguració oficial de l'espai i el projecte. El que es planteja, com a única opció viable, és la compra cooperativa de l'espai, per poder portar a terme el projecte públic cooperativista, un embrió del projecte públic de la Cooperativa Integral Catalana en diferents àmbits: salut, educació, habitatge, autoocupació, etc.

Des de les primeres assemblees va quedar clar que els dos eixos vertebradors d'AureaSocial eren els de la salut i l'educació. A poc a poc es va anar bastint la idea del sistema públic per agafar forma la idea de les oficines que s'han anat concretant en relació als temes que es tracten. Així hi ha les oficines d'educació, de salut, d'habitatge, de desobediència econòmica,… La idea bàsica del que plantegem, quan diem públic, és que han de ser accessibles per a totes les persones. És un caràcter transversal dels projectes d'AureaSocial, de manera que encara que es pugui proposar un cost en euros/ecos qui no pugui pagar tingui l'accés obert. Això és l'economia de la comunitat: totes les persones que ho senten fan seu un projecte per ajudar a fer-lo viable i no només les que necessiten accedir a un cert recurs o servei.

En aquest sentit, es xoca frontalment amb la propietat privada (hipoteques, lloguers) i/o de les administracions de l'Estat (per exemple els centres cívics, sota control polític de la política municipal).

Perquè un espai sigui col•lectivitzat és important el caràcter obert i assembleari del procés, que no és neutre políticament, però que és inclusiu, obert a la revolució integral, obert a les persones. A AureaSocial hi ha una assemblea general oberta el primer dimecres de cada mes a les 18:00 h.

Campanya per a col•lectivitzar l'AureaSocial

"Fem-lo comú" és el lema de la campanya de col•lectivització d'AureaSocial, espai obert a la revolució integral i projecte impulsat per la Cooperativa Integral Catalana, de la qual podeu trobar més informació a http://femlocomu.aureasocial.org una campanya per a garantir el desenvolupament d'aquest projecte de caire social, autogestionat i assembleari, que vol romandre com a bé comú.

Què és CASX?

CASX - "Cooperativa d'Autofinançament Social en Xarxa", és una cooperativa de serveis d'estalvi i finançament, de caràcter assembleari, autogestionada i sense ànim de lucre, que gestiona els estalvis dipositats i el finançament sense interessos.

Qualsevol persona es pot fer sòcia de ple dret, amb l'aportació d'una quota única de 15 euros i de 51 euros en el cas de col•lectius. Un soci pot fer dipòsits d'estalvi o donacions per a poder finançar projectes de caire social, cooperatius i autogestionats, individuals o col•lectius, que busquin un benefici pel bé comú i que siguin respectuosos amb el medi ambient.

Més informació a http://www.casx.cat

Què entenem per col•lectivitzar?

Entenem per col•lectivitzar l'acció conjunta de convertir un recurs de propietat estatal o privada en una forma de propietat diferent, la propietat comunal, que es posa al servei del bé comú amb l'objectiu de generar un benefici col•lectiu. Un espai col•lectivitzat és un bé comunal obert a la comunitat i a la ciutadania, autogestionat i d'ús comú per tothom, que s'autoorganitza col•lectivament segons els principis assemblearis.

Què és i com funciona el fons de col•lectivitzacions?

El fons de col•lectivitzacions és una eina financera que impulsa CASX, un fons d'estalvi o inversions socials destinat a la col•lectivització d'immobles. Els immobles que siguin escollits, hauran de ser espais oberts i d'ús comú que funcionin de manera assembleària. És el cas d'AureaSocial, el primer immoble que ens porta a arrancar el fons de col•lectivitzacions.

Les persones que ho desitgin podran realitzar aportacions a aquest fons i quan aquestes aportacions siguin suficients per arribar al valor de compra de l'immoble, permetran la seva adquisició de forma col•lectiva

El fons es crea a partir de les aportacions d'estalvis de les persones interessades que passen a formar part del capital social de CASX. El capital del fons està dividit en fraccions de 100 € que denominem títols de col.lectivització i els participants al fons podran fer les aportacions que desitgin sempre que siguin múltiples d'aquesta quantitat.

Per tal que el fons tingui un nivell de liquiditat adequat, junt amb el fons es posa en marxa un mercat secundari per a la compravenda de títols de col•lectivització, de manera que quan una persona que hagi fet una aportació vulgui recuperar-la, podrà fer-ho quan hi hagi una altra persona que vulgui fer una nova aportació.

El fons, igual que la resta de projectes de CASX, opera sense interessos, per tant, les aportacions no generen una retribució dinerària. CASX promou la rendibilitat social dels estalvis dels seus socis i els ofereix els serveis de la seva Oficina de Reducció de Despeses, on poden aprendre a gestionar millor les seves despeses, generant dinàmiques alternatives al consumisme des d'una perspectiva de decreixement. Aquesta idea proposa un nou paradigma, on el suport mutu és la base de la rendibilitat, no des d'una prespectiva monetària sinó des de la participació activa, cooperativa i social.

Com es pot adquirir un títol de col•lectivització?

Al web de http://femlocomu.aureasocial.org hi ha una imatge gràfica per visibilitzar els fons que es porten recollits per la campanya de col.lectivització d'Aureasocial.

Igualment, per adquirir un títol de col•lectivització podeu omplir el formulari que trobareu al següent enllaç http://fons.casx.cat on quedarà registrada la vostra alta.

Si ja sou soci@s de CASX, és necessari omplir el formulari corresponent al fons de col.lectivització i realitzar només l'aportació pels títols que vulgueu, i no cal que torneu a pagar la quota de soci@.

Si encara no sou socis de CASX, i solament participareu en el servei del fons de col•lectivització, no tindreu que pagar la quota d'alta sencera, només el 2% del que aporteu al fons, fins a un màxim de 15 euros, (que és la quota del soci indivdual que té dret a fer dipòsits convencionals). Per exemple, per un títol (100 EUR), l'alta seran 2 euros.

Una vegada rebuda l'alta, ens posem en contacte amb vosaltres per confirmar les dades i el número de títols demanats, i us donarem la informació necessària per ingressar la quantitat corresponent.

Com ajudar a difondre la campanya?

* Tota la informació sobre la col•lectivització està disponible al web http://femlocomu.aureasocial.org
* També pots difondre un video que explica AureaSocial i el fons per col•lectivitzar-la http://vimeo.com/49859289
* Pots organitzar una presentació de la campanya.
* També pots explicar-li tu mateix@ a alguna persona que creguis que pot col•laborar amb el fons de col•lectivització i donar-li l'enllaç per inscriure's (http://fons.casx.cat)
* Per qualsevol dubte o proposta escriu-nos a femlocomu@aureasocial.org , truca'ns al 935535611 o passa't per AureaSocial C/ Sardenya 263, Barcelona.

Un projecte de la Cooperativa Integral Catalana

La Cooperativa Integral Catalana (http://www.cooperativaintegral.cat) és una iniciativa de transició, que promou un procés de transformació social per construir un nou model de societat des de baix, recuperant les relacions humanes afectives, de proximitat i basades en la confiança. Les diferents persones, col•lectius, projectes i iniciatives que participem en ella, ens organitzem treballant en xarxa, i construïm un entramat de relacions que es basen en el suport mutu, desenvolupant l'autogestió en tots els àmbits de la vida com a forma de cobrir les nostres necessitats materials i immaterials.

AureaSocial és un projecte autònom d'iniciativa col•lectivitzada promogut per la Cooperativa Integral Catalana, una de les múltiples iniciatives que s'interrelacionen en xarxa, connectades i disperses en el territori.

Més info en els webs:
Fem-lo Comú http://femlocomu.aureasocial.org
AureaSocial http://www.aureasocial.org
Cooperativa Integral Catalana http://www.cooperativaintegral.cat
Cooperativa d'autofinançament social en Xarxa http://www.casx.cat
Revolución Integral http://integrarevolucio.net/
Sistema de Salut Pública Cooperativista (CIC) http://salut.cooperativaintegral.cat
Iniciativa "Derecho de rebelión", per la desobediència econòmica http://www.derechoderebelion.net
RADI – Revolució – Acció – Desobediència – Integral http://www.radi.ms
Campanya "La desobediència no hi cap a la presó" http://www.coopfunding.net/
Bloc personal d'Enric Duran http://enricduran.cat/

DINAMITA DE CERVELL

Salvador Seguí o les tres vides d'un anarcosindicalista (sindicalisme, revolució, hegemonia i frontpopulisme, primera part)

Xavier Domènech
Professor d'Història Contemporània de la Universitat Autònoma de Barcelona

"Som l'embrió polític d'una futura constitució dirigent"
(Salvador Seguí, 4 de setembre de 1920)

"Ellos buscan el aprovechamiento de todas las energías, poniéndolas al servicio de una voluntad, y nosotros, en la multiplicidad y desarrollo de las voluntades libérrimas buscamos la energía colectiva, que no ha de ser una cosa determinante de nuestra actitud, sino, al contrario determinado por ésta"
(Salvador Seguí, 13 de desembre de 1921)

S'aixecà i es decidí a parlar. Abans que ho fes ell ja ho havien intentat Simó Piera, representant als sindicats de la construcció, Díaz, com a representant de tota la federació catalana, en Gironés, cap dels tramviaires, i Francesc Miranda en nom dels presos recentment alliberats. Tots ells havien fracassat. Es trobaven enmig de la multitud més gran que, en forma d'assemblea, havia tingut mai davant per davant un sindicalista. Vint mil persones es trobaven aquell 19 de març de 1923 reunides a la Plaça de les Arenes de Barcelona.

Feia ja 44 dies que durava la vaga de la Canadenca. Un conflicte que, començant a la Canadenca, havia portat a la paralització total i absoluta de la ciutat. Una demostració de poder inusitada que el govern havia intentat aturar al declarar l'estat de guerra el 13 de març i el Capità General de Catalunya, Milans del Bosch, al decretar la militarització dels vaguistes. Un decret, aquest últim, que mai veié la llum degut a la pràctica de la censura roja, duta a terme el Sindicat d'Arts Gràfiques, que impedia la publicació de qualsevol mesura contraria als obrers. Finalment el govern s'havia doblegat: el 17 de març s'acorda la readmissió de tots els vaguistes, un augment general de salaris, la llibertat del presos, el cobrament de la meitat del mes en el que els treballadors havien estat en vaga i la consecució de les 8 hores. No sols a la Canadenca, no sols a Barcelona, no sols a Catalunya. L'11 de març el govern del liberal Romanones decretà la implantació de les 8 hores a tot el sector de la construcció i el 3 d'abril s'estenia al total dels oficis. Espanya es convertia així en el primer país del món on la vella aspiració obrera del segle XIX transmutava en una realitat. El que semblava impossible havia esdevingut cert. Però els reunits aquell dia, volien més, molt més. Es tractava d'acceptar l'aconseguit o anar més endavant i més endavant només hi havia la revolució. Els que havien parlat fins llavors en aquella assemblea apostaven per acceptar l'aconseguit, no es creien amb forces per anar més enllà. La resposta no era altra que una cridòria eixordadora contraria al pacte que apagava la seva pròpia veu. Fou llavors quan Seguí es decidí a agafar la paraula, malgrat semblar del tot inútil.

Tenia una forma molt particular la seva oratòria. Malgrat tenir una veu extremadament greu i forta, sempre començava parlant baix, amb molta suavitat. Li fou indiferent en aquest cas que els crits encesos dels reunits encara fessin més inaudible el que ell deia. De fet, a qui no li era pas indiferent era als propis reunits, ja que l'acusaven de quelcom que en realitat no sabien ni si havia dit. Començaren a callar per sentir-lo. Lentament el silenci s'anà apoderant de la multitud reunida a la plaça. També lentament, a mesura que el silenci creixia, la veu de Seguí es feia cada cop més present, augmentava el to i la seva força. L'escena, segons els testimonis, deixà un impacte inesborrable en la memòria dels presents: una plaça absolutament emmudida davant d'uns dels oradors més potents que mai havien vist i que mai més veurien. Fins i tot un personatge tan elitista com Eugeni d'Ors, present en aquell instant de la nostra història, quedà absolutament fascinat per la figura del Noi del Sucre i convençut d'estar escoltant entre els carrers una cançó que afirmava entre llums d'incendi, potser, però també entre llums d'aurora: C'est la lutte finale (1) [1].

Una oratòria que afrontà el problema amb tota la seva força: Ho tenim tot guanyat, som els amos del carrer, però demà, demà què farem? La fortalesa d'aquell moviment era Barcelona, però Barcelona era també el seu límit. Portar la confrontació amb l'Estat i la patronal només des de la Rosa de Foc, per poderosa que aquesta pogués semblar, no podia significar altra cosa que la derrota i ara el que calia era guanyar. La plaça ho acceptà i és en aquest moment i en aquest instant que Salvador Seguí esdevé no tan sols un líder sindical i anarquista conegut, ja ho era com a mínim a Catalunya, sinó probablement el sindicalista amb més anomenada arreu d'Espanya i des del passat fins al nostre present: un referent que traspassa el temps en la memòria de les lluites de les classes populars.

Tenia 35 anys i en aquell moment la seva vida es situa en una cruïlla transcendental. La de ser el principal dirigent de la principal organització de masses de tot l'Estat que ha de donar respostes a unes problemàtiques que anaven molt més enllà del sindicalisme. En aquells moments la CNT catalana, que tot just comptava amb 15.000 afiliats el 1915 i 73.868 a principis de 1918, agrupava a 345.000 cotitzants a principis de 1919. Ben aviat en serien ja mig milió només al Principat. Cap altre partit ni organització social se li acostava. El principal partit de masses a Espanya, el PSOE, comptava amb 21.000 militants a tot l'Estat i la UGT aconseguí arribar durant aquest període a un màxim de 240.000. De fet, tampoc mai més l'organització confederal tornaria a reunir aquesta xifra. Tan sols en el marc de la Guerra Civil, i en aquest cas en un context on la sindicació fou decretada obligatòria, retornà a les xifres de 1919. Les victòries en els conflictes, algunes tan perdudadores com el decret de les 8 hores, i l'abrumadora superioritat organitzativa del sindicalisme, es podia considerar l'èxit més absolut d'una nova generació de sindicalistes que tot just ara travessaven la frontera de la trentena.

De l'anarquisme a l'anarco-sindicalisme: l'aposta sindical

Els Seguí, Pestaña, Peiró, Quemades o Viadiu, entre d'altres, conformaren una generació extremadament singular. Formats sota el record dels luctuosos processos de Montjuïc de 1896, que portaren a la detenció i tortura de gairebé mig miler de militants de l'obrerisme d'arrel llibertària; fe-

ren els seus primers passos militants durant la vaga general de Barcelona de 1902 que, entesa com un acte insurreccional portà a l'aïllament de l'anarquisme, i la Setmana Tràgica de 1908. Període en el qual Barcelona fou coneguda internacionalment com la Rosa de Foc i en el qual aquesta generació aprengué de les insuficiències de l'anarquisme existent. Entès aquest com la combinació d'una activitat tancada en grups d'afinitat amb la pràctica insurreccional en moments propicis. Fou precisament la certesa del fracàs d'aquest model d'on sorgí el seu compromís sindicalista com a espai de contacte i treball amb la classe obrera. Aquest es covà en el marc de la recent creació de Solidaritat Obrera el 1907 i es desenvolupà en el marc de la Confederació Nacional del Treball creada a Barcelona el 1910. Fou en aquest espai on, a partir de 1914, aquesta generació començà a prendre el relleu assumint la direcció progressiva del sindicat. No sense certes ruptures que tingueren el seu principal moment de visualització amb la polèmica que va desfermar el Manifest del 16. Text que postulava el suport de l'anarquisme internacional a la Triple Entente contra els imperis centrals en el context de la Primera Guerra Mundial, impulsat per personalitats com Kropotkin, Jean Greve o Paul Reclus, tingué el suport de destacats anarquistes de la Península, com Federico Urales o Tarrida. Fou Seguí, acompanyat per la nova generació de sindicalistes, el que des del càrrec de secretari de l'Ateneu Sindicalista, organisme que fomentava la introducció dels anarquistes en el sindicalisme, atacà les posicions probel·licistes, propugnant en tot cas la necessitat d'impulsar processos revolucionaris per acabar amb la guerra.

Però la principal marca d'aquesta nova generació fou la innovació en el camp del sindicalisme. Procés en el qual Salvador Seguí, conegut com el Noi del Sucre, jugà un paper central. Triat president de la Federació del Ram de la Construcció de Barcelona el gener de 1915, impulsà el nou model de sindicat únic. Fins llavors l'articulació dels treballadors es feia segons l'ofici que realitzaven en el marc d'una indústria o obra, model que portava a un conflictivitat en el marc de l'ofici. Amb la nova proposta els obrers s'organitzarien, independentment de l'ofici o la categoria laboral, en un sol sindicat d'indústria i de ram, protagonitzant també una conflictivitat conjunta en aquests nivells. La innovació fou exitosa en el sentit que les vagues d'indústria i ram bloquejaven completament la producció, establien una forta solidaritat entre les diferents realitats laborals i aconseguiren notables millores pels treballadors. Fou precisament aquest èxit el que impulsà al Noi del Sucre primer a la direcció de l'Ateneu Sindicalista i, posteriorment, a la secretaria general de la CNT catalana durant el Congrés de Sants de 1918. Congrés on el model de Sindicat Únic fou establert obligatòriament per tots els rams de la producció catalana. Malgrat les resistències que aquesta innovació trobà entre diversos sectors de treballadors, i en termes ideològics des del camp de l'anarquisme individualista representat en aquest cas per Federico Urales, el convenciment de que l'acció conjunta i integrada estava assolint importants conquestes, comportà la seva acceptació final. El Sindicat Únic era en aquest sentit una aposta forta per la unitat de la classe que anà acompanyada per mesures com la lluita contra el treball dels menors, la sindicació de les dones, la prohibició de realitzar hores extres mentre hi haguessin treballadors aturats i l'impuls d'un jornal únic per tots els treballadors i treballadores. (2) [2] El que va seguir a aquesta transformació fou el creixement imparable de la CNT a partir d'aquell Congrés fins a arribar al mig milió d'afiliats, les successives victòries en els conflictes i la coronació final que es produí amb el resultats de la vaga de la Canadenca. Sense l'emergència d'aquest nou tipus de sindicalisme és incomprensible l'hegemonia que exercirà l'anarcosindicalisme al llarg d'aquest anys entre les classes populars catalanes, ni la mateixa potència que adquirí la nova generació de dirigents, entre els que destacava clarament Seguí, però ells no eren tan sols sindicalistes.

Extrem, aquest últim, que Seguí sempre deixà clar. Amb l'acció sindical "Nosaltres estem produint en l'obrer la set d'una vida millor i, d'altra banda, el foc humà dels cors que se senten iguals, que s'endevinen iguals els uns amb els altres. L'emoció de la igualtat (…) Anem a l'associació, al comunisme, a garantir el dret a la vida (…) Creats els organismes per resistir bé poden ells mateixos bastar-se per atacar." (3) [3] L'objectiu no era altra que la transformació radical de la societat, car "De què servirien tants esforços i afanys si la responsabilitat d'aquesta força, si la capacitat d'aquesta força no fos altra que la d'aconseguir una ral més i una hora menys. Hi hauria la compensació de tants esforços amb això? De cap manera companys; i aquí hem de parlar amb tota la franquesa, amb tota la sinceritat. Nosaltres anem, com deia anit el company Pestaña, al comunisme; anem a la socialització de tost els béns de la terra." (4) [4]

Però, com es feia una revolució? Aquest era el problema que Seguí plantejava davant de l'assemblea de les Arenes el 1919. Aquest és el problema al qual intentà donar una resposta teòrica i pràctica, en un procés de maduració que el portà més enllà de Catalunya i cap a un anarcosindicalisme ple.

El Seguí revolucionari

La concepció inicial de Salvador Seguí, com la dels seus companys, sobre la revolució és encara molt deutora de l'anarquisme del segle XIX. Difícilment podia ser d'altra manera en una generació que no havia viscut mai cap intent real de revolució. Els intents insurreccionalistes en el marc d'una vaga general, entesa de forma mítica com el moment de la realització de la justícia i de la construcció de la Nova Jerusalem a la terra, era el seu únic referent en aquest camí. Certament el sindicalisme revolucionari ja havia pres carta de naturalesa amb la "Carta d'Amiens" de 1906 de la CGT francesa i la seva influència havia impregnat de forma indefugible l'ADN fundacional de la mateixa CNT. Aquesta nova formulació es basava en un credo que intentava superar els marcs ideològics existents fins llavors. No es postulava en aquest sentit com una nova ideologia, sinó com una estratègia que feia dels sindicats apolítics i de masses l'òrgan alhora de defensa i d'ofensiva de la classe: l'única eina possible de la revolució. També era cert que aquest nou credo havia marcat els debats del Congrés Internacional Anarquista d'Amsterdam de 1907. En ell, no s'havia arribat a cap conclusió clara, i de fet part de l'anarquisme seguia rebutjant el sindicalisme com a eina de transformació social, però també en ell una nova corrent prengué força: l'anarcosindicalisme.

En el pas de l'anarquisme a l'anarcosindicalisme Seguí, com els seus companys, arribà a la pràctica sindical, entenent-la com el principal espai de treball de masses i com a eina de resolució dels problemes més immediats d'una classe, la obrera, a la qual pertanyia. Tanmateix, cap de les noves concepcions que es trobaven en aquell moment a debat havia tingut una pràctica real de procés revolucionari i totes elles es movien encara en el camp d'una profunda abstracció. El mateix Noi del Sucre, en els seus textos de 1916 i principis de 1917, concebia ja clarament la potència del sindicalisme de masses com a eina d'unió de tota la classe, més enllà de les diverses afinitats ideològiques que hi havia en el seu si. També observava com l'organització obrera era un principi en el present de la possibilitat d'una nova societat en el futur. Una societat on la producció i la distribució estigués en mans dels sindicats. Però era més dubitatiu sobre la possibilitat que el sindicat s'establís com l'element activador del procés revolucionari. En definitiva, segons les seves paraules, entre marxisme, anarquisme o sindicalisme "hoy, nadie, que sea honrado, intelectualmente hablando, puede afirmar en què forma van a realizarse los nuevos valores que el socialismo trata de establecer como normas de vida en la conciencia colectiva de los pueblos." (5)[5]. En el moment que opinava això acabava de complir trenta anys i la revolució estava a punt de deixar de ser una debat teòric per ell.

La gran guerra que assolava Europa, que havia comportat l'amassament de grans fortunes entre les classes dirigents catalanes i espanyoles, començava a afectar a les classes populars de la Península. Una situació on, per Seguí, "Arribada l'hora de les grans crisis, pot ser que arribi també l'hora de la gran justícia; la imprevisió, l'egoisme, el lucre, la rapinya i el desenfrenament han estat en aquests moments els mitjans pels quals el capitalisme ha volgut conservar el poder. Nosaltres veiem ja com a presagi de tragèdia, que de tots els racons d'Espanya la veu del poble protesta airada; nosaltres veiem, allà al lluny, com es va dibuixant, confusa però enorme, la silueta del poble que avança; són els exercits de la fam; són els desemparats que tractaran de destruir l'imperi de la injustícia." (6) [6]

El regust del que havia estat un dels grans oradors de la França de principis de segle, el socialista Jean Jaurès, en tots els discursos de Seguí durant aquest període amagava quelcom més que una esperança. El nous dirigents de la CNT estaven impulsant una aliança amb el seu sindicat rival, la UGT, seguint la idea de que el primer era la unitat de la classe, que ja havia donat els seus primers fruïts el desembre de 1916. El dia 18 d'aquell mes es produïa a Espanya la primera vaga general de 24 hores contra la carestia de la vida amb un amplíssim seguiment. Era el principi del camí que havia de portar a la vaga general revolucionaria.

Era, tanmateix, una revolució encara pensada en termes de sistema polític. L'objectiu més clar era acabar amb el vell sistema de la Restauració i el model seguia sent deutor de la vaga general com moment revolucionari i no com una anella més d'un procés més llarg i complex. Els possibles aliats en aquells moments per assolir tals objectius eren les Juntes Militars i l'Assemblea de Parlamentaris. Els primers, afectats per la pèrdua de poder adquisitiu en un context inflacionari i per les reformes que havien comportat una pèrdua de privilegis de l'oficialitat, s'havien manifestat contra el govern el juny de 1917 utilitzant una retòrica regeneracionista que semblava prometre un possible compromís amb la fi del règim de la restauració. L'Assemblea de Parlamentaris per la seva banda es reunia el 19 de juliol a Barcelona conformada per republicans, liberals, radicals i capitanejada per Cambó i la Lliga Regionalista amb la demanda d'anar cap a unes Corts Constituents que acabessin també amb el sistema polític existent. En aquest context semblava que una vaga general podia ser el preludi de la caiguda del sistema i la conformació d'un nou govern pro-

visional. Tanmateix, quan la CNT i la UGT decretaren la tan esperada vaga revolucionaria el 13 d'agost de 1917, al llarg dels tres dies que va durar, es féu palès que estaven sols. Els militars, en els quals havien posat tantes esperances tant els republicans com els catalanistes, acabaren pactant amb el govern i reprimint els treballadors i l'Assemblea de Parlamentaris posteriorment quedà en un no res al integrar a la burgesia catalana al poder via l'anomenament de Cambó com a ministre. La vaga acabà amb 70 morts, 2.000 empresonats, entre els quals els seus principals organitzadors. Seguí es pogué escapar de la repressió fugint a França.

Totes les previsions havien fallat. El Noi del Sucre, malgrat restar amagat en aquells moments, tanmateix seguia mantenint la confiança en una revolució propera. Els vents revolucionaris que venien d'Europa i l'esclat de la Revolució Russa de febrer de 1917 mostraven que es vivien temps on "els pobles tenen l'orgull de viure un dels moments més emocionants de la seva història (…) no són els d'avui moments per vacil·lacions (…) Ha passat el xàfec però no la tempesta que, tard o d'hora, esclatarà." (7) [7]. Un moment on, tanmateix, "La resurrecció es farà, no per miracle sinó per obra de la voluntat (…) Jo sé que el baptisme de sang és més fecund que el de les sagrades aigües del Jordà. Jo sé que les bastilles s'ensorren per l'audàcia del pensament i no pas per l'eco dels déus. Jo sé que la història s'escriu amb el cos adolorit i esclatant l'avenir (…) Jo sé que, en aquestes hores, a les presons i els presidís d'Espanya fins i tot les pedres mil·lenàries parlen llenguatge rebel i humà. Jo sé que la ruta és infinita, però sé també dels deserts inhospitalaris i dels climes insuportables, i amb l'esforç de cadascú i de tots urgeix que els travessem el més aviat possible. (…) Jo sé que hem empres el camí i que es saludable caminar." (8) [8]. I és partir d'aquest instant, i de la constatació que calia travessar el desert fet del fracàs de 1917, que començà a madurar en Seguí ja no una revolució per transformar el sistema polític, sinó una revolució de classe. Una revolució que es faria segons els paràmetres d'un sindicalisme revolucionari molt més madur i complex ja no del que el propi Seguí havia absorbit en els seus anys formatius, sinó del que s'havia establert en els seus documents fundacionals. La veu abrandada i emfàtica de Jaurès es va anar apagant, mentre ell anava teixint la seva pròpia veu.

El primer problema que hagué d'afrontar la reflexió seguidiana era l'abandonament de tots els esquemes heretats del segle XIX sobre la realització el procés revolucionari: quina seria l'eina de la transformació social i en que consistiria exactament aquesta transformació, eren els grans interrogants a respondre. En aquest sentit, en el míting de clausura del Congrés de Sants de 1918, es plantejà clarament i amb urgència que "El problema que han de plantejar-se després de l'estocinada universal no el resoldran els governs capitalistes perquè ja la consciència dels treballadors no permet que s'els enganyi. Però encara amb més urgència, de les cendres del món antic emergia el repte de construir-ne un de nou que tal vegada nosaltres, en aquests moments, tampoc no podríem resoldre'l si ens exigissin la responsabilitat de fer-ho." (9) [9] Marc en què era necessari per Seguí constituir el proletariat en una gran organització de masses i en què la idea de provocar vagues generals com a moment insurreccional anava quedant en segon terme. I, certament, amb poc temps l'eina com a mínim en termes organitzatius estava constituïda, com es féu palès durant la vaga general de la canadenca de 1919, però ho estava tan sols a Catalunya. Aquesta havia estat la força i el límit d'aquella vaga que no es pogué dur més enllà. De fet, quan s'intentà, amb una nova vaga general el 24 de març de 1919, aquest cop declarada a tota la província de Barcelona a Lleida, Girona i Palafrugell, el resultat no fou altre que la suspensió de totes les garanties constitucionals i la declaració de l'Estat de Guerra que es mantingué fins el 13 d'agost amb més de 400 militants detinguts.

Resultat que portà als dirigents catalans, assenyaladament en aquest sentit a Seguí i a Pestaña, a iniciar una amplia campanya per estendre l'organització per tot l'Estat. Com afirmava a Madrid l'octubre de 1919 "de poc en serviria que aquesta força immensa, que se sosté per la tenacitat i la convicció del proletariat català, quedés tancada solament en els murs d'allò que se'n diu Catalunya." (10) [10] Campanya que, en el context de la celebració del Congrés de la CNT el desembre de 1919 al teatre de la Comèdia de Madrid, ben aviat començà a recollir els seus fruïts amb el creixement de l'organització a Espanya. Però el creixement per si mateix no era res sense un model revolucionari i en aquest sentit la proposta de Seguí ja era clara: "El Sindicat únic ve a ser la preparació col·lectiva, ve a ser la preparació professional perquè en el moment donat de la possibilitat d'una transformació social, aquesta capacitat col·lectiva i professional sigui la garantia que les altres classes socials sàpiguen precisament com nosaltres anem a fer aquesta transformació i anem a apoderar-nos-en (…) Volem el Sindicat Únic perquè els nostres companys sentin la dignitat de la seva professió; volem el Sindicat Únic, perquè siguem forts i siguem indestructibles; volem el Sindicat únic, per fer una tasca néta, realment revolucionària."(11) El sindicat era ja l'alfa i el omega de la concepció de Seguí. L'eina de resistència, l'eina de transformació de la realitat, i l'eina de construcció de la societat futura on els sindicats organitzarien la producció, distribució i el consum d'una societat sense Estat ni capitalisme. És més, fins i tot admetia una fase de transició, similar a la dictadura del proletariat marxista, on "La dictadura, admetent que per anar del règim burges la comunista ens calgui passar-la, ha de ser exercida pels sindicats."(12)

Per assolir aquesta transformació, que tenia com a peça nuclear el sindicalisme, segons el Noi del Sucre feia falta tanmateix una àmplia política d'aliances de classe i una profunda obra educativa i preparatòria. En el primer sentit, en un moment en què estava sobre la taula la proposta de fusió de la CNT i la UGT, rebutjada clarament en el Congrés de la Comèdia de 1919, però no tan clarament per Seguí, calia anar cap una aliança de classe bassada en els sindicats. Una aliança que alhora havia de sostreure la influència del PSOE sobre la UGT, car "Els nostres mètodes de lluita són completament diferents de la burgesia i el nostre camp d'acció ha de ser diferent també." (13) [13], apartant-se de la lluita parlamentaria i de la forma d'organització partidària. Es tractava en aquest sentit d'articular una amplia alternativa sindical que assegurés la unitat de la classe i la possibilitat tant de fer la revolució com d'articular la societat futura. A partir d'aquesta unitat de la classe obrera es feia necessari també establir connexions amb "els treballadors de la intel·ligència" , és a dir els professionals liberals i tècnics, i els camperols per garantir la possibilitat d'articulació de la gran alternativa al sistema imperant fins llavors. (14) En el segon sentit, el de l'educació, que no es deixarà d'ampliar en les futures reflexions de Seguí, calia constituir dins de cada Sindicat Únic amb els treballadors de la intel·ligència escoles, "ja que el moment urgeix i la Història ens empeny a estar suficientment capacitats per donar una puntada de peus a tot aquest edifici social corcat que ens encadena, que ens tiranitza, que ens mata, precisament perquè nosaltres volem viure una vida lliure i noble, perquè nosaltres volem, per damunt de tot, el regne de la justícia social damunt de la terra."(15)

El camí de la revolució es presentava com a imminent pel Noi del Sucre en aquells moments i per tant també era urgent superar totes les insuficiències organitzatives i de projecte. Però era un camí traçat. Els dubtes sobre quina havia de ser l'eina revolucionària, els sindicats, s'havien esvaït completament, malgrat l'atracció que el model bolxevic, el d'una revolució triomfant, exercia sobre tots els revolucionaris europeus. Per Seguí, "La nostra actitud enfront de la Revolució Russa, ultrapassant els límits de la simpatia, és la dels aliats disposat a defensar-la de totes passades. Però això ens obliga a la submissió (…) ni a l'acceptació integrals dels mètodes emprats pels comunistes de l'ex-imperi del Zar."(16) De fet, l'admissió explicita de les diferents vies de cada poble per arribar al comunisme, no es sostreia també d'una crítica, que accentuarà en temps posteriors, a les insuficiències del processos revolucionaris alemany, hongarès o rus que es vivien en aquells moments. Crítica que es centrava, més enllà del problema de l'Estat, en el fet que realitzaven la construcció del socialisme no des de la mateixa esfera del mode de producció, partint així dels sindicats, sinó des de l'organització política i institucional que per ell era una herència de l'antic món. (17) Els plantejaments de Seguí i del nucli d'una part dels dirigents de la CNT catalana s'inscrivien així plenament en els debats que estaven protagonitzant les esquerres radicals europees, majoritàriament ja enquadrades dins del comunisme bolxevic en aquells moments, a l'entorn del conselisme i el sindicalisme. Només hi havia dues diferències radicals davant dels plantejaments italians, francesos o holandesos: en el cas català i espanyol aquest debat estava pilotat des d'una part de l'anarquisme, cosa que explica que no fos recollit en la codificació d'aquesta discussió produïda posteriorment bàsicament per intel·lectuals d'arrel marxista; en el cas català i espanyol el debat i les propostes sobre el canvi revolucionari no eren protagonitzats per una minoria del moviment social i polític, com era el cas de la resta d'Europa, sinó per l'organització majoritària del moviment obrer.

La maduració d'aquest projecte visqué tanmateix un canvi radical de context. A partir de 1920, en una situació similar a la que es visqué a la resta d'Europa, l'onada revolucionària inaugurada amb la finalització de la Primera Guerra Mundial deixà pas a la reacció conservadora. Situació en la qual emergeix el Seguí més desconegut, mal interpretat i també, probablement, el més interessant. Usualment aquest desconeixement o esbiaixament interpretatiu s'ha basat en la consideració de que Seguí fou bàsicament una home d'acció, un activista, i que ens deixà un llegat faltat de reflexions. El fet, contràriament, és que en els pocs anys de vida que li quedaven a aquell obrer manual sense una formació educativa sistemàtica, produí una densa i rica reflexió. La nova situació que s'estava vivint el portà a una actualització extraordinària del projecte revolucionari. Actualització que en molts sentits els moviments revolucionaris europeus encara tardarien més d'una dècada a incorporar, un cop el feixisme havia esdevingut una realitat indefugible.

>> Les notes bibliogràfiques es publicaran en la segona part de l'article al pròxim número de la revista

>> Contraanunci

L'Àngels s'ha mort, l'Àngels vola

Jordi Martí

A les 11 del matí del diumenge 7 d'abril del 2013, es moria l'Àngels Rodríguez, militant de la CGT i Presidenta de la Fundació Salvador Seguí, companya i ànima de mil coses dins dels mons anarcosindicalistes aquests que transitem i on vivim algunes i alguns. El càncer contra el que lluitava li havia guanyat la partida.

L'Àngels no era cap cara amable ni una dona suau de tracte a primera vista però sí que es mostrava com una magnífica persona, bona fins a l'extenuació quan la tractaves més, però que no aguantava de cap de les maneres els capellans ni els qui es neguen a pensar i només repeteixen tòpics, més quan aquests es disfressaven de llibertaris. I suposo que per això ens enteníem tan bé en moltes coses, tot i que la nostra relació personal va ser escadussera i concreta, sotmesa majoritàriament a projectes seus en què em feia participar i que jo acceptava per complaença mútua. De fet ens vam conèixer una mica més a partir d'una editorial que jo vaig escriure a un "Catalunya" en què jo l'atacava durament perquè havia llençat una revista a la brossa perquè incloïa la paraula "Nadal" a la portada. El debat i la controvèrsia ens va apropar i ens va fer còmplices en moltes discussions més, tot i que per sort mai no vam estar d'acord en gairebé res. Això sí, coincidíem en pràcticament tot.

Ens vam conèixer a CGT, és clar. Ella era presidenta de la Fundació Salvador Seguí i ho era per convicció i perquè sabia que podia fer-ho. Exigent fins al final, combativa i allunyada dels tòpics, crítica com qui més amb qui només sabia repetir clixés... l'Àngels era molta Àngels. Ho era tanta que preferia un bon enemic que un amic imbècil, sempre. I això a mi m'apassionava. Havia estat Secretària de Comunicació de la CNT de Catalunya quan Ramon Barnils dirigia la "Soli" i m'explicava que si Barnils havia acceptat havia estat en part perquè ella li feia d'escut, s'encarregava de dir als vells confederals que no vinguessin a amoïnar i a queixar-se a la redacció de la "Soli" o del "Catalunya", que fessin alguna cosa, que curressin i que si no era així que callessin, "colla de ganduls"...

Vam coincidir en moltes ocasions i en alguns projectes, com la publicació dels seus textos sobre la lluita de les dones per la seva existència en forma d'articles al "Catalunya" o amb la proposta de contrastar articles històrics de i sobre la CNT amb opinions d'activistes socials actuals sobre els mateixos temes de què parlaven els anarquistes d'abans.

El darrer cop que la vaig veure va ser perquè va venir a fer-nos de guia personal a l'exposició sobre els cent anys de l'anarcosindicalisme, en el centenari de la creació de la CNT. Eren una exposició i unes jornades que ella havia comissariat de forma molt intel•ligent i sense deixar que la cosa esdevingués d'autoconsum, per això va fer l'exposició central al Museu d'Història de Catalunya, per exemple. L'Àngels n'estava molt contenta i realment l'exposició, les publicacions i tot plegat feia goig. Estava tan contenta que ens va guiar per l'exposició enfotent-se'n de mitja exposició i de la pràctica totalitat de l'anarquisme peninsular i de la seva història. Per què ho feia? Doncs perquè tenia clar que tot i que calia conèixer d'on veníem no volia convertir de cap de les maneres el propi passat en altar de res. I jo l'aplaudia i l'aplaudeixo per aquesta actitud.

La seva tesi doctoral, de què parlava però no acabava mai perquè la vida se li emportava massa temps, havia de ser sobre Salvador Seguí, i era, ja ho sabem totes i tots, imprescindible, com ella mateixa, com tot el que bellugava i portava entre mans. Avui l'anarcosindicalisme perd l'Àngels i amb ella una forma de veure l'anarquisme de forma oberta, lluny fins i tot de la paraula, lluny de dogmatismes i d'imbecil•litats en què moltes i molts viuen segurs en les seves inseguretats. Una altra gran persona que se'n va i que ens deixa un buit que caldrà omplir amb algú altre que sigui capaç d'ajuntar l'alegria i la vida sense allunyar-se gens ni mica de les ganes de transformar-la i de fer-ho ja, aquí, sense demanar permís, perquè li ve de gust i prou.

Àngels, no et diré això de "que la terra et sigui lleu" perquè sé que, com sempre, tu voles enlaire i te'n fots dels dogmes i dels dogmàtics, dels grisos d'ara i dels d'abans, dels del "cruzado mágico" i dels del "¿Sufres vida?", de qui està mal follat i per això arrossega amargors que no són ni han de ser "dels nostres" i de qui darrere de les paraules no hi té res. Que el vol et sigui preciós, Àngels, i que els vols que has fet per aquí a baix trobin l'alegria que eres capaç de transmetre amb qualsevol "que se'n vagin a la merda" dit per passar l'estona o no. Que el teu riure, que quan sortia ho inundava tot lluny de la melangia, ens porti a recordar-te amb la certesa que l'única revolució és aquella que es fa i que es fa rient, aquí i ara. Fins sempre!

** Jordi Martí Font és activista social, treballador de l'ensenyament, periodista, escriptor i afiliat a la CGT de Tarragona*

PAPER PINTAT

"Deixem la ment en blanc?"

Alba Cañellas Canadell

Amb l'arribada del segle XX es va produir una veritable revolució cultural. Una de les cares més conegudes d'aquest gir és l'arribada de les avantguardes històriques, amb uns plantejaments tan nous que encara avui en dia ens n'estem recuperant, quan a vegades ens desconcertem davant un quadre abstracte o d'una pintura blanca amb un quadrat vermell al mig. Es tracta d'un canvi radical de plantejament de l'art: el pas de l'art entès com a reproducció de la naturalesa a l'autonomia de l'art en si.

Un dels fets més radicals en aquest canvi de consciència artística va ser l'arribada de l'abstracció. La finalitat de la pintura ja no era narrar una història, l'aspecte extern del món, sinó més aviat el món intern de l'artista a través de les múltiples possibilitats que s'assolien amb tècniques i materials fins aleshores inaudits en art. El fet de donar intensitat a les formes, els colors i la textura responia a la voluntat dels artistes de trobar un estil més directe i esbossat, que arribés a l'espectador més per la via sensorial que intel•lectual. Fou en aquest mateix sentit que una altra de les característiques del nou art fou la de recuperar el primitivisme, l'art popular i infantil, recorrent a tot allò primigeni i pur. També amb aquesta finalitat s'introduïen nous materials com la sorra, la fusta o l'escaiola, acompanyats per la tècnica del collage.

Aquest canvi en el gust va repercutir, òbviament, en la recepció de l'art. D'aquesta manera, el públic es va haver d'acostumar a tenir un paper més actiu, i en un primer moment es va rebre amb certa hostilitat. Eren molts canvis en poc temps, alguns difícils d'encaixar; cal tenir en compte que l'art modern va suposar un trencament brusc de la relació entre la cultura i les institucions. Fins aleshores, l'art havia expressat idees que sorgien d'aquestes, però això canviava pel fet d'expressar un món més personal i sense límits, en què, sovint, la crítica hi era present. Per altra banda, també es trencaren les funcions tradicionals de l'art, concebut per espais públics com palaus o esglésies. En el cas de l'art modern no té una relació intrínseca amb l'espai on serà observat, més concebut per a l'esfera privada. No es vol dir, amb això, que l'art no expressi uns interessos comuns, però en canvi sí que aquests interessos són contemplats des d'una òptica individual, com una opció personal.

Podríem entendre aquest nou art lligat a un seguit de canvis accelerats que es produïen entre 1910 i 1913, i que abraçaven també la filosofia i la indústria. Aterrava un nou paradigma, i s'actuava amb consciència d'aquesta modernitat. El veloç desenvolupament de la ciència, que influïa en totes les esferes de la vida, així com el de la psicologia, entre altres, van propiciar el naixement vertiginós de diferents estils que es retroalimentaven i solapaven enmig d'un procés en què s'estaven transformant la sensibilitat i les idees. Així, es plasmaven els valors propis de la modernitat, que eren valors col•lectius. D'aquesta manera, tant l'art com la filosofia es convertien en quelcom actiu i creador, desafiant la seva funció tradicional de passius contempladors i reflexes de l'entorn.

Ja fa més de 100 anys des de l'arribada de les avantguardes, i encara avui ens costen d'entendre. La manera com ens han ensenyat a mirar hi té molt a veure: a ningú se li acudiria comprar, com es feia anys enrere, llibres a metres per decorar el menjador, com en canvi sí que es fa en l'art. L'art modern requereix, simplement, un canvi de mirada: no buscar res, no voler "llegir" res, no pretendre trobar una història. Mirar un quadre fins aconseguir no pensar i veure només els colors, les textures, formes que es superposen dins el nostre cap: l'abstracció és difícil? Potser sí. Tant difícil com és per nosaltres arribar a deixar la ment en blanc.

El far

Personatges de la revolució: Grup sindical d'escriptors catalans de la CNT

Ferran Aisa

Durant l'època de la guerra civil els escriptors i els poetes no solament es mobilitzen a favor de la revolució, sinó que s'organitzen sindicalment per unir la seva veu a la lluita antifeixista.

El primer a fer-ho serà el POUM, el qual organitza el seu nucli sindical amb el nom d'Associació d'Escriptors i Artistes Socials, entre els seus adherits hi ha Julián G. Gorkin, J. B. Atcher "Shum", Jordi Arquer, Francesc Serinyà, Salvador Roca i Roca, Josep Contel, Melcior Niubó "Niu", Josep Comabella, Joan B. Xuriguera...

A l'Agrupació d'Escriptors Catalans, adherida a la UGT, hi trobem Francesc Trabal, Ramon Xuriguera, Joan Oliver, Mercè Rodoreda, Joan Santamaría, Jeroni Moragas, Alfons Maseras, J.Roca i Roca, Josep Palau i Fabre, Lluís Montanyà, Josep M. Francès, M. Teresa Vernet, C. A. Jordana, Xavier Benguerel,...

La darrera formació que es va constituir fou el Grup Sindical d'Escriptors Catalans, adherit a la CNT, en formaven part: Josep Pous i Pagès, Marc Benet, Anna Murià, Josep Maria Murià, Carme Montoriol, Manuel Tarragó, Delfí Dalmau, Manuel Cruells, Jaume Balius, Enric Lluelles, Víctor Mora, Xavier Viura, Ramon Vinyes, Alexandre Gilabert, Miquel Llor i altres.

A la CNT van adherir-se molts escriptors que simpatitzaven amb la CNT i que la veien més arrelada a Catalunya que no pas la UGT. Entre el grup d'escriptors afiliats a la central anarcosindicalista n'hi havia alguns d'Estat Català, però això no va crear mai cap tensió ni problema. Josep Maria Murià, a *Vivències d'un separatista* (El Llamp, 1985), afirma: "...per la meva condició de militant d'Estat Català no hi vaig tenir el més petit incident ni desconsideració, amb tot i que mai no vaig deixar d'exhibir-la."

Un dels més destacats adherent a la CNT era Josep Pous i Pagès (Figueres, 1887-Barcelona, 1952) autor de la novel•la *La vida i la mort d'en Jordi Fraginals* (1912). Pous i Pagès dirigí la Institució de les Lletres Catalanes i fou president de l'Ateneu Barcelonès. El 1939 es va exiliar a Mèxic fins a 1944 en què va retornar a Barcelona.

El Grup Sindical d'Escriptors Catalans de la CNT va publicar el setembre del 1937, el llibre *Escriptors de la Revolució,* que recollia textos en prosa i poemes dels autors: J. Guibernau i Jané Alexandre G. Gilabert, Marc Benet, Anna Murià, Carme Montoriol i Puig, Enric Lluelles, Josep M. Murià, Xavier Viura i Delfí Dalmau. Els textos eren precedits per un preliminar: "Cal reconèixer, malauradament, que no tots els escriptors s'han posat al servei del magnífic moviment popular que esclatà el 19 de juliol; però també cal dir que són molts els qui el senten, els que hi treballen, els que hi són a dins i que en aquest any de lluita no han parat d'escriure i de parlar amb frases orientadores i fomentadores d'entusiasme. I per fer veure al poble quins són els seus fills que l'honoren amb les lletres; i amb l'intent de deixar a la història un llegat documental; i per fer justícia als escriptors que donen a la Revolució tot llur esforç de ciutadans, hem fet aquest volum. Un volum, aquest, que té en certa manera caràcter antològic. Hi hem aplegat diverses composicions literàries de revolució que han produït durant l'any escolar els escriptors catalans afiliats a la Confederació Nacional del Treball. Però volem que aquest llibre també representi un homenatge a tots els escriptors catalans que, generosament i sense partidismes, lluiten per la Revolució."

SALUT I ANARQUISMES

L'oasi català

Bernat Muniesa

El partit Convergència Democràtica de Catalunya (CiU a partir d'ara) és un partit, no hi ha dubte. També és català. Dos qüestions indiscutibles. Però no és democràtic, perqué les seves victòries electorals a Catalunya, des dels anys 80 (segle XX), han creat finalment una mena de feixisme posmodern, és a dir, sense camises blaves (falangistes) ni negres (feixistes) ni pardes (nazis). Un "sistema" que, sota la aparença democràtica, coarta la llibertat d'expressió (per exemple: financiant mass media, com TV3, La Vanguardia, l'Ara,. l'Avui…) i amaga al màxim la corrupció mafiosa del partit, és a dir, del pujolisme i els seus capos.

Banca Catalana, als anys 80 (segle XX) ja fou un primer toc que el PSOE felipista va tapar per interessos polítics. Un dels darrers escàndols ha estat el "Cas Palau", del clan Millet, lligat al pujolisme (CiU), i entre aquest i el de Banca Catalana, els cas Pretòria i suma i segueix. Recordem els temes de Prenafeta i Macià Alavedra, convergents de primera línia i procesats en el seu moment. El darrer escàndol té un protagonista: Oriol Pujol, fill del cap de la família Pujol-Ferrusola, vinculat als casos ITV, la qual cosa sembla que frustarà el seu accés al lideratge després de l'honorable Artur Mas, plenamente vinculat al cercle pujolià.

I com deiem, doncs, CiU és un partit polític i és català, però no és democràtic. ¿Qué han estat votats majoritàriament moltes vegades? Indiscutible. També és indiscutible que hi ha un percentatge de votants sotmesos a la servitud voluntària. M'explicaré.

Fa molts anys, vers finals de la Edat Mitjana, un amic del filòsof Michel de la Montaigne, de nom Èttiene de Le Boètie, va escriure un opuscle titulat precissament La servitud voluntària, on es feia creus de cóm milers de camperols no es sublevaven contra un senyor feudal, propietari de la terra i que tenia el dret a la pernada. Una dita castellana de l'època deia: "el destino de los pobres es el mismo que el de las cabras: o morir como cabritos o vivir como cabrones".

Existeix, doncs, una vocació masoquista entre els sers humans. Potser, per trobar una explicación als vots que rep CiU hauriem d'anar a Freud o Jung. I la veritat és que entre la corrupció catalana i la de gran part del resta d'Espanya, estem, els ciutadans treballadors, voltats de porqueria. Com es deia en el film La grande bouffe, la merda ens volta arreu. Fins quan esprimirà la mafia de CiU la paciència dels ciutadans. Que marxin als seus paradísos fiscals i proclamin allà la independència de les seves fortunes dineraries.

>> La recepta

Panades dolces amb sobrassada

L'amo en Pep des Vivero (Mallorca)

Ingredients:

Per a la pasta
150 g de sucre mòlt
Mitja tassa d'oli
Mitja tassa d'aigua
Mitja tassa gran de saïm
el suc de una taronja
Farina fluixa (la que es begui)

Per al farciment
Carn de braç d'anyell
Sobrassada
Botifarró
Xulla
Oli d'oliva
un gra d'all
Sal i pebre bo

Elaboració:

Primerament feim la pasta de les panades. Posau la farina en forma de muntanya i li feis un forat. Enmig posau-hi el saïm, l'haurem encalentit un poquet per desfer-lo millor, amb el suc de taronja, l'aigua, el sucre i l'oli. Pastau tot el conjunt fins a obtenir una massa homogènia. Reservar.

Tallau la carn de xot a daus, mesclau-hi la xulla i trempau-la amb l'oli, l'all ben picat, la sal i el pebre bo. Damunt un paper posau els trossos de pasta, un poquet més grossos que un bombó de xocolata, i donau-los la forma de panada, farciu-los de carn, afegiu-hi un tros de botifarró i uns quants trossets de sobrassada. Amb un poquet de pasta ben primeta feis una tapadora i tapau la panada amb els dits fent un pessic. I així, una darrera l'altre. Enfornau-les amb el forn a uns 190º uns 30 minuts, més o menys (*). Han de quedar daurades.

Bon profit!!!

(*) El punt de cocció va unit amb el gruix de la massa, quan més gruixuda més temps necessita per coure, i li resta qualitat.

Una mirada crítica des del cinema

Algú va volar sobre el niu del cucut

Joan Canyelles Amengual

(One flew over thecuchoo's nest, Milos Forman, 1975).

McMurphy (Jack Nocholson) és un reclús condemnat per violació, que per evitar fer treballs forçats a la presó, fingeix estar boig i és traslladat a un Hospital Psiquiàtric. Allà s'enfrontarà a la tirania de les normes establertes i al poder despòtic de la infermera Ratched (Louis Fletcher). McMurphy intentarà que els seus companys abandonin la docilitat a la que estan sotmesos. Ortanitza partides de cartes, els porta d'excursió sense permís, i finalment munta una festa on el jove Billy (Brad Dourif) perd la seva virginitat amb una prostituta. Quan Ratched ho descobreix i li diu que li contarà a la seva mare tot el que ha passat, ell es suïcida. McMurphy intenta estrangular-la i després de ser reduït per membres de l'hospital el sotmeten a una lobotomia que el deixa idiotitzat. Qui ha sigut el seu suport més sòlid, el Jefe Bromden (Will Sampson), l'ofega amb un coixí i després s'escapa de l'Hospital aconseguint la seva llibertat.

Milos Forman va ser un dels directors que juntament amb Ivan Paser o Jaromil Jires entre d'altres, impulsaren el "Nou Cinema Txecoslovac", a l'abric de la "Nouvelle Vague" francesa i el Free Cinema anglès amb influències també del Neorealisme italià.

Les personals comèdies rodades al seu país natal: "Els amors d'una rosa" (Lásky jedné plavovlasky, 1965) i "Al foc, bombers" (Hori ma panenko, 1967), caracteritzades per la versemblant observació de la vida quotidiana el donen a conèixer internacionalment.

L'invasió soviètica de la República Txecoslovaca el porta a un curt exili a França, abans de traslladar-se als Estat Units, on dirigirà l'any 1971 "Joventut sense esperança" (Taking of), comèdia que enfronta a pares i fills amb al tema de la contracultura com a rerefons.

L'any 1979, va rodar "Hair", adaptació de la comèdia "hippie" amb música de Galt MacDermont i text de Gerome Ragni i James Rabo, que no va ser ni de bon tros un gran èxit de públic i de crítica, tot i que algunes de les seves escenes son memorables.

Dos anys després dirigeix "Ragtime", monumental pel•lícula amb múltiples històries creuades, on un pianista afroamericà intenta defensar els seus drets civils de manera pacífica, apel•lant a la justícia "blanca", i que finalment es veurà obligat a recórrer a una brutal espiral de violència. James Gagney oferí aquí la seva última lliçó interpretativa incorporant al Comissari Rheilander Waldo.

L'any 1984, una part de la crítica va defenestrar violentament "Amadeus". Mirada de curt abast sobre una grandíssima pel•lícula. Els va ofendre la imatge que oferia Forman d'un dels més grans genis musicals que ha donat la història: Mozart. Una voluntària ceguera cinematogràfica no els permeté gaudir de l'immens talent, que per moments, els oferia el director d'origen Txecoslovac. En realitat, com crec que ha dit algun crític, la pel•lícula també s'hagués pogut titular "Salieri". Salieri, un home virtuós (amb el sentit cristià de la paraula), oferia a Déu les seves pregàries i fins i tot el seu celibat, a canvi d'una mica de genialitat, d'una inspiració que no va arribar mai. Salieri, conscient de la seva mediocritat, ha d'admirar, idolatrar la música d'un jove capritxós, maleducat i pervertit. Jove a qui naturalment odia. Assistim també a la dramàtica autodestrucció de Mozart, endeutat, alcoholitzat, ha de dictar a Salieri des del llit on morirà, les darreres notes del que serà el seu propi "Rèquiem". Brillant i devastadora escena, de les que et deixen paralitzat a la butaca i que incorpores al teu arxiu particular de fotogrames inoblidables. Les perruques "punk", la rialla estúpida de Mozart al principi de la pel•lícula, son una anècdota que prepara una perfecta progressió dramàtica.

"Valmont", de l'any 1989, des del meu punt de vista és també una gran pel•lícula, perjudicada per l'estrena gairebé simultània de "Les amistats perilloses" (Dangerous liaisons, Stephen Frears). Totes dues basades en la novel•la del segle XVIII de Choderlos de Laclos, i totes dues també amb una gran direcció artística i actoral. Per a mi es tan difícil no comparar-les com triar quina és la millor. Tal vegada Forman humanitza més els personatges que Frears, i pel que he llegit, s'acosta més a l'origen literari.

No he vist "Man of the moon" (1999), ni tampoc "Els fantasmes de Goya" (Goya's ghosts, 2006), però tinc moltes ganes de fer-ho per seguir a Forman i perquè les referències que tinc son prou bones.

Ken Kesey, autor de la novel•la que dona origen a la pel.lícula, va ser juntament amb Jack Kerouak, William Burroughs i Allen Ginsber entre d'altres, membre de l'anomenada "generació beat", que va revolucionar a mitjans dels anys 50 el panorama literari nord-americà. L'antiautoritarisme, l'anticapitalisme, l'alliberament sexual, l'experimentació amb drogues per accedir a una altre forma de realitat, la passió pel Jazz, l'intent de voladura de les normes establertes i un cert apropament a la cultura oriental, foren les seves principals característiques. En la dècada següent va tenir una influència cabdal amb l'aparició del moviment "hippy", la lluita pels drets civils i la revolució sexual.

Quan la novel•la es va publicar l'any 1963, Kirk Douglas, va comprar gairebé immediatament els seus drets. Va contractar a Dale Wasserman per tal de fer una adaptació teatral. Les primeres representacions es feren a New Haven i a Boston i finalment es va estrenar a Broadway el novembre de 1963. Kirk Douglas va interpretar el paper de McMurphy, personatge que el va atreure poderosament des de l'instant en que va llegir la novel•la. Però les crítiques varen ser despiatades i l'escàs èxit de públic varen fer que l'obra es retirés dels escenaris el 25 de gener de l'any 1964.

Estava decidit a portar-la a la gran pantalla i va enviar un exemplar de la novel•la a Milos Forma perquè pensés en si es veia capacitat per dirigir la pel. lícula. Però la novel•la mai va arribar al director txecoslovac (probablement es va quedar a les duanes). No va trobar finançació per produir-la i finalment va abandonar el projecte.

Anys mes tard li va vendre els drets al seu fill Michael, qui no sense esforç, va poder convertir el somni del seu pare en realitat. Kirk Douglas era ja massa gran per interpretar el paper de McMurphy i l'escollit, (sàbia decisió) va ser Jack Nicholson. Geraldine Page, Anne Bracroft, Angela Lansbury o Ellen Burstyn varen ser algunes de les actrius que rebutjaren el paper d'infermera Ratched, abans de que l'acceptàs Louis Fletcher.

L'equip tècnic i artístic es va traslladar durant un temps a l'Hospital d'Oregon, per conèixer de primera ma les circumstàncies i la vida quotidiana dels malalts mentals.

La pel•lícula va guanyar els cinc òscars principals d'aquell any (pel•lícula, director, guió actor i actriu), cosa que no s'havia repetit des de que en el 1934 Frank Capra ho va aconseguir amb "Succeí una nit" (It happened one night).

Abans de fer una petita valoració no puc deixar de comentar una cosa. Tal vegada a algunes i alguns de vosaltres us passi el mateix: em costa molt no tenir en compte el fet de que Mcmurphy sigui un violador. No paro de preguntar-me si algú que ha atemptat de manera tan brutal contra la llibertat d'una persona, es pot erigir en alliberador. Em faig la pregunta sabent que no hi trobaré fàcil resposta. I em retrec a mí mateix les simpaties que em desperta un personatge com aquest.

Dit això, crec que "Algú volà sobre el niu del cucut" és una obra mestra. Forman estava obsessionat en donarli a la pel•lícula una naturalitat que la fes creïble, versemblant. Hi ho va aconseguir plenament. Va ser un encert absolut envoltar a Jack Nicholson d'actors secundaris no gaire coneguts, perquè això fa que en alguns moments t'arribés a creure que realment estas assistint a una autèntica teràpia de grup.

La pel•lícula de Forman és un dels més vibrants al•legats contra totes les formes d'opressió. I un crit desesperat a favor de la llibertat. Poques vegades s'ha vist a una pantalla de cinema una declaració de rebel•lia tan aclaparant. Poques vegades, alguns dels principis anarquistes han sigut exposats, de manera tan lúcida.

Ingènuament, Kirk Douglas li va enviar a Milos Forman la novel•la de Ken Kesey perquè pensava que podia reflectir molt bé la manca de llibertat a la Txecolovàquia comunista. Però Ken Kesey era nord americà i en el seu relat parlava del seu país natal. El manicomi/presó/Estat estava situat al món occidental.

A l'hospital psiquiàtric on es desenvolupa l'acció, bastants interns hi son per voluntat pròpia. Han renunciat a la seva llibertat a canvi de no haver de prendre decisions, a canvi de no haver de pensar. El que denunciava Ken Kesey era la naturalesa repressora de l'Estat, la forma suau o violenta d'eliminar qualsevol dissidència que qüestioni la seva autoritat.

En un moment de la pel•lícula McMurphy proposa a la teràpia de grup canviar els horaris de treball per poder veure un partit de baseball. Naturalment, la infermera Ratched s'hi oposa, però finalment hi ha una votació. Tan sols tres persones li donen suport. Al dia següent, un altre intern vol fer una altra votació per poder veure el partit aquell vespre, tothom que hi participa vota afirmativament, llavors Ratched diu que també han de votar la resta d'interns de la sala. Són els que no tenen capacitat de decissió. Els que estan realment malalts, llevat del cap Bromden que finalment aixeca la mà. Però així i tot es queden sense partit perquè la infermera/general diu que la sessió ja havia acabat quan ha votat Bromben. En realitat veure o no veure el partit es el menys important. El que es rellevant, el que no pot permetre Ratched, és que els interns prenguin una decissió. En aquell moment McMurphy comença a radiar el partit com si estigués en el camp. Tots, que ja s'havien retirat, tornen per veure el que passa, i finalment vibren amb el partit com si l'estiguessin vent. És una de les escenes mes emocionants de la pel•lícula.

Forman utilitza molt bé el plans mitjans o els primers plans. Indaga als personatges, els escruta. Les interpretacions són totes formidables. Per a la història queda la gèlida fredor de la infermera Ratched, i la força arrotlladora de Jack Nicholson, que després, pocs directors han sabut controlar.

Memorable és també la darrera escena de la pel•lícula. A McMurphy li han practicat una lobotomia després d'intentar estrangular a la infermera Ratched. Quan una nit torna als dormitoris està en un estat pràcticament vegetatiu. El cap Bromdem (protagonista ocult, no en va la novel•la està narrada per ell en primera persona), un indi de dos metres d'alt, que fingeix estar sord i mut per a que el deixin tranquil, i que ha sigut el seu gran amic, l'ofega amb un coixí, arrabassa del sòl la gran pedra on hi han les aixetes del quarto de bany i amb ella romp un gran finestral i la xarxa metà•lica que hi ha darrera. I escapa. Tots els interns celebren la seva llibertat. I nosaltres amb ells.

Fitxa tècnica

D: Milos Forman;
G: Lawrence Hauben i Bo Goldman sobre la novel•la de Ken Kesey;
Ft: Haskell Wexler, William Fraker i Bill Butler;
Ms: Jack Nitzsche;
Mt: Richar Chew, Lynzee Kingman i Sheldoh Khan;
Int: Jack Nicholson, Louise Fletcher, Will Sampson, Wiliam Redfield, Michael Berryman, Brad Dourif, Dany De Vitto.

De llibres i lectura

"Breu Història de Catalunya", un llibre de Fèlix Villagrasa

Octavio Alberola

Bombarda Edicions publica el darrer llibre de l'historiador Fèlix Villagrasa amb el títol de "Breu Història de Catalunya". El text, de centcinquanta planes condensa els esdeveniments d'aquest poble del nord-est de la península ibèrica des de la prehistòria.
El poble català, com altres del mediterrani, és un barreja de races i cultures, des dels ibers fins als grecs, passant pels visigots, els jueus i els sarraïns, amb una important base romana en la llengua, en els costums i en la religió.
La Catalunya contemporània sorgeix durant l'edat mitjana com a frontera sud de l'Imperi carolingi. Seguint el model de monarquia confederal, fou l'embrió que donà lloc a la corona hispànica fins que la noblesa castellana va aconseguir monopolitzar-la. Castellans i francesos van ser utilitzats pel primer rei borbó, Felip V, per convertir la corona confederal en Estat espanyol, unitari i absolutista a inicis del segle XVIII.
Des de llavors la tensió entre la Castella antropocèntrica i la Catalunya centrífuga ha estat constant. La modernització dels sistemes polítics (liberalisme democràtic), econòmics (capitalisme industrial) i socials (obrerisme, anarquisme) sempre eren introduïts a la península per Barcelona, produint una diacronia respecte a la resta de l'Estat, sempre al caire del col•lapse, que sovint ha desembocat en pronunciaments i dictadures militars, fent evident que l'única estructura estatal fiable per als dirigents polítics espanyols era l'exèrcit.
El llibre de Villagrasa repassa els diferents períodes d'aquesta història de vegades comuna, de vegades paral•lela, de Catalunya i Espanya fins els nostres dies, quan es troba en marxa un procés delicat, i no exempt de tensions, que pot tenir com a conseqüència un nou pacte més favorable per a la nació catalana, o la ruptura de la unitat territorial aconseguida a sang i foc, i que avui consagra la Constitució de 1978.
El llibre no es distribueix a les llibreries. Els interessats poden demanar-lo en versió impresa a l'adreça electrònica fvillagrasa@hotmail.com o bé descarregar la versió digital a http://fvillagrasa.wix.com/villagrasa

** Entre altres textos Fèlix Villagrasa va ser autor conjuntament amb Octavio Alberola, del llibret sobre el cas Granados i Delgado editat per la CGT.*

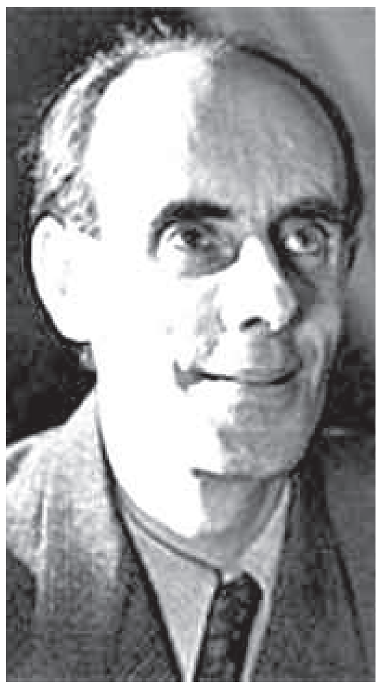

>> Diccionari militant

Prudhommeaux, André (1902-1968)

Agustí Guillamón

Prudhommeaux, André (1902-1968) va utilitzar els pseudònims de Jean Cello i André Prunier. Va néixer el 15 d'octubre de 1902 al familisteri (associació cooperativa basada en concepcions fourieristes) de Guise, a Aisne. Va passar la seva infància a Guise, Nîmes, Sens i Versalles. El 1927, va formar part de Redressement Communiste, grup de l'Oposició (trotskista) dirigit per Albert Treint. El 1928, es va casar amb la suïssa Dora Ris (coneguda com Dori), amb qui va obrir a París una llibreria especialitzada en història del moviment obrer, La Librairie Ouvrière, que va ser també lloc de trobada i debat de l'oposició comunista. Es va aproximar al bordiguisme i al comunisme de consells.
De 1929-1930 va col•laborar a *L'Ouvrier Communiste,* òrgan dels grups obrers comunistes. El 1930, en un viatge a Berlín i Leipzig, va contactar amb el Kommunistische Arbeiter Partei (KAP) i l'Allgemeine Arbeiter-Union (AAU). Va traduir i publicar *La resposta a Lenin* de Herman Gorter, text consellista de crítica al leninisme.
El 1931 es va encarregar de la direcció d'una impremta cooperativa a Nîmes i va editar la revista Spartacus. De setembre de 1932 a maig de 1933 va publicar, amb Jean Dautry, *Correspondance internationale ouvrière,* nova experiència militant, no sectària, d'una "informació entre proletaris i per als proletaris", fonamentada en una extensa xarxa d'informadors a França i a l'estranger .
Va recolzar la campanya de defensa de Marinus Van der Lubbe, incendiari del Parlament alemany (Reichstag), defensant la tesi de l'acció individual autònoma, contra les calúmnies estalinistes. Durant aquesta campanya es va acostar a l'anarquisme, publicant articles a *La Revue Anarchiste i Le Seme*ur. Al març de 1933, *Le Libertaire* interromp la seva sèrie d'articles, titulada "L'ordre regna a Alemanya", perquè l'òrgan de la Federació Anarquista Francesa (FA) no compartia la seva visió sobre el cas Van der Lubbe. El 1934, André i Dori, durant una estada a Alemanya, van ser detinguts i expulsats del país. Aquest mateix any, gràcies a Lefeuvre, va publicar el fullet *Spartacus* i la *Comuna de Berlín,* 1918-1919. Al maig de 1934 va fundar, amb Volin, Terre livre, que es va convertir el 1937 en l'òrgan de la FA.
El 1936, va residir dos mesos a Barcelona, on publicà L'Espagne antifascista, que en els seus tres primers números indicava que era l'edició francesa de *Solidaridad Obrera,* constant fins el sisè que s'editava a Barcelona. Al setembre de 1936, l'endemà de la formació del govern de Largo Caballero, va publicar un article anònim, titulat "La inutilitat del Govern", en el qual s'afirmava que "l'existència d'un govern de Front Popular, lluny de ser un element indispensable en "la lluita antifeixista" significava, en realitat, una limitació voluntària d'aquesta mateixa lluita ". La revolució social era impossible sense la desaparició de l'Estat. La publicació, considerada excessivament molesta pels comitès superiors de la CNT, va desaparèixer al gener de 1937 perquè van deixar de subministrar-li paper. Com a continuïtat va fundar i va publicar, a França, *L'Espagne nouvelle,* que alternava la seva aparició amb *Terre livre*, molt crítics ambdós diaris amb la participació de la CNT en el govern.
L'agost de 1939, al número 6 de *Révision*, es van publicar textos signats pel "Grup francoespanyol de Els Amics de Durruti", format per exiliats militants de Els Amics de Durruti, dissidents del congrés de la Unió Anarchiste (UA) i redactors de la revista Révision. Els militants més actius eren Jaume Balius, Lucien Feuillade i Louis Mercier-Vega, que van comptar sempre amb el suport i solidaritat d'André Prudhommeaux.
Al setembre de 1939 va publicar un nombre triple de *L'Espagne nouvelle,* amb el subtítol de "L'Espagne indomptée", en què van aparèixer dos articles de Balius, i altres signats per AP (André Prudhommeaux), "Ridel", Hem Day, Malander i Ernestan, tots ells molt propers a les posicions anticolaboracionistes dels Amics de Durruti.
Durant la Segona Guerra Mundial es va refugiar a Suïssa, a casa de la família de la seva dona. Finalitzada la guerra mundial va tornar a França, i va col•laborar en *Le Libertaire*. Va rebutjar la transformació de la FA en Fédération Communiste Libertaire. Es va unir al nucli de militants que va reprendre la sigla FA, que va publicar *Le Monde Libertaire* a partir de 1954. Afectat de Parkinson a principis dels anys seixanta, va morir el 13 de novembre de 1968.

Soledat, silenci, mirada interior

Jordi F. Fernández Figueras

Recordo que un familiar llunyà utilitzava un ex-libris el lema del qual era una pura consigna capitalista: «Time is Money». Sens dubte, des del punt de vista de «la religió» del Mercat, l'opció de viure de manera frenètica el nostre temps —o, millor, si ens comptem entre els privilegiats, de sobreaccelerar el ritme de vida d'altres— possibilita l'augment de la possessió de riquesa i, en conseqüència, de la capacitat de domini, d'exercici de poder.
Com que durant els dos últims segles la velocitat dels mitjans de transport de mercaderies i de la transmissió de dades ha passat de l'escassa rapidesa derivada de l'ús de les cavalleries a la immediatesa de l'economia especulativa i a la instantaneïtat de la informació a la velocitat de la llum que faciliten les noves tecnologies del present, resulta palès que les possibilitats d'enriquir-se i augmentar de poder s'han multiplicat de forma desorbitada tot dotant els privilegiats d'una mena de do de la ubiqüitat ben profitós per als seus interessos.
El problema és que aquesta sobreacceleració del ritme de vida, unida a les potencialitats de les noves tecnologies, a part d'augmentar la riquesa d'uns quants, està afectant de manera molt negativa la condició humana. Tots coneixem les manifestacions d'aquest deteriorament: individualisme exacerbat, irresponsabilitat i autoindulgència, cinisme estèril, recerca malaltissa d'un estímul constant i d'una gratificació instantània, desmemòria i desarrelament, incomunicació agreujada per l'empobriment del llenguatge, esvaïment de la identitat personal... i com contribueix també a la destrucció del teixit social i a l'enfortiment d'un totalitarisme que s'exerceix des d'un poder sense rostre i sense nom, sense centre, però omnipresent...
Es fa necessari rebutjar l'allau d'imatges, sons i informacions banals que ens obnubilen, desestimar les construccions de la cultura dominant que anul•len alguns mecanismes mentals generadors de creativitat i benestar, i desfer-se de l'absurd de viure la vida aliens a les necessitats del nostre cos i ment.
Es fa imprescindible recórrer —en solitud voluntària i silenci actiu— a la mirada interior que ens faciliti l'anàlisi de la nostra conducta o el nostre context, que faci possible el diàleg entre raó i sentiments, que doni peu a noves preguntes que ultrapassin respostes ja assolides, que ens guiï a plantejar-nos nous objectius transcendents, que ens permeti despertar de la inèrcia cadavèrica d'un present perpetu.
Si aconseguim recuperar o enfortir aquesta voluntat d'existir, si aconseguim propagar aquesta necessitat de despertar a l'existència entre les persones que ens envolten —entre les més properes i familiars, però sobretot entre aquelles altres amb què convivim al nostre barri i al nostre lloc de treball, i que sovint tractem de manera superficial—, no només redreçarem les nostres trajectòries personals, sinó que, sens dubte, podrem frenar aquest procés de degradació que afecta la nostra societat i prendre la iniciativa en la generació d'un canvi que, tot expandint-se per àmbits socials cada vegada més amplis, incideixi de manera efectiva en la regeneració de la cultura, la política i l'economia.

Llibres

Grups autònoms. Una crònica armada de la Transacció democràtica

Joni D.

El Lokal, 2013, 394 pàg.

El setembre de 1973 era desarticulat el MIL però aquella ràtzia no va acabar amb el moviment autònom armat sinó que el va reforçar. Les accions per intentar evitar l'execució de Puig Antich, primer, i les que es van dur a terme per expressar la ràbia un cop realitzada aquesta, es van estendre com una taca d'oli.
Un any després de la desarticulació de l'OLLA i dels GARI moria el dictador, en poc temps es va passar de lluitar contra una dictadura feixista a ferho contra una democràcia capitalista i monàrquica.
Van ser els temps en que el rei jurà els Principios del Movimiento Nacional i la Constitució, el PSOE abandonà el marxisme, el PCE deixà enrere el republicanisme i el capital fonamentà les bases del sistema social que ha acabat esclafant socialment i econòmica la ciutadania de l'estat espanyol. Fou una lluita que durà poc més de deu anys fins que el 1984 es desmantellaren els darrers grups actius.
Aquest llibre de Joni D., amb pròleg de Mateu Seguí, ens apropa als joves que van formar part d'aquells grups autònoms que es van rebel•lar davant de la gran mentida anomenada "transició democràtica" i també al context en el qual van viure: la contracultura, l'autonomia obrera, la clandestinitat i, per suposat, la repressió. La mort del Jebo, en esclatar-li l'artefacte que manipulava a Tolosa de Llenguadoc o l'assassinat de l'Agustín Rueda a la presó de Carabanchel formen part de la nostra història silenciada.

L'hora dels voltors: la crisi explicada a una ciutadania estafada

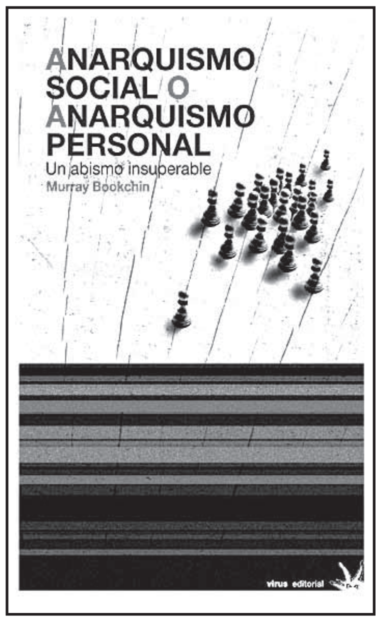

Josep Manel Busqueta

Edicions el Jonc, 2013, 254 pàg.

Qui més qui menys en aquestes alçades de la crisi en la qual ens trobem immersos té una idea més o menys formada sobre quines són les funestes conseqüències que el fenomen està comportant i que es presenten dia rere dia en forma de retallades en els serveis públics i la seva privatització, amb draconianes xifres d'atur i pobresa o amb la pèrdua de drets socials i laborals.
Enumerar les patologies que pateix el malalt és tan necessari com diagnosticar les polítiques que ens han dut a l'atzucac actual, contextualitzarles com pertoca, i no aïlladament, i inserir-les en la pròpia dinàmica del sistema capitalista esdevé un exercici absolutament imprescindible per entendre la veritable naturalesa de les crisis. Una crisi com l'actual no és un fenomen natural ni el resultat del comportament pervers de quatre banquers maldestres, sinó la conseqüència més dramàtica de les pròpies contradiccions del sistema capitalista.
L'hora dels voltors. La crisi explicada a una ciutadania estafada pretén posar el focus, de manera didàctica i intel•ligible, a analitzar les raons de la persistència de la depressió tant des d'un punt de vista global com a escala dels Països Catalans i mostrar com aquesta crisi s'està convertint en l'excusa perfecta per agenollar tota una societat als peus dels poderosos. A més, però, també fa més palesa que mai la necessitat inajornable de cercar alternatives a un sistema fracassat, profundament injust i insolidari, per part de totes aquelles persones que aspiren a viure en una societat de persones lliures i a no ser tractades com a mercaderies.
Josep Manel Busqueta. Llicenciat en Economia per la UAB, des de fa gairebé 20 anys participa en el Seminari d'Economia Crítica «Taifa» des d'on realitza activitats formatives de tota mena vinculades a la transformació social i orientades, sobretot, als moviments socials i a les organitzacions polítiques de base. Tot i haver nascut al Maresme, des de fa 32 anys viu a Bellpuig (l'Urgell), on treballa de pastisser.
És coautor de dos llibres sobre la Renda Bàsica: Todo sobre la Renta Básica (Barcelona: Virus editorial, 2001 i 2005) i també comparteix l'autoria del llibre Crítica de la economía ortodoxa (Bellaterra: Servei de Publicacions de la UAB, 2004). En els darrers anys ha participat en tasques d'assessorament al govern veneçolà i, fruit d'aquesta experiència, ha publicat diversos articles sobre l'evolució del procés revolucionari bolivarià en mitjans de comunicació com La Directa, Diagonal, Revista Catalunya, Illacrua, ONGC i La Lletra A.

Anarquismo social o anarquismo personal

Murray Bookchin

Virus editorial, 2012, 104 pàg.

En el present llibre, el ja mort Murray Bookchin, un dels principals pensadors anarquistes contemporanis, realitza una dura crítica d'alguns dels nous corrents que han cobrat força en les últimes dècades dintre de l'esquerra antiautoritaria i, en concret, dintre de l'àrea anarquista.
Bookchin, un dels pioners de l'ecologia social, analitza i qüestiona les bases dels corrents de crítica de la civilització industrial, primitivistes, neomístics i individualistes (i s'enfronta a algunes de les seves figures més rellevants com John Zerzan, David Watson o Hakim Bey), acusant-les d'haver perdut el component social i organitzatiu —i per tant revolucionari— per a convertir-se, moltes vegades, en una mera actitud nihilista postmoderna o, en el pitjor dels casos, en un mer objecte de consum per a pijoprogres.
Podrà l'anarquisme continuar sent un moviment social revolucionari o acabarà sent una subcultura de moda? Continuaran sent els seus principals objectius la completa transformació d'una societat jeràrquica, classista i irracional en una societat comunista llibertària? O esdevindrà una ideologia centrada en el benestar personal, la redempció espiritual i la autorealització en l'interior de la societat existent? Un debat complex i necessari...

>> Revistes

EL FERROCARRIL DE PAPER

Butlletí de la Secció Sindical de la CGT als Ferrocarrils de la Generalitat de Catalunya, http://www.cgtfgc.com/

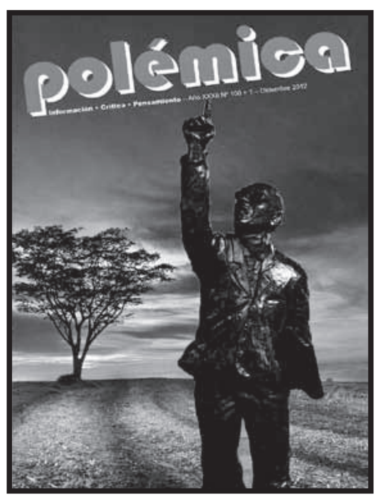
EKINTZA ZUZENA

Històrica revista llibertària feta a Euskal Herria, acaba de treure el seu número 40 complint 25 anys d'existència, http://www.nodo50.org/ekintza/

ROJO Y NEGRO

Periòdic mensual de la CGT a nivell d'Estat espanyol, tota l'actualitat sindical i social, http://www.rojoynegro.info

POLÉMICA

Revista llibertària que en el seu número 100+1 el desembre de 2012 anunciava la seva aturada, que pot ser definitiva sinó s'incorporen nous membres al col·lectiu de redacció, http://www.polemica.org

QUI PAGA MANA

Comiat a l'Àngels Rodríguez

Emili Cortavitarte Carral

Si la Rodri hagués organitzat aquest acte, cosa no descartable coneixent-la, m'hagués dit: "sense collonades, Cortavitarte!". I jo, com sempre, tractaré de seguir les seves indicacions.
Camillo Berneri diferenciava entre autoritat i autoritarisme. L'Àngels pertanyia a la primera categoria. Com a mínim per a molts de nosaltres, els i les que ja formen les generacions més veteranes de la CGT. Tenia l'autoritat que s'havia guanyat i que nosaltres li havien concedit.
Se l'havia guanyada en els temps difícils de finals dels 70 i bona part del 80, en plena crisi i escissió de l'anarcosindicalisme i del moviment llibertari, durant la qual la Mari Àngels va assumir diferents càrrecs de responsabilitat amb dedicació, coherència i efectivitat.
Vaja!, una altra paraula suposadament allunyada del nostre vocabulari o tenyida de connotacions alienes. Però, a ella li agrada ser efectiva i que la gent que l'envoltaven també ho fossin.
Berneri també escriví que autoritat i llibertat poden resoldre's en síntesi, per a aquelles persones fermament oposades a l'autoritarisme i a l'esclavitud (entesa com a manca de llibertat)
Trobaven aquesta síntesi en l'Àngels: lliurepensadora i contrària als dogmes, a les veritats imposades, als principis recitats com a una lletania...
Oberta, a d'altres persones i d'altres idees que ens poguessin aportar, encara que fos per confrontar, per posar en evidència, per renovar...
Aquesta llibertat no significava personalisme ni egocentrisme. No l'impedia ser fidel a la Confederació i a la Fundació Salvador Seguí. Estava sempre disposada a donar una mà, a organitzar qualsevol acte, seminari, jornada per encàrrec. Encara que com tothom, preferia els que ella mateixa ideava.
L'hem d'agrair moltes coses que formen part de la nostra història recent o de la nostra quotidianitat, en les quals va tenir un paper rellevant com a organitzadora, impulsora, coordinadora o actora:
- el diari Solidaritat Obrera més obert i creatiu, reconegut com a la millor publicació dels partits i sindicats d'esquerres a finals dels 70,
- la perseverança i capacitat per donar cos a la CNT renovada de principis dels 80,
- les noves sigles de la CGT, l'anagrama i el primer merchandaising (alguns encara conservem anells, clauers...)
- la tasca, la fortalesa i la autonomia de la Fundació Salvador Seguí, malgrat els maldecaps d'alguns secretaris generals i comitès confederals
- l'organització del centenari de la Confederació
- ..Ara em diria: "No hem quedat que sense collonades, Cortavitarte!" i deixaria anar l'esclat del seu riure.

** Text llegit el 8 d'abril de 2013 en el tanatori de l'Hospitalet de Llobregat, en l'acte de comiat de la companya Mari Àngels Rodríguez, militant de la CGT i presidenta de la Fundació Salvador Seguí que ens va deixar el passat 7 d'abril.*

Cristóbal Karrillo, cantant de “pasodobles”

“Missatge i autenticitat són vitals per a mi”

“L’humor es un antídot contra l’estafa de la crisi”

> LA FRASE...

“Des de l’època Punk, el Pasodoble és el corrent de música protesta més gran de la Península”

Josep Estivill

Després de pasar per diversos estils i grups, al 2009 Cristóbal Karrillo es va professionalitzar com a “cantaor” flamenc. Més endavant va fundar grups com “Calle Calvario” o “Uleré”. Viu a Tarragona.

- Quin és el repertori musical de les teves actuacions?

Quan toco en solitari, normalment porto molts “pasodobles”, ja que és un estil amb el qual em sento molt còmode. També faig alguna cosa de flamenc, o fusió flamenca, combinant versions amb composicions pròpies. Després estan les bandes... amb “Uleré” fem fusió amb lletres poètiques filosòfiques, però sempre s’hi cola alguna cançó protesta. Faig cançó flamenca poètica-filosòfica-protesta; és com si Roberto Iniesta fos flamenc i no fos un poeta tan bo.

- Cantes molts “pasodobles”, podries explicar-nos què són i d’on venen?

El “pasodobles” és un del estils que tenen al repertori les comparses o “chirigotes” (fan presentació, pasodoble, cuplet i popurri). Venen de Cadis i tenen la particularitat de no tenir “estribillo”, és tot lletra i missatge amb l’objectiu d’emocionar. És un estil que, com moltes altres músiques, s’ha desvirtuat en fer-se comercial; amb “hits” com “Paquito chocolatero” o “Que viva España” es van carregar la imatge d’una música plena de sentiment i amb una lírica de primeríssima qualitat. Cal destacar que des de l’època Punk, és el corrent de música protesta més gran de la Península.

- A nivell literari, les lletres són efectivament de molta qualitat i riques en vocabulari popular. Qui són els autors?

Els autors que versiono són auténtics poetes. A Cadis i Andalusia tothom els coneix: Juan Carlos Aragón, Martínez Ares, Vera Luque, Kike Remolinos, entre altres. Els que jo versiono són els més durs a l´hora de fer una lletra de crítica social. Són els meus mestres dintre de l’estil del “pasodoble”; els he copiat tot el que he pogut i ara intento composar sense que es noti massa.

- A mes dels pasodobles de Cadis, quines son les teves altres influencies musicals?

Parlant de flamenc, a part dels mestres antics com Manuel Torres o Antonio Mairena, m’han influenciat més els que més han trencat les normes: Paco de Lucía i Camarón per revolucionaris, Enrique Morente per innovador, Lole y Manuel per la poesia, Pata Negra per la fusió, El Cabrero per la rebel•lia. Líricament tinc molta influencia d’Extremoduro i de Joaquín Sabina. Dins del moviment del flamenc fusió m’agraden Los Delincuentes, Ojos de Brujo, Mártires del compás, Calima, Bebe, El Bicho, D’Callaos etc. I com a casos aïllats, sóc molt fan d’Atahualpa Yupanqui, per la sinceritat i la puresa, i d’Albert Pla, que em sembla el personatge més auntèntic i punk del panorama musical. Missatge i autenticitat són vitals per a mi.

- A nivell polític, les lletres són absolutament implacables amb els poderosos i fins i tot carreguen sense complexos contra la monarquia o les forces d’ordre públic. T’atreviries a posar-nos-en alguns exemples? D’on sorgeix aquesta actitud tan lliure?

“Cayetano Martinez de Irujo y Fitz-James Stuart, con toda la cara de una cacatúa, salió en la tele vestido de pijo hablando de trabajo, Cayetano te quieres ir al carajo, tu qué sabes lo que es el trabajo... Si alguna vez en tus manos de conde has tenido callos, será de contar dinero o de andar todo el día montando a caballo...”.

Podria dir-se que són lletres Punk. Aquesta actitud és fruit de que durant el Franquisme, el carnaval era una via per expressar-se sense tanta censura. Els autors esmolaven els llapissos i atacaven amb la ironía. L’esperit ha sobreviscut fins als nostres dies.

- La teva interpretació de les cançons és plena de força, desinvoltura i alegria; és l’humor un bon antídot contra la crisi?

L’humor es un antídot contra l’estafa de la crisi, quan provoques que la gent se’n rigui dels culpables i dels còmplices això significa que entre tots els hi estem perdent el respecte (encara més). D’altra banda, una altra manera de lluitar és emocionar la gent, quan això passa s’obre un canal pel qual la idea que vols transmetre es fica dins. Una de les meves tasques es conscienciar.

- Habitualment associem les “chirigotas” amb els carnavals de Cadis i altres llocs d’Andalusia i de Canàries i menys amb la resta de les zones de l’Estat espanyol; quina és la teva experiència, per exemple, per les terres de parla catalana? Quina vitalitat a nivell de compositors, d’intèrprets o de públic has constatat?

A Tarragona, per exemple, hi ha des de fa tres anys la “Xirigota de Tarragona” de la qual vaig formar part i que porta molt bon camí. La popularitat ha crescut gràcies a Internet; cada vegada mes gent sap de què va la historia i sap que hi ha humor, però també que es una font de cultura i de lluita. Jo he robat aquest esperit per a repartir-lo durant tot l’any.

- Quins son els pros i els contres de dedicar-te a la música?

El factor més negatiu d’aquesta professió és l’economia. Qui es vol dedicar a la música s’ha de “pluriemplear”: tenir diferents tipus d’actuacions per oferir, amb diferents grups o en solitari, oferir classes de guitarra, tocar al carrer (quan et deixen...) etc. Ens sentim desemparats: no ens fan contractes, no cotitzem... som uns exclosos. D’altra banda lo millor que té no és només el fet de dedicar-te al que t’agrada, sinó dedicar-te a alguna cosa que estimes. Aquí prenen sentit tots els altres sacrificis. Molts dels meus companys no veuen una altra manera de viure, per negra que pinti la cosa. Sentir que connectes amb els altres músics i amb el públic és una sensació adictiva, espiritual, pura; és com una droga. També es molt gratificant sentir-te útil per a la societat, sentir que el que fas aporta un granet d’arena.

- Quins projectes tens per al futur?

La meva prioritat es aixecar el grup “Uleré”. És un grup amb molta llibertat i una fusió autèntica, perquè cadascú som d’un lloc diferent: Bulgària, Brasil, Barcelona, Málaga... Ara estem preparant el segon treball d’estudi i espero que ens porti a conèixer món. D’altra banda m’estimo molt cantar “pasodobles de combat” en solitari. Col•laboro sempre que puc per causes com el 15M o Paraules per la Pau. Jo soc feliç sempre que estigui tocant, i si puc fer-ho en moltes ciutats millor, i si vaig amb la meva moto i amb la guitarra al darrera... aquest soc jo.

LES PARAULES SÓN PUNYS

L’Anàlisi Crítica del Discurs de Teun A. Van Dijk

Jordi Martí Font

Existeix l’Anàlisi Crítica del Discurs, caracteritzada per les sigles ACD, i Teun A. van Dijk (1943-) n’és un dels caps més clars i aclaridors entre els qui en parlen. D’origen holandès, des de l’estudi dels discursos del poder, van Dijk ha intentat explicar eficaçment com els discursos de la gent s’impregnen de la semàntics dels poderosos i acaben esdevenint discursos del poder mateix. Els seus estudis sobre el racisme, les notícies, la ideologia, el context i el coneixement han esdevingut autèntics camps de batalla intel•lectual, desbrossadores en marxa per posar llum a com, on i quan. Però posats a triar i resumir de què va el que en diu, jo trio dos dels àmbits que ha estudiat: context i poder.

Diu van Dijk que el context en què es produeix un discurs és capaç de dotar-lo d’un sentit o d’un altre, de fer que guanyi en matisos o canviarne, segons com, el sentit, però alhora també té la força de dotar-lo d’un poder de convicció, o robar-li, que varia en funció precisament d’aquest context. És a dir que hi ha contextos en què un discurs mai no és posat en dubte i altres en què les mateixes paraules esdevenen o controvertides o s’invaliden. Els espais del poder, els llocs físics o mentals d’aquest poder, esdevenen determinants per a la seva efectivitat. Un dels estudis que més m’ha interessat és el que deixava clar que en cap moment Zapatero podia guanyar el debat contra Aznar al Congrés dels Diputats eel dia en què el cap del PSOE li demanava que no ataqués Iraq. El context ajudava, animava i pràcticament dictava qui tenia la raó, qui convenceria més qui se’ls escoltés.

Passem al segon tema triat. Perquè l’efectivitat que es busca en el discurs del poder, per a què s’hi busca? Per què el poder construeix aquest discurs i, de fet, què o qui és el poder? Què analitzem quan diem “poder”? Doncs la mateixa construcció de la paraula que fa l’autor ja ens informa de les seves intencions, ja que Teun A. Van Dijk quan analitza el poder i el seu discurs es refereix, bàsicament, a l’abús de poder. I aquí hi ha el punt interessant o particularment interessant de l’Anàlisi Crítica del Discurs, que ell rebaleja com a Estudis Crítics del Discurs.

Perquè aquests estudis cal definir-los com a crítics, i crítics perquè intenten explicar la dominació, l’abús del poder social per part d’un determinat grup. Així, les relacions de dominació s’estudien des de l’interès del grup dominat i en el seu favor. Però no només això sinó que, sobretot, poden formular alternatives als discursos que coincideixen amb els interessos dels grups dominats. Aquesta aposta allunya van Dijk i els seus de la neutralitat, però alhora els dota d’una evident presa de posició que hem de fer nostra, perquè la dominació, ja ho sabem però cal repetirho, té el seu centre neuràlgic en el llenguatge.